

2006

VUOSIKERTOMUS

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Sisältö

Lassila & Tikanoja lyhyesti	2
Toimitusjohtajan puheenvuoro	4
Vuosi 2006 lyhyesti	6
Strategia	7
Tavoitteet	8
Tavoitteena asiakkaan kilpailukyvyyn tukeminen	9
Henkilöstö	10
Toimialakatsaukset	
Ympäristöpalvelut	13
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	17
Teollisuuspalvelut	20
Hallinnointi	
Hallinnointiperiaatteet	23
Hallintoelimet	26
Johto	27
Hallituksen toimintakertomus	
Liikevaihto ja tulos	28
Tuotekehitys	32
Riskienhallinta	33
Ympäristötekijät	34
Osakkeet ja osakkeenomistajat	37
Tunnusluvut	41
Voitonjakoehdotus	43
Tilinpäätös	
Konsernituloslaskelma	45
Konsernitase	46
Konsernin rahavirtalaskelma	48
Konsernin oman pääoman muutoslaskelma	49
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	50
Emoyhtiön tilinpäätös	76
Tilintarkastuskertomus	80
Tietoja sijoittajille	
Vuosikooste	81
Sijoittajasuhteet	82
Yhtiökokous	83
Taloudellinen tiedottaminen vuonna 2007	83

Lassila & Tikanoja lyhyesti

Lassila & Tikanoja on erikoistunut ympäristöhuoltoon sekä kiinteistöjen ja laitosten tukipalveluihin. L&T toimii Suomessa, Ruotsissa, Latviassa, Venäjällä ja Norjassa. L&T:n palvelut on jaettu kolmeen toimialaan: Ympäristöpalvelut, Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut ja Teollisuuspalvelut. L&T:n liikevaihto vuonna 2006 oli 436,0 miljoonaa euroa ja vuoden lopussa L&T:llä työskenteli 8 328 henkilöä. Yhtiön osake noteerataan Helsingin Pörssissä.

Ympäristöpalvelut

Palvelut

Ympäristöpalvelut kattaa kierrätysmateriaalien ja jätteen keräyksen, kuljetuksen ja jalostamisen uusioraaka-aineiksi ja kierrätyspolttoaineeksi (SRF) sekä jalostettujen materiaalien toimittamisen hyötykäyttöön.

Biowatti Oy on erikoistunut puupolttoaineiden hankintaan, prosessointiin ja toimittamiseen asiakkaille. Sen päätuotteita ovat metsä- ja puuteollisuuden puusivutuotteet sekä metsähakkeet.

Suomen Keräystuote Oy hoitaa keräyspaperin ja kuitupakkausten talteenottoa, jalostusta ja tukkukauppaa.

Yhteisyritys Salvor Oy on keskittynyt teollisuuden sivutuotteiden käsittelypalveluihin, pilaantuneiden maiden puhdistus- ja käsittelypalveluihin sekä kaatopaikkojen eristerakentamiseen.

Bajamaja-palvelu tarjoaa palvelukokonaisuuksia tapahtumien järjestäjille.

Ympäristötuotteet harjoittaa ympäristöhuoltoalan tuotteiden tukkukauppaa ja vientiä.

Tuotelinjat

Jätehuolto
Kierrätyspalvelut
L&T Biowatti

Liikevaihto 2006

207,3 miljoonaa euroa

Liikevoitto 2006

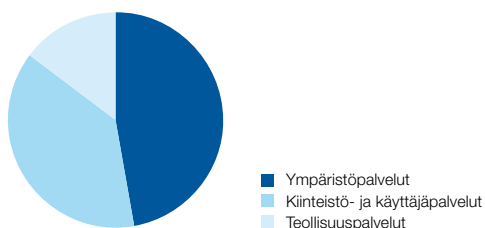
32,5 miljoonaa euroa

EVA 2006

17,8 miljoonaa euroa

Liikevaihto toimialoittain

Yhteensä 436,0 milj. €

Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut

Palvelut

Kiinteistöpalvelut ovat rakennuksiin, laitteisiin ja huone-tiloihin kohdistuvia ylläpito-, huolto- ja käyttöpalveluja. Käyttäjäpalvelut auttavat tilojen käyttäjiä keskittymään ydinliiketoimintaansa. Käyttäjäpalveluja ovat mm. aula-, vastaanotto-, puhelinvaihte-, postitus-, kopiointi-, turva- ja ruokapalvelut sekä toimitilojen hallinnointi. Nämä laajat palvelukokonaisuudet L&T toteuttaa joko itse tai verkottamalla kunkin alan eturivin yrityksen kanssa.

Kiinteistöhuolto käsittää kiinteistöjen yleisvalvonnan, talotekniikan käytön ja ylläpidon, ulkoalueiden hoidon, yleisten tilojen siivouksen, tila- ja asukaspalvelut sekä monipuoliset kertaluonteiset erikoispalvelut. Kiinteistötekniikka tekee LVI-, sähkö-, kylmälaite- sekä paloteknisten ja kiinteistöautomaatiojärjestelmien asennuksia, huoltoja ja korjauksia.

Siivouspalvelut tarjoaa ylläpitosiivouksen lisäksi monipuolisia perussiivouksia kuten ikkunanpesuja ja lattioiden peruspesuja.

Huomenta Toimitilapalvelut -franchising-ketju tarjoaa pk-asiakaskunnalle siivous- ja käyttäjäpalveluja.

Tuotelinjat

Siivouspalvelut, joka käsittää myös käyttäjäpalvelut
Kiinteistönhoito, joka jakautuu kiinteistöhuoltoon ja kiinteistötekniikkaan.

Liikevaihto 2006

168,4 miljoonaa euroa

Liikevoitto 2006

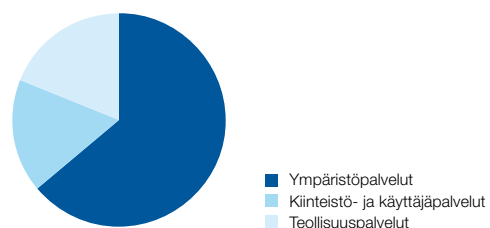
8,8 miljoonaa euroa

EVA 2006

5,8 miljoonaa euroa

Liikevoitto toimialoittain

Yhteensä 50,2 milj. €

Teollisuuspalvelut

Palvelut

Teollisuuspalvelut on erikoistunut raskaisiin ja erikoisosaamista vaativiin puhtaanapito- ja saneeraustöihin teollisuudelle ja kiinteistöille.

Ongelmajätepalvelut tarjoaa räätälöityjä keräys-, lajittelu- ja käsittelypalveluita. Keräämistään jätteistä L&T valmistaa omissa tuotantolaitoksissaan uusioraaka-aineita ja kierrätyspolttoaineita teollisuudelle (REF).

Teollisuuden puhtaanapito on erikoistunut teollisuuden prosessilaitteiden (putkistot, kattilat, lämmönvaihtimet) puhdistuksiin.

Vahinkosaneeraus minimoi omaisuusvahinkoja erilaisissa vahinkotilanteissa kuten tulipaloissa, onnettomuuksissa, vesivahingoissa ja kosteusvaurioissa.

Jätevesipalvelut tarjoaa viemäriverkoston ylläpitoon liittyviä palveluita kiinteistöille, kunnille ja teollisuudelle.

Tuotelinjat

Ongelmajätepalvelut
Teollisuuden puhtaanapito
Vahinkosaneeraus
Jätevesipalvelut

Liikevaihto 2006

64,4 miljoonaa euroa

Liikevoitto 2006

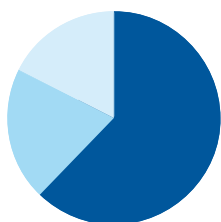
9,6 miljoonaa euroa

EVA 2006

5,0 miljoonaa euroa

EVA toimialoitain

Yhteensä 28,6 milj. €

■ Ympäristöpalvelut
■ Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut
■ Teollisuuspalvelut

L&T:n toiminta-alue

Suomi

Kaikki L&T:n palvelut

Ruotsi

Siivous- ja käyttäjäpalvelut

Latvia

Jätehuolto- ja kierrätyspalvelut
Siivous- ja käyttäjäpalvelut, ulkoalueiden hoito

Venäjä

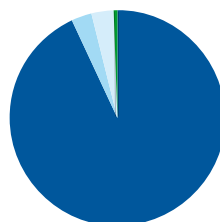
Jätehuolto- ja kierrätyspalvelut
Siivous- ja käyttäjäpalvelut, ulkoalueiden hoito

Norja

Elintarviketeollisuuden hygieniapalvelut

Liikevaihto maittain

Yhteensä 436,0 milj. €

■ Suomi
■ Ruotsi
■ Latvia
■ Venäjä

Toimitusjohtajan puheenvuoro

Vuosi 2006

Lassila & Tikanojan liikevaihto kasvoi vuonna 2006 yli 15 prosenttia 436 miljoonaan euroon. Organainen kasvu oli erityisen vahvaa, yli 9 prosenttia, ja se ylitti markkinoiden kasvun. Yhtiön markkinaosuudet kasvoivat, ja sen markkina-asema vahvistui selvästi. Uutena toimintamaana tuli mukaan Ruotsi, jossa yritysostoilla saavutettiin tavoitteena ollut asema kiinteistö- ja toimitilamarkkinoilla.

Liikevaihdon kasvuun voimme olla tyytyväisiä, ja erityisen ilahduttavaa on organisen kasvun vahvistuminen. Vaikka teimme yritysostoja normaaliin tahtiin, oli organisen kasvun osuus suurempi kuin yritysostojen osuus. Tämä kertoo ammattitaitoisesta ja motivoituneesta myyntitoiminnasta sekä tuotanto-organisaation kyvystä parantaa asiakastytyväisyyttä vaativissa kilpailuolosuhteissa.

Kilpailutilanne pysyi haasteellisena koko vuoden. Eryteisesti alkuvuonna Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelujen Suomen markkinoilla hintakilpailu oli kovaa, mutta tilanne alkoi normalisoitua vuoden jälkipuoliskolla. Vaikka kustannustehokas toiminta ja sitä kautta hyvä hintakilpailukyky ovat olennaisia tekijöitä palvelun toimittajaa valittaessa, ei tuotekehityksen merkitystä voi yliarvioida, kun palvelualan yritys rakentaa kilpailuetua. Tuotekehityksen kautta tapahtuva erilaistuminen asiakkaan silmissä sai vauhtia vuoden jälkipuoliskolla, kun tuotekehitystoiminta organisoitiin uudelleen ja resursseja lisättiin. Uusia palvelutuotteita esitellään markkinoille nyt kuukausittain.

Metsäteollisuuden ja kuntasektorin markkinoiden avautumisen hitaus on ollut joillekin pettymys. Minun mielestäni on vain hyvä, että erilaisten tukipalvelujen ulkoistaminen tapahtuu hallitusti. Metsäteollisuuden ja kuntasektorin kustannussäästötarpeet ovat ilmeiset, ja erityisesti kunnista on alkanut poistua merkittävästi henkilöstöä suurten ikäluokkien jäädessä eläkkeelle. Näistä syistä ulkoistamisvauhti varmasti kiihtyy vuosikymmenen loppua kohti.

Vuonna 2006 johtamisen painopiste siirrettiin tuotavuuden parantamiseen ja kustannusten johtamiseen. Tuloksen parantamiseen sitouduttiin vahvasti. Asetetut tavoitteet saavutettiin valtaosin, ja tulos parani merkittävästi, osakekohtainen tulos kasvoi 29 prosenttia. Tulosta voidaan pitää hyvänä senkin jälkeen, kun katsausvuotena saatujen kertaluonteisten tuloerien ja vertailuvuoden tulosta rasittaneiden metsäteollisuusasiakkaiden pitkien työtaisteluiden vaikutus on otettu huomioon.

Viisi vuotta määrätietoista strategian toteuttamista

Lassila & Tikanoja on toiminut nyky muodossaan viisi täyttä tilikautta. Se on sen verran pitkä aika, että voidaan hyvin tarkastella, miten toiminnalle asetetut pidemmän aikavälin tavoitteet ovat toteutuneet.

Markkinat, joilla L&T toimii, ovat kasvaneet ja kasvavat pitkälle tulevaisuuteen kansantalouden kasvua nopeammin. Yhtiön tavoitteena on kasvaa markkina-kasvua nopeammin eli yli 10 prosenttia vuodessa. Liikevaihdon keskimääräinen vuosikasvu viiden vuoden aikana on ollut 12 prosenttia, ja L&T:n markkina-asema on vahvistunut kaikissa liiketoiminnoissa.

Investointeja kierrätyslaitoksiin on toteutettu järjestelmällisesti. L&T:llä on Suomessa jo yli 20 tuotantolaitosta, joissa jätemateriaaleja prosessoidaan uusioraaka-aineiksi. Latvian ensimmäinen kierrätyslaitos aloitti toimintansa vuonna 2006, ja ensimmäinen laitos Venäjällä käynnistyy vuoden 2008 alussa. Laitosten jalostusteita on nostettu, ja yhtiön materiaali-kohtaiset markkinaosuudet ovat kasvaneet.

L&T:n palvelutarjoomaa on laajennettu kaikilla tuotelinjoilla markkinoiden vaatimusten mukaisesti pysyen kuitenkin samoilla liiketoiminta-alueilla. Muun muassa perinteiset kiinteistöpalvelut ovat saaneet rinnalleen kiinteistötekniset palvelut ja käyttäjäpalvelut.

Vaikka Suomen markkinat kasvavat, halutaan kannattavan kasvun edellytykset turvata pitkäjänteisesti.

Toimintaa onkin laajennettu suunnitelmallisesti uusille maantieteellisille alueille. L&T toimii tällä hetkellä Suomen lisäksi Ruotsissa, Latviassa, Venäjällä ja Norjassa. Vuonna 2007 liikevaihtoa Suomen ulkopuolelta kertynee yli 50 miljoonaa euroa.

Kaikissa pyrkimyksissä ei olla täysin onnistuttu ja voidaan myös sanoa, että joidenkin tavoitteiden saavuttamiselle asetetut aikataulut ovat olleet ylioptimistisia. Toiminnan laajentaminen Suomen ulkopuolelle on ollut hitaampaa ja kalliimpaa kuin alun perin ajateltiin, ja oppirahoja on jouduttu maksamaan.

Kansainvälistymistyötä on tehnyt antaumuksella ja erinomaisesti varsin suppea joukkue. Työvoimavaltaisen, kotimarkkinoilla toimivan yrityksen muuntaminen aidosti kansainväliseksi yritykseksi on ollut ja on suuri ponnistus. Valituilla maantieteellisillä alueilla on runsaasti hyviä liiketoimintamahdollisuuksia, joita kaikkia ei ole voitu hyödyntää osaavien, kansainväliseen toimintaan kykenevien henkilöiden vähäisyyden takia. Vuoden 2006 aikana resurssit vahvistuivat, mutta jatkossakin henkilöresurssien riittävydestä huolehtiminen on L&T:n kansainvälisen kasvun keskeisin edellytys.

Onnistumisen mittaaminen

L&T:ssä onnistumista mitataan ensi sijassa kannattavuudella. Kasvun pitää olla kannattavaa. Tavoitteena on parantaa EVA-tulosta ja osakekohtaista tulosta vuosittain. Tästä tavoitteesta voidaan joustaa vain tilapäisesti esimerkiksi korkotason noustessa voimakkaasti, poikkeuksellisten suurten investointien rasittaessa toimintaa käynnistysvaiheessa tai kansainvälisen toiminnan laajentamisen rasittaessa tulosta tilapäisesti. Kun tarkastellaan tuloskehitystä ja siihen vaikuttaneita syitä, voidaan todeta, että kuluneen viiden vuoden aikana tavoitteisiin on pääsääntöisesti päästy.

Omistajien tahdon toteutuminen

Lassila & Tikanojan hallitus on mieltänyt omistajien tahdon olevan, että yhtiötä kehitetään siten, että omistajien yhtiöön sijoittamalle pääomalle aikaansaadaan pitkällä aikavälillä mahdollisimman suuri tuotto. Käytännössä tämä tapahtuu osakkeen arvonnousun ja osinkojen maksun kautta. Vuoden vaihteessa yhtiön osakkeen kurssi oli kaksi ja puoli kertaa niin korkea kuin viisi vuotta sitten. Osinko näiltä viideltä vuodelta – mikäli

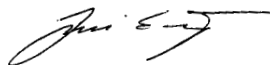
hallituksen voitonjakoehdotus hyväksytään – on 93 miljoonaa euroa eli keskimäärin 77 prosenttia tuloksesta. Osaketta kohden se on 2,56 euroa. Yhtiön osakkeen voidaan perustellusti sanoa olleen kannattava ja kilpailukykyinen sijoituskohte.

Suunta on selvä

Lassila & Tikanojan strategia on selvä ja sitä on sitouduttu myös toteuttamaan. Vaikka varsinaiseen diversifioitumiseen ei nähdä tarvetta kannattavan kasvun ylläpitämiseksi, yhtiön ansaintalogiikka ja logistinen toimintamalli avaavat jatkuvasti uusia mahdollisuuksia. Tällaisia ovat muun muassa uusiutuvien energialähteiden markkinoilla toimivan Biowatti Oy:n osto ja yhteisyritys L&T Recoil Oy:n öljyn regenerointilaitoksen rakentaminen. Toistaiseksi suurin osa investoinneista tehdään Suomessa, mutta toimintaa Suomen ulkopuolella laajennetaan. Laajentamisen painopiste on Venäjällä ja Skandinavian maissa.

Vuoden 2006 hyvästä tuloksesta kiitos kuuluu ammattitaitoiselle ja innostuneelle henkilöstölle, joka on tehnyt lujasti töitä. Teidän kanssanne on ilo jatkaa!

Helmikuussa 2007

JARI SARJO

Vuosi 2006 lyhyesti

Vuonna 2006 Lassila & Tikanojan liikevaihto kasvoi 15,5 prosenttia 436,0 miljoonaan euroon. Orgaaninen kasvu oli vahvaa hyvän myynnin johtamisen ja onnistuneen myyntityön sekä parantuneen asiakastytyväsyyden ansiosta. Vuoden jälkipuoliskolla tuotekehitystä tehostettiin ja markkinoille saatettiin useita uusia palvelutuotteita. L&T:n markkina-asema vahvistui, ja uutena toimintamaana mukaan tuli Ruotsi.

Vuonna 2006 johtamisen painopiste oli tuottavuuden parantamisessa ja kustannusten kautta johtamisessa. Erityisesti Teollisuuspalvelut ja Ympäristöpalvelut onnistuivat tehostamaan toimintaansa, ja kannattavuus molemmilla toimialoilla parani merkittävästi. Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelujen Suomen toiminta saavutti tavoitteensa, mutta toiminnan laajentaminen ulkomailla rasitti tulosta suunniteltua enemmän. Kustannustehokkuutta parannettiin keskittämällä asiakaspalvelua.

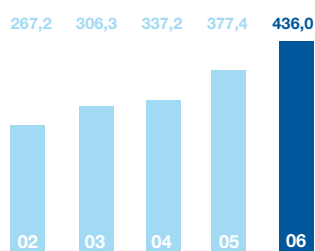
Avainluvut 2006 ja 2005	2006	2005	Muutos %
Liikevaihto, milj. €	436,0	377,4	15,5
Liikevoitto, milj. €	50,2	39,3	27,8
Voitto ennen veroja, milj. €	48,5	37,5	29,4
Oman pääoman tuotto, %	21,2	18,8	
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	21,0	17,9	
Gearing, %	29,7	49,3	
Omavaraisuusaste, %	50,4	49,5	
Bruttoinvestoinnit, milj. €	47,2	60,9	-22,5
Henkilöstö vuoden lopussa kokopäiväiset ja osa-aikaiset yhteensä	8 328	7 512	10,9
EVA, milj. €	28,6	18,3	56,3
Osakekohtainen tulos, € (EPS)	0,90	0,70	28,6
Liiketoiminnan rahavirta/osake, €	1,82	1,28	42,2
Osinko/osake, €	0,55*	0,40	37,5

* Hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentaperusteet ovat sivuilla 41 ja 42.

Liikevaihto, milj. €

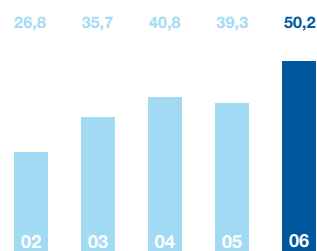
2002-2003 FAS

Liikevoitto, milj. €

2004 ilman eläkevastuun tuloutusta

2002-2003 FAS

Lassila & Tikanojan strategian ydinkohdat:

- markkina-aseman edelleen vahvistaminen Suomessa
- investoiminen kierrätyslaitoksiin ja panostaminen tuotekehitykseen
- hallittu laajentuminen Itämeren alueen maissa
- kasvu organisesti ja yritysostoin

L&T:n tavoitteena on, että sen osake on yhtiön kasvun ja hyvän kannattavuuden kautta pitkällä aikavälillä hyvä ja kilpailukykyinen sijoitus.

L&T pitäytyy nykyisillä toimialoillaan ja laajentaa toimintaansa hallitusti. Kasvua tavoitellaan pääasiassa organisesti, minkä lisäksi tehdään yritysostoja. Suomessa tavoitteena on kasvaa markkinoiden kasvua nopeammin. Pitkän aikavälin liikevaihdon kasvutavoite on yli kymmenen prosenttia vuodessa. Muualla kuin Suomessa kasvutavoite on korkeampi, ja kasvu perustuu orgaaniseen kasvuun, uusien yksiköiden perustamiseen ja yritysostoihin. Kasvua haetaan erityisesti Ruotsista ja Baltian maista sekä valituilta alueilta Venäjällä.

Lähivuosien aikana L&T investoi merkittävästi sekä Suomessa että muissa maissa, mikä osaltaan kiihdyttää liikevaihdon kasvua. Panostamista tuotekehitykseen lisätään.

L&T pidetään kilpailukykyisenä parantamalla tehokkuutta ja erilaistamalla. Tehokkuutta parannetaan tarkastelemalla liiketoimintaa prosesseina ja muuttamalla toimintatapoja. Prosessien arvioinnissa käytetään mittareina aikaa ja suorituksen kustannusta. Erilaistuminen asiakkaan silmissä toteutetaan hinnan ja tuotekehityksen avulla.

L&T:n menestyksellisyysmittarina pidetään ensi sijassa kannattavuutta. Tärkein kannattavuuden mittari on EVA-tulos (Economic Value Added eli taloudellinen lisäarvo), jota pyritään parantamaan vuosittain. Nykyisen kaltaisilla kasvavilla markkinoilla tästä tavoitteesta voidaan joustaa vain tilapäisesti esimerkiksi korkotason noustessa voimakkaasti, poikkeuksellisen suurten investointien rasittaessa toimintaa käynnistysvaiheessaan tai kansainvälisen toiminnan laajentamisen rasittaessa tulosta tilapäisesti.

Toimialastrategiat

Ympäristöpalvelut on alansa markkinajohtaja Suomessa. Tavoitteena on olla merkittävä toimija myös Suomen ulkopuolella valituissa ympäristöhuollon liiketoiminnoissa.

Ympäristöpalveluiden tavoitteena on toimia logistisen ketjun kaikissa osissa mahdollisimman kattavasti ja pyrkiä saavuttamaan Suomessa valtakunnallinen markkinajohtajuus yhä useammassa materiaaleissa. Toiminta perustuu pääosin omaan keräykseen, millä pyritään varmistamaan riittävän suuret volyymit omiin tuotantolaitoksiin. Tämän lisäksi L&T:llä on strategisia yhteistyökumppaneita, joiden kanssa toimintaa voidaan laajentaa yhtiön omia liiketoimintoja sivuaville markkinoille.

Kierrätysliiketoiminnassa on viime vuosina toteutettu merkittäviä laitosinvestointeja, joilla pyritään nostamaan kerätyn jättemateriaalin hyödyntämisastetta ja vahvistamaan entisestään L&T:n asemaa logistisen ketjun loppupäässä. Näitä investointeja jatketaan. Kattava laitosverkosto tuo yhtiölle kilpailuetua.

Ympäristöpalvelut pyrkii hyödyntämään osaamistaan erityisesti Baltian maissa ja valituilla alueilla Venäjällä, joissa markkinoiden kehitys on huomattavasti Suomea jäljessä. Liiketoiminta pyritään ulottamaan koko logistiseen ketjuun, vaikkakin investointien pääpaino tulee olemaan jättemateriaalien jalostuslaitoksissa.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut on alallaan toiseksi suurin toimija Suomessa. Tulevaisuudessa Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut tavoittelee merkittävää asemaa Ruotsissa, Baltian maissa sekä valituilla alueilla Venäjällä. L&T pyrkii erottumaan kilpailijoista laadukkaalla työllä ja korkeatasoisilla tuotannonohjausjärjestelmillä. Tärkeänä keinona saavuttaa tämä tavoite on palvelujen tuotteistaminen valituille asiakasryhmille. L&T tarjoaa käyttäjäpalveluita, kuten postitus-, vahtimestari- ja ruokapalveluita, joko itse tai yhteistyössä muiden alan yritysten kanssa.

Teollisuuspalvelut: L&T on Suomen monipuolisin teollisuuspalveluiden tarjoaja ja tuotelinjoiittain tarkasteltuna suurin tai toiseksi suurin toimija Suomessa. Teollisuuspalveluissa L&T on asiakaslähtöinen kokonaisratkaisujen toimittaja. Painopiste on sellaisten toimintamallien rakentamisessa, joilla pystytään mitoittamaan kapasiteetti oikein vastaamaan kysynnän vaihteluja.

Tavoitteet

Lassila & Tikanojan tavoitteena on olla

- kannattava ja kilpailukykyinen sijoituskohde
- haastava ja turvallinen työpaikka
- luotettava yhteistyökumppani
- hyvä yrityskansalainen.

Saavutamme tavoitteemme

- tuottamalla lisäarvoa asiakkaillemme
- jakamalla valtaa ja vastuuta organisaatiossa
- huolehtimalla kannattavan kasvun jatkumisesta.

Kannattava ja kilpailukykyinen sijoituskohde

Lassila & Tikanojan tavoitteena on, että yhtiön osake on pitkällä aikavälillä hyvä ja kilpailukykyinen sijoitus. Edellytykset sille luodaan kasvamalla kannattavasti.

Henkilöstömme

L&T:n johtaminen perustuu luottamukseen organisaation kaikilla tasoilla. Käytännössä tämä tarkoittaa vastuun aitoa jakamista laajalle organisaatioon, mikä lisää työn mielekkyyttä ja haastavuutta. Vastuuseen liittyvät aina riittävät valtuudet. L&T haluaa olla turvallinen työpaikka, joka kannustaa itsensä kehittämiseen ja rohkeuteen toiminnassa.

Kiinnitämme henkilöstövalinnoissamme huomiota pätevyyteen, vastuunottokykyyn ja haluun kehittyä itse sekä haluun kehittää toimintaamme. Tuemme palveluksessamme jo olevien siirtymistä uusiin työtehtäviin yhtiössämme. Edellytämme sovittujen toimintatapojen noudattamista. Esimiestyön keskeisenä tavoitteena on taata henkilöstölle parhaat mahdolliset edellytykset menestyä omassa työssään.

Asiakkaidemme tarpeet

Tavoitteenamme on yhteistyökumppanuus. Haluamme olla kiinteä osa asiakkaidemme liiketoimintaprosessia, mikä edellyttää kykyä oivaltaa asiakkaidemme todelliset tarpeet sekä taitoa integroida palvelumme heidän toimintaansa ja tavoitteisiinsa. Pyrimme kehittämään toimintaamme siten, että palvelumme ovat sekä laadultaan että hinnaltaan kilpailukykyisiä.

Hyvä yrityskansalaisuus

L&T on Suomen suurin ympäristöhuoltoalan yritys, ja siksi sen vastuu ympäristöasioissa on erityisen suuri. Ympäristönäkökohdat kytkeytyvät kiinteästi jokapäiväiseen toimintaamme, jossa lähtökohtana on pitkälle

viety ympäristömyötäisyys. L&T antaa oman ympäristöosaamisensa asiakkaidensa käyttöön ja kehittää toimintaansa siten, että sen asiakkailta on mahdollisimman hyvät edellytykset täyttää omat ympäristötavoitteensa. Pyrimme myös ennakoimaan ympäristönormien ja arvojen muutokset sekä vaikuttamaan niiden muodostumiseen kehittämällä menetelmiämme ja teknologiaamme.

Noudatamme meitä sitovia säädöksiä ja määräyksiä sekä toimimme hyvien liiketapojen mukaisesti. Olemme myös sitoutuneet toimintamme jatkuvaan parantamiseen.

Toimintaperiaatteet

- Parannan jatkuvasti.
- Varmistan, että alainen ja työkaveri onnistuu.
- Teen kerralla oikein.
- Arvostan ja kuuntelen asiakasta.
- Olen esimerkkinä ympäristöasioissa.
- Oivallan yhteisen edun.

L&T:n toimintaperiaatteet muodostavat yhteiset pelisäännöt, joiden avulla toimintapolitiikan määrittelemiini tavoitteisiin pyritään. Toimintaperiaatteet toteutuvat L&T:läisten toiminnan kautta. Niiden toteutumista arvioidaan muun muassa kehityskeskusteluissa sekä työtyytyväisyystutkimusten, sisäisten arviointien ja asiakastytyväisyystutkimusten avulla.

L&T:n toimintatapoja kehitetään yhdessä asiakkaan kanssa.

Tavoitteena asiakkaan kilpailukykyyn tukeminen

L&T Kokonaisratkaisu optimoi asiakkaan tukipalvelut kokonaisuutena

Yritysten kilpailukyky on aina useamman tekijän summa. Kilpailukykyyn pyritään yleensä vaikuttamaan tehostamalla tuotantoa, innovoimalla uusia tuotteita tai panostamalla markkinointiin. Tukipalvelut, joihin myös L&T:n tuottamat palvelut luetaan, jäävät usein pienemmälle huomiolle. L&T:n myyntiä ja asiakaspalvelua kehitettiin vuoden 2006 aikana siten, että se kykenee entistä paremmin kartoittamaan asiakkaiden todelliset, heidän kilpailukykyynsä vaikuttavat tarpeet. Myynnin tehtävänä on rakentaa yhdessä tuotekehityksen kanssa asiakkaille palvelukokonaisuuksia, jotka tukevat aidosti asiakkaiden kilpailukykyyn parantamista.

L&T Kokonaisratkaisu on asiakkaan tarpeiden mukaan rakennettu palvelukokonaisuus. Sen ydinalueita ovat parantunut kustannustehokkuus, kokonaisvastuu tukipalvelujen laadusta sekä palvelun joustavuus erilaisissa liiketoiminnan muutostilanteissa. Keskeisessä roolissa ovat lisäksi yhteistyön ohjaaminen ja mittaaminen. L&T Kokonaisratkaisu optimoi asiakkaan tukipalvelut kokonaisuutena.

Yhteyskeskus - monikanavainen asiakaspalvelu on aina tavoitettavissa

Vuoden 2006 aikana jatkettiin monikanavaisen asiakaspalvelun, Yhteyskeskuksen, laajentamista ja kehittämistä. Vuoden loppuun mennessä L&T:n Yhteyskeskus koostui neljästä puhelintekniikkaa ja puhelunohjausjärjestelmää hyödyntäen toisiinsa virtuaalisesti kytketystä palvelupisteestä. Toiminta on yhtenäistä niin teknisesti kuin prosessienkin osalta. Yhteyskeskuksen avulla L&T kykenee palvelemaan asiakkaitaan valtakunnallisesti, vuoden jokaisena päivänä ja kaikkina vuorokauden aikoina. L&T:n asiakkaalle näkyy vain yksi Yhteyskeskus riippumatta siitä, mistä päin Suomea hän ottaa yhteyttä, onko hän yksityis- vai yritysasiakas tai käyttääkö hän verkkopalvelua vai puhelinta.

Yhteyskeskus koordinoi myös L&T:n uusia selainpohjaisia verkkopalveluita. Vuonna 2005 lanseeratun julkisen palvelukanavan käyttö kaksinkertaistui vuonna 2006. Vuoden aikana kehitettiin uusi verkkopohjainen avainasiakaspalvelu, joka mahdollistaa muun muassa entistä kattavamman asiakaskohtaisen raportoinnin, yhteydenpidon seurannan ja dokumentoinnin.

Myynti – ammattimaista asiakkaan tarpeiden kartoittamista

L&T:n yritysmyyntiorganisaatioita kehitettiin pitkään- teisellä valmennusohjelmalla. Resursseja lisättiin ja panostuksia kohdistettiin entistä tarkemmin. Alkusyksystä perustettu Konseptimyynti yhdessä Kokonaisratkaisut -myynnin kanssa saavutti merkittäviä tuloksia jälkimäisellä vuosipuoliskolla. Loppuvuodesta 2005 perustettu Teleoperaatiot-yksikkö vakiinnutti asemansa kiinteänä osana L&T:n myyntiä ja asiakassuhteiden hoitoa. Yksikön tehtävänä on mm. kartoittaa potentiaalisten asiakkaiden tarpeita, hoitaa jälkimarkkinointia ja toimia muun myynnin tukena.

L&T:n kansainvälistymisen myötä jatkettiin uusilla toiminta-alueilla paikallisten myyntiorganisaatioiden rakentamista ja myyntihenkilöstön perehdyttämistä L&T:n myynnin toimintatapoihin.

Kaiken voi tehdä paremmin kuin aikaisemmin

L&T:llä toimintaa kehitetään kokonaistavoitteiden ja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Prosessien ja toimintatapojen järjestelmällisellä ja tavoitteellisella parantamisella L&T varmistaa, että sen asiakkaat saavat korkealaatuisia palveluita, jotka on tuotettu mahdollisimman turvallisesti ja tehokkaasti. Kehitystyön tuloksena tehdään muutoksia, jotka voivat olla kokonaan uudenlaisten toimintamallien käyttöönottoa tai lukuisia pieniä parannuksia. Lähtökohtana on jatkuva parantaminen. Toimintapolitiikka, toimintaperiaatteet ja johtamisjärjestelmä luovat perustan kehitystyölle.

Toiminnan parantamiskohteita ja parhaita käytäntöjä kartoitetaan sisäisten ja ulkoisten arviointien avulla. Arviointeja tehdään palveluiden tuotannossa yhdessä asiakkaiden kanssa. Prosessien uudistukset kohdistuvat asiakkuus- ja palveluiden tuotantoprosessien lisäksi myös tukiprosesseihin.

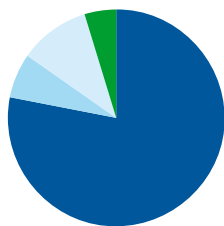
L&T noudattaa toiminnassaan ISO 9001:2000 laatustandardin mukaisia periaatteita. L&T:n johtamisjärjestelmä ja keskitetyt toiminnot on sertifioitu ISO 9001:2000:n mukaisesti. Lisäksi L&T:n palveluille on myönnetty 13 laatujärjestelmäsertifiointia Suomessa, Ruotsissa ja Latviassa.

Henkilöstö

L&T kouluttaa henkilökuntaansa erikoisosaamista vaativiin tehtäviin.

Henkilöstö maittain vuoden lopussa kokopäiväiset ja osa-aikaiset yhteensä

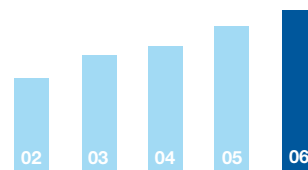
■ Suomi
■ Ruotsi
■ Latvia
■ Venäjä

Liiketoiminnan kasvu ja kansainvälistyminen näkyvät henkilökunnan määrän kasvuna. Vuonna 2006 henkilöstön lukumäärä oli kokopäiväisiksi muutettuna keskimäärin 6 775 (2005 5 918). Vuoden 2006 lopussa L&T:n palveluksessa oli kokopäiväisiä ja osa-aikaisia yhteensä 8 328 henkilöä (7 512). Muualla kuin Suomessa työskenteli 1 822 henkilöä (1 222).

L&T:n liiketoiminta ja kilpailuetu perustuvat osavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön. Vuonna 2006 panostusta henkilöstön kehittämiseen lisättiin ja käynnistettiin tärkeimpiin kehittämiskohteisiin liittyviä kehitysprojekteja. Näitä olivat strategialähtöinen osaamisen kehittäminen, henkilöstöresurssien hallinta, rekrytointi ja työkyvyn ylläpito.

Henkilöstö vuoden lopussa kokopäiväiset ja osa-aikaiset yhteensä

4 848 5 987 6 456 7 512 8 328

Osaamisen kehittäminen

L&T:n toiminnan kansainvälistyminen asettaa uudenlaisia vaatimuksia henkilöstön osaamiselle. Syksyllä kartoitettiin kansainvälisessä toiminnassa mukana olevat henkilöt ja käynnistettiin kaikkia toimintamaita koskeva verkkokeskustelu aidon kansainvälistymisen edellytyksistä. Tulosten pohjalta kehitetään johtamista, toimintatapoja ja johdon osaamista. Henkilökunnan kielitaitoa lisättiin useissa eritasoisissa opiskeluryhmissä.

Suomen henkilöstön ammatillista kehittymistä tuettiin sekä tutkintotavoitteisten koulutusohjelmien että lyhytkurssien avulla. Merkittävin koulutuspanostus kohdistui tiimimäisen toimintatavan kehittämiseen.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluissa 300 henkilöä lisäsi tiimitoiminnan taitojaan kolmipäiväisessä valmennuksessa. Kolme vuotta jatkuneen tiimimäisen toiminnan kehittämisen tulokset näkyvät Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluissa parempana työyhteisöjen toimivuutena. Tiimivalmennuksessa on edetty vaiheeseen, jossa perusvalmennuksen saaneet tiimit kehittävät kukin omia toimintamallejaan. Saavutettujen tulosten kannustamana

L&T:lle luotua tiimimäisen toiminnan mallia koskeva koulutus aloitettiin myös Teollisuuspalvelut-toimialalla teollisuuden puhtaanapidossa.

Ruotsissa, Latviassa ja Venäjällä kehittämistyön painopiste oli L&T:n toimintaperiaatteiden ja konseptoitujen palvelutuotteiden koulutuksessa.

Työyhteisöjen toimivuus

Hyvä osaaminen, motivaatio ja kunnolliset työskentely-edellytykset mahdollistavat liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamisen. Näitä sekä L&T:n toimintaperiaatteiden toteutumista käytännön tasolla kartoittava työyhteisön toimivuustutkimus toteutettiin Suomen henkilöstön keskuudessa loppuvuodesta 2005. Tutkimusta ei käytetä varsinaisena työyhteisön toimivuuden mittarina konsernitasolla, vaan sen tuloksia käytetään työkaluna konkreettisten, työyhteisön toimivuuteen vaikuttavien kehityskohteiden etsimisessä. Tulokset käsiteltiin alkuvuodesta 2006 eri organisaatiotasolla ja niiden perusteella käynnistettiin runsaasti yksikkökohtaisia kehityshankkeita. Koko L&T:n kehityskohteeksi valittiin kehityskeskustelujen käyminen. Tavoitteeksi asetettiin kehityskeskustelujen käyminen säännöllisesti kaikkien päätoimisessa työsuhteessa olevien kanssa ja keskustelujen seuranta. Esimiesten taito laadukkaiden kehityskeskustelujen pitämiseen varmistettiin koulutuksella. Myös niiden seuranta tehostetaan.

Muut kehittämistoimenpiteet suunnattiin kunkin yksikön kannalta keskeisiin ja konkreettisiin asioihin. Toimenpiteiden vaikuttavuutta tarkastellaan seuraavassa työyhteisön toimivuustutkimuksessa vuoden 2007 alussa.

Prosessien kehittäminen

Sopivien osaajien saaminen L&T:n palvelukseen on keskeistä yhtiön liiketoiminnan ja kilpailuedun kannalta. Kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy edelleen, joten osaavan henkilöstön sitouttaminen ja vaihtuvuuden hallinta on yksi henkilöstöjohtamisen tärkeimmistä tavoitteista.

Vuoden 2006 aikana kartoitettiin rekrytoinnin nykytila sekä määriteltiin rekrytoinnin kehittämisen tavoitteet. Vuonna 2007 rekrytointiprosessia selkiytetään ja yhdenmukaistetaan. Tavoitteena on löytää oikea henkilö

oikeaan tehtävään entistä nopeammin, palvelu työnhakijoita paremmin sekä tukea nykyisen henkilöstön mahdollisuuksia kehittyä ja siirtyä uusiin työtehtäviin L&T:llä.

Suomessa aiemmin käytössä olleet palkkajärjestelmät korvattiin uudella tietojärjestelmäkokonaisuudella ja samalla virtaviivaistettiin palkanlaskentaan liittyviä prosesseja. Uusi järjestelmäkokonaisuus koostuu palkanlaskenta-, työajanhallinta-, henkilötieto-, ja matkustuksenhallintajärjestelmästä sekä raportointiosiosta. Paketti-projekti eteni hyvin aikataulussaan ja kaikki L&T:n Suomen yksiköt siirtyivät uusiin järjestelmiin vuoden 2007 alusta.

Työkyvyn hallinta

L&T:n tavoitteena on, että mahdollisimman moni L&T:läinen pysyisi työkykyisenä vanhuuseläkkeeseen saakka. Tätä tavoitetta tukemaan käynnistettiin vuoden alussa työkyvynhallintaohjelma Sirius, jonka avulla pyritään sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyseläkkeiden vähentämiseen. Siriuksen lähtökohtana on, että työkykyasiat ovat tärkeä osa päivittäisjohtamista. Työkykyongelmiin puuttumiseen kehitettiin yhteiset toimintatavat ja esimiehiä koulutettiin tunnistamaan työkykyongelmat mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Toimintatapojen ja seurannan yhtenäistämiseksi sekä tasalaituisen työterveyshuollon tarjoamiseksi työterveyshuolto koko Suomessa keskitettiin yhdelle yhteistyökumppanille vuoden 2007 alusta alkaen. Olennaisena osana yhteistyötä on yhteisten tavoitteiden ja mittareiden

asettaminen, tuloksellisuuteen sitoutuminen sekä tehokkaiden työterveyshuoltokäytäntöjen edistäminen. L&T tukee henkilöstön liikunta- ja muiden harrastuskerhojen toimintaa taloudellisesti. Työntekijöiden liikuntaharrastuksia tuetaan myös liikuntaseteleillä, joiden avulla liikuntaa voi harrastaa oman valintansa mukaan. Suomessa toimi 33 henkilöstökerhoa vuonna 2006.

Työturvallisuus

Yksi L&T:n toiminnan lähtökohdista on varmistaa henkilöstölleen turvallinen työympäristö. Tähän pyritään tunnistamalla ennalta erilaisiin työtehtäviin liittyvät riskit ja vaaratekijät sekä vähentämällä ja poistamalla niitä aktiivisesti. Turvallista työympäristöä rakennetaan yhteistyössä henkilökunnan, asiakkaiden, turvallisuusalan asiantuntijoiden ja vakuutusyhtiöiden kanssa.

Työturvallisuusriskien hallinta on olennainen osa L&T:n johtamisjärjestelmää, jossa turvallisuusasiat on integroitu osaksi päivittäisjohtamista. Järjestelmässä työturvallisuusasioiden hallinta on yhdistetty työterveys- ja ympäristöasioiden hallintaan. L&T:n ympäristö-, terveys-, ja työturvallisuusohjelma (YTT) laaditaan kolmen vuoden välein. Vuosien 2004-2006 päämääriin kuuluivat muun muassa työtapaturmien ja vahinkojen vähentäminen sekä työkyvyn ylläpito ja parantaminen. Jokaisella toimialalla on työturvallisuuskoordinaattori.

Konsernitasolla työturvallisuutta johtaa ja kehittää työturvallisuuden ohjausryhmä.

L&T:n johtamisjärjestelmälle ja keskitetyille toiminoille on myönnetty OHSAS 18001:n mukainen työturvallisuussertifiointi. L&T:n palveluille on myönnetty kymmenen työturvallisuussertifiointia Suomessa.

Vuoden 2006 aikana jatkettiin määrätietoista turvallisuuskulttuurin parantamista ja resursseja työturvallisuus- ja työkykyriskien koordinoinnissa ja hallinnassa vahvistettiin. Panostusten tavoitteena on luoda entistä paremmat puitteet terveelliselle ja turvalliselle työympäristölle.

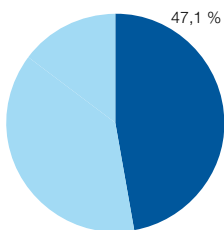
Loppuvuodesta 2005 L&T käynnisti Suomessa vuoden pituisen työturvallisuuskampanjan, jolla pyrittiin lisäämään henkilöstön aktiivisuutta vaara- ja läheltä piti -tapahtumien tunnistamisessa ja raportoimisessa, ja vähentämään näin työtapaturmia. Kampanja onnistui hyvin. Vuonna 2006 raportoitiin 1 400 läheltä piti -tapusta, jotka toimivat ennalta ehkäisevän työturvallisuustyön pohjana. Läheltä piti -ilmoitusten teko vakiinnutetaan toimintatavaksi.

Yksiköissä ja työkohteissa tehostettiin vaaranarviointeja ja tapaturmien tutkintaa. Työsuojeluvaltuutettuja ja -päälliköitä koulutettiin muun muassa järjestämällä työturvallisuuskorttikoulutuksia. Yksiköihin hankittiin tapaturmataulut, joista selviää läheltä piti -ilmoitusten ja tapaturmien määrät. Kuljettajien liukastumistapaturmiin kiinnitettiin erityistä huomiota ottamalla käyttöön kenkien ja astinlautojen liukuesteet.

Tuotanto Turun uudella kierrätyslaitoksella aloitettiin alkuvuodesta.

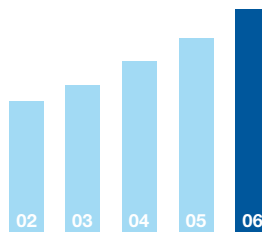
Osuus liikevaihdosta

Liikevaihto, milj. €

2002-2003 FAS

122,3 137,2 159,2 180,7 207,3

Palvelut

L&T:n Ympäristöpalvelut kattaa jätteen ja hyötymateriaalien keräyksen, kuljetuksen ja jalostamisen uusi-raaka-aineiksi ja kierrätyspoltoaineeksi (SRF) sekä jalostettujen materiaalien toimittamisen hyötykäyttöön.

Kiinteistöille tarjottavat keräyspalvelut käsittävät noutopalvelun lisäksi keräysvälineiden suunnittelun, mitoituksen, merkinnän, ylläpidon ja vuokrauksen.

Myös kiinteistön sisäiset jätesirrot, henkilökunnan koulutus ja raportointi sisältyvät usein palveluun. Erilliskerättäviä materiaaleja ovat paperi, pahvi, kartonki, metalli, muovi, lasi, biojäte, energiajäte, puu, sähkö- ja elektroniikkaromu (SER), tietosuojamateriaali ja renkaat.

Keräämänsä jättemateriaalit L&T vie jalostettaviksi omiin tai yhteistyökumppaniensa laitoksiin. Kasvattamalla jatkuvasti jalostuskapasiteettiaan L&T pyrkii nostamaan kerätyn jättemateriaalin hyödyntämisastetta ja siten pienentämään jätteiden kaatopaikalle päätyvää osuutta. Vuoden lopussa yhtiöllä oli 22 kierrätyslaitosta Suomessa ja yksi Latviassa. Jalostetut uusi-raaka-aineet ja kierrätyspoltoaine myydään lopullisille hyödyntäjille yleensä pitkäaikaisilla sopimuksilla. Keravalla L&T:llä on EU-normit täyttävä kaatopaikka, jonne loppusijoitetaan vain L&T:n oman kierrätyslaitoksen hyödyntämiskelvotonta rejektiä.

L&T hoitaa muun muassa renkaiden, keräyspaperin, pakkausten ja sähkö- ja elektroniikkaromun tuottaja-vastuuseen perustuvia palveluja.

Biowatti Oy on erikoistunut puupolttoaineiden hankintaan, prosessointiin ja toimittamiseen asiakkaille. Sen päätuotteita ovat metsä- ja puuteollisuuden puusivutuotteet sekä metsähakkeet.

Suomen Keräystuote Oy (SKT) hoitaa keräyspaperin, pahvin ja kuitupakkausten talteenottoa, jalostusta ja tukkukauppaa. SKT:llä on Tampereella keräyspaperin käsittelylaitos. SKT toimii keräyspaperin tuottajayhteisönä painopaperin osalta.

Bajamaja-palvelu tarjoaa tapahtumien järjestäjille kattavan ja yksilöllisesti suunnitellun tapahtumien palvelukokonaisuuden WC-palveluista siivoukseen.

L&T:n ja Tieliikelaitoksen puoleksi omistama yhteisyritys Salvor Oy on keskittynyt teollisuuden sivutuotteiden käsittelypalveluihin, pilaantuneiden maiden puhdistus- ja käsittelypalveluihin sekä kaatopaikkojen eristerakentamiseen.

Latviassa L&T on jätteiden keräyksen ja kuljetuksen markkinajohtaja. Kesällä valmistuneen kierrätyslaitoksen toiminta on käynnistynyt hyvin, ja erilliskerättävien ja hyödynnettävien materiaalien määrä kasvaa jatkuvasti. Venäjällä Dubnassa Ecosystem hoitaa jätteiden keräyksen ja kuljetuksen sekä kaatopaikkojen hoidon koko kaupungissa. Hyötykäytön aloittamisesta ja sen edellyttämistä investoinneista on tehty päätökset, ja Dubnaan rakennetaan kierrätyslaitos, joka aloittaa toimintansa vuoden 2008 alussa.

Ympäristötuotteet harjoittaa ympäristönhuoltoalan tuotteiden tukkukauppaa ja vientiä sekä toimii näiden tuotteiden osto-organisaationa palvelutoimialoille. Ympäristötuotteet vastaa myös ympäristönhuollon keräysvälineiden tuotekehityksestä.

Kaatopaikkojen määrä vähenee, hyötykäyttö kasvaa

Jätteiden hyödyntämistason nostoa on edellytetty Suomen valtakunnallisessa jättesuunnitelmassa jo pitemmän aikaa, ja tämä tavoite on keskeinen myös suunnitelmaa parhaillaan uudistettaessa. Ongelmana hyödyntämisen lisäämisessä ovat olleet kaatopaikkojen matalat vastaanottomaksut ja energiahyödyntämisen tilapäinen väheneminen.

Kaatopaikkojen on vuoden 2007 marraskuussa täytettävä EU-normiston vaatimukset, mikä johtaa monen vanhan kaatopaikan sulkemiseen. Kaatopaikkoja tulee olemaan merkittävästi vähemmän, ja niiden rakenta-

minen on selvästi entistä kalliimpaa. Tämä johtaa kaatopaikkamaksujen nousuun ja pidentyneiden kuljetusetäisyyksien takia myös kuljetusmaksujen nousuun. Kaatopaikkamaksut ovat jo lähteneet nousuun, ja energiahyödyntämisessä näkymät ovat selkiytymässä. Jätteen hyötykäytön edellytykset ovat jo tehdyillä ratkaisuilla paranemassa, mutta merkittävä vaikutus on Suomen uudella valtakunnallisella jättesuunnitelmalla ja siinä linjattavalla jäteveropolitiikalla sekä tulevilla jätelain kokonaisuudistuksella.

Näkymät jätteen energiahyödyntämiselle ovat hyvät, vaikka kierrätyspoltoaineen käyttö vähenikin EU:n jätteenpolttoedirektiivin tultua voimaan vuoden 2005 lopussa. Käytön jatkaminen olisi edellyttänyt voimailtoyksiltä investointeja päästöjen mittaukseen sekä asianmukaisen luvan hakemista. Osa voimailtoyksistä jatkoi kuitenkin kierrätyspoltoaineen polttamista ja jopa lisäsi sen käyttöä. Suurena kierrätyspoltoainetoimittajana L&T on onnistunut myymään koko polttoainetuotantonsa.

Näköpiirissä on myös uusia kierrätyspoltoaineen käyttäjiä. Suomessa on metsä- ja muussa prosessiteollisuudessa runsaasti kiinteitä polttoaineita käyttäviä voimailtoykskattiloita, joille kierrätyspoltoaineen rinnakkaispolton käyttöönotto merkitsee suhteellisen pieniä investointikustannuksia. Rinnakkaispoltto mahdollistaa sähkön ja lämmön yhteistuotannon, jolloin päästään korkeaan energiahyötysuhteeseen, mikä heijastuu käyttäjälle edullisina polttoainekustannuksina. Kierrätyspoltoaine on pääosin uusiutuva energialähde, mikä vahvistaa sen asemaa fossiilisiin polttoaineisiin nähden. Fossiilisia polttoaineita rasittaa jatkuvasti kiristyvä hiilidioksidipäästöoikeuksien hinta. Vuoden 2006 loppupuolella kierrätyspoltoaineen markkinanäkymät paranivat selvästi; kysyntä vahvistui ja hintakehitys oli positiivinen.

Latvian jätelainsäädäntöä on uudistettu vuoden 2006 aikana merkittävästi. Uudistusten vaikutus tapahtuu osin viiveellä, koska maassa on runsaasti laittomia kaatopaikkoja, joiden kanssa kierrätysliiketoiminnan on vaikea kilpailla laajassa mitassa. Latviassa jättemateriaalien hyödyntäminen tulee joka tapauksessa kasvamaan lähivuosina merkittävästi.

Venäjällä jätehuollon nykyaikaistamistarve ja -halu ovat suuria. Tämä johtuu venäläisten jatkuvasti kasvaneesta huolesta ympäristön suhteen ja maan talouden vahvistumisesta. L&T:n Dubnassa, Moskovan oblastin pohjoisosassa, toteuttama jätehuollon ulkoistamismalli on herättänyt paljon myönteistä kiinnostusta. Toiminta on laajenemassa Dubnan naapurikaupunkeihin.

L&T kerää energiajätettä ja valmistaa siitä kierrätyspolttoainetta voimalaitoksille.

Suomessa L&T:n markkina-asema vahvistui, ja markkinaosuus nousi yli 25 prosenttiin. L&T:llä on maan laajin toimipisteverkosto. Latviassa L&T on suurin ympäristöpalveluita tuottava yritys. Ympäristötuotteet on alansa vahva markkinajohtaja Suomessa ja se on onnistunut myös vientitoiminnassa. Toimiminen koko ketjussa yhdessä kattavan tuotantolaitosverkoston kanssa mahdollistaa mittakaavaetujen hyödyntämisen ja luo merkittävää kilpailuetua.

Vuosi 2006

Ympäristöpalveluiden liikevaihto oli 207,3 miljoonaa euroa (180,7 milj. e) ja se kasvoi 14,7 %. Liikevoitto oli 32,5 miljoonaa euroa (24,0 milj. e).

Panostuksia tuottavuuden parantamiseen ja investointeja kierrätyslaitoksiin jatkettiin. Yhdessä vahvan orgaanisen kasvun kanssa ne johtivat kannattavuuden merkittävään paranemiseen. Kierrätyslaitosten toimintaa tehostettiin, ja kasvavat tuotantomäärät kyettiin prosessoimaan suunnitelluilla kustannuksilla. Tuotta-

vuotta parantavia toimenpiteitä jatketaan muun muassa lisäämällä taloudellisen ajon koulutusta, ottamalla käyttöön ajoneuvotietokoneisiin perustuva ajo-opaste ja seurantajärjestelmä sekä aloittamalla uuden tuotannon-ohjausjärjestelmän vaiheittainen käyttöönotto.

Turkuun rakennettiin isohko kierrätyslaitos ja ostettiin Suomen Keräystuote Oy, jonka käsittelylaitoksen laajennus valmistuu vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen aikana. Suomen Keräystuote toimii keräyspaperin ja -pahvin tukkukauppiaina sekä keräyspaperin tuottajayhteisönä. Ympäristöluvista tehdyt valitukset hidastivat jonkin verran kierrätyslaitosinvestointeja. Voimassaolevat ja käsittelyssä olevat luvat mahdollistavat kuitenkin uusien kierrätyslaitosten rakentamisen myös vuonna 2007. Muutamia laitoksia ollaan parhailaan rakentamassa, ja useita on suunnitteilla.

Ulkomaan liiketoiminta kehittyi myönteisesti, ja Latviassa ja Venäjällä tuotannon tehostuminen ja hinnankorotukset paransivat tulosta selvästi. Loppukesästä Latviassa aloitti toimintansa uusi kierrätyslaitos. Venäjälle on päätetty rakentaa ensimmäinen kierrätyslaitos,

joka on suunniteltu otettavaksi käyttöön vuoden 2008 alussa. Toimintaa on tarkoitus laajentaa Moskovan alueen pohjoisosassa myös muilla tavoin.

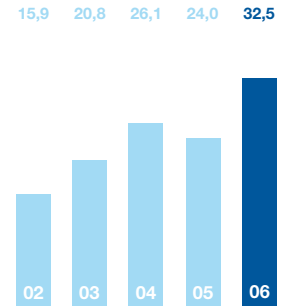
Ympäristötuotteiden tulos parani uudelleenorganisointi- ja tehostamistoimenpiteiden ansiosta. Venäjälle perustettiin Ympäristötuotteiden oma myyntiorganisaatio.

Yhteisyritys Salvor Oy kasvatti liikevaihtoaan runsaasti, mutta jäi selvästi tulostavoitteistaan. Tulos parani vuoden viimeisellä neljänneksellä, mutta koko vuoden tulos oli tappiollinen.

Joulukuussa allekirjoitettiin sopimus Biowatti Oy:n osake-enemmistön (70 %) ostamisesta yhtiön toimivalta johdolta. L&T on sitoutunut ostamaan loput 30 % yhtiön osakkeista vuoden 2011 loppuun mennessä. Biowatti Oy on Suomen johtava uusiutuvia energialähteitä hyödyntävä bioenergia-alan yritys, joka harjoittaa puupolttoaineiden hankintaa, prosessointia, markkinointia ja toimittamista asiakkaille. Päätuotteita ovat metsä- ja puuteollisuuden puusivutuotteet sekä metsähakkeet. Yhtiö on merkittävä raaka-ainetoimittaja levy- ja selluteollisuudelle sekä pellettitehtaille. Se toimittaa materiaaleja myös ympäristörakentamiseen, kompostointiin ja kuivikemarkkinoille. Biowatin liikevaihto vuonna 2006 oli 64,2 miljoonaa euroa, josta noin kaksi kolmasosaa muodostuu biopolttoaineiden toimituksista ja yksi kolmasosa teollisuuden raaka-aineiden toimituksista. Biowatin palveluksessa on 38 henkilöä.

Liikevoitto, milj. €

2004 ilman eläkevastuun tuloutusta
2002-2003 FAS

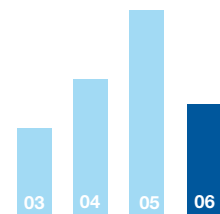
EVA, milj. €

14,5 10,2 17,8

Investoinnit, milj. €

17,3 26,9 40,5 21,9

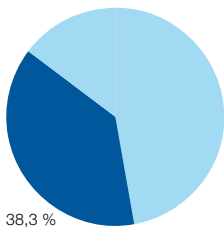

Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut

Talviolosuhteet vaihtelevat suuresti vuosittain ja työllistävät kiinteistöhoidon ammattilaisia.

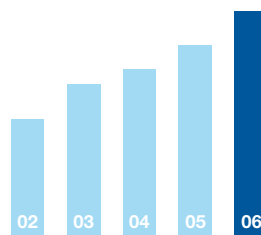
Osuus liikevaihdosta

Liikevaihto, milj. €

2002-2003 FAS

87,8 113,8 124,8 142,9 168,4

Palvelut

Toimialan nimi muutettiin Kiinteistöpalveluista Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiksi. Uusi nimi kuvaa paremmin laajentunutta palvelutarjoumaa. Kiinteistöpalvelut ovat rakennuksiin, laitteisiin ja huonetiloihin kohdistuvia ylläpito-, huolto- ja käyttöpalveluja. Käyttäjäpalvelut auttavat tilojen käyttäjiä keskittymään ydinliiketoimintaansa. Käyttäjäpalveluja ovat muun muassa aula-, vastaanotto-, puhelinvaihte-, postitus-, kopiointi-, turva- ja ruokapalvelut sekä toimitilojen hallinnointi. Nämä laajat palvelukokonaisuudet L&T toteuttaa joko itse tai verkottumalla kunkin alan eturivin yrityksen kanssa.

Kiinteistöhuolto käsittää kiinteistöjen yleisvalvonnan, talotekniikan käytön ja ylläpidon, ulkoalueiden hoidon, yleisten tilojen siivouksen, tila- ja asukaspalvelut sekä monipuoliset kertaluonteiset erikoispalvelut. Kiinteistötekniikka tekee LVI-, sähkö-, kylmälaite- sekä paloteknisten ja kiinteistöautomaatiojärjestelmien asennuksia, huoltoja ja korjauksia.

Selainpohjaiset tuotannonohjausjärjestelmät tarjoavat kanavan reaaliaikaiselle yhteydenpidolle ja mahdollistavat laajan asiakasraportoinnin.

Konseptoituja palvelutuotteita on kehitetty muun muassa suurille kauppaliikkeille ja -keskuksille, korkeaa hygieniatasoa vaativalle elintarviketeollisuudelle ja huoltoasemaketjuille. Toimistoille suunniteltu Reilu-siivous® -konsepti sisältää myös työtiloissa tapahtuvan jätteiden kierrätyksen. Reilu-konseptiin voidaan sisällyttää yhdessä Allergia- ja Astmaliiton kanssa kehitetty allergiatason siivous, jonka yhteydessä on oikeus käyttää liiton myöntämää Allergiatunnusta.

Eriyistä huomiota kiinnitetään tehokkaaseen tuotannon suunnitteluun ja ohjaukseen, jossa sähköisillä työkaluilla on merkittävä rooli. Verkottamalla kunkin alan eturivin yritysten kanssa L&T pystyy laajentamaan toimintaansa nykyisiä liiketoimintojaan sivuaville markkinoille ja tarjoamaan asiakkailleen monipuolisempia palvelukokonaisuuksia.

Toimialan asiakkaita ovat toimisto- ja liikekiinteistöt, institutionaaliset kiinteistönomistajat, isännöitsijät, yritykset ja laitokset ja julkinen sektori.

Kuntasektoria ja erityisesti niitä kunta-asiakkaita, jotka haluavat ostaa kiinteistöjen hoito- ja ylläpitopalvelut ja ruokahuollon yhtenä kokonaisuutena, palvelee L&T:n ja Fazer Amican puoleksi omistama Blue Service Partners Oy.

Huomenta Toimitilapalvelut -franchising-ketju tarjoaa pk-asiakaskunnalle siivous- ja käyttäjäpalveluja.

L&T:n Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelujen toiminta-alueeseen kuuluvat myös Moskova, Latvia, Ruotsi ja vuoden 2007 alusta myös Norja. Moskovassa ja Latviassa L&T tarjoaa siivous- ja käyttäjäpalveluja ja ulkoalueiden hoitoa, Ruotsissa siivous- ja käyttäjäpalveluja ja Norjassa elintarviketeollisuuden hygieniapalveluja.

Markkinoiden kasvu kiihtyy

Siivouspalveluiden suurimmat asiakasryhmät ovat toimisto- ja liikekiinteistöt sekä teollisuus. Kiinteistönhoidon suurimpia asiakkaita ovat institutionaaliset kiinteistönomistajat, kiinteistöjen isännöitsijät sekä yritykset. Kaupallisten markkinoiden osuus Suomen siivouspalveluiden ja kiinteistönhoidon kokonaismarkkinoista on noin puolet. Kummatkin markkinat ovat keskittyneet viime vuosina nopeasti, ja yli puolet kaupallisten markkinoiden liikevaihdosta on kolmen suurimman toimijan hallussa.

Suomessa kaupalliset markkinat kasvavat usean vuoden ajan kansantalouden kasvua nopeammin, koska teollisuus ja merkittävä osa julkista sektoria on luopumassa omista kiinteistöjen hoidon ja ylläpidon organisaatioistaan. Esimerkiksi kuntasektorilla kiinteistöpalveluiden ulkoistamisaste on Suomessa alle 20 prosenttia, mutta se nousee nopeasti lähivuosina suurten ikäluokkien eläköitymisen ja kuntien säästöpainneiden

vuoksi. Markkinoita kasvattaa myös etenkin isojen asiakkaiden halu ostaa kattavia palvelukokonaisuuksia.

Metsäteollisuuden tukipalveluiden avautuminen kilpailulle vuonna 2005 kasvattaa myös markkinoita. Vuoden 2006 aikana metsäteollisuus on neuvotellut useista palvelujen ulkoistamisista ja toteuttanut muutamia. Ulkoistamistahdin arvioidaan nopeutuvan vuonna 2007.

Moskovan ja Latviassa erityisesti Riian siivousmarkkinat kasvavat nopeasti. Ruotsissakin siivousmarkkinat kasvavat ulkoistamisen johdosta kansantalouden kasvua nopeammin.

L&T:n kilpailuedut ovat asiakaslähtöisyys, laatu, kustannustehokkuus ja monipuolinen palveluvalikoima. Kilpailijoista erotutaan valituille asiakasryhmille kehittyillä palvelutuotteilla. L&T on Suomen toiseksi suurin toimija sekä siivouspalveluissa että kiinteistönhoidossa, markkinaosuus on noin 14 prosenttia. Ruotsissa L&T on alan kolmanneksi suurin kaupallinen toimija ja Latviassa L&T on siivousalan johtavia yrityksiä.

Vuosi 2006

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden liikevaihto oli 168,4 miljoonaa euroa (142,9 milj. e), kasvua oli 17,9 %. Liikevoitto oli 8,8 miljoonaa euroa (11,9 milj. e).

Suomessa hintakilpailu oli vuoden alkupuoliskolla kovaa, mutta vuoden jälkipuoliskolla tilanne normalisoitui ja uusmyynti sujui erittäin hyvin. Alkuvuoden sopimusmenetyksiä onnistuttiin korvaamaan lisämyynnillä nykyisille asiakkaille ja Suomen siivouspalvelut ylitti tulostavoitteensa. Metsäteollisuusasiakkaiden kanssa solmittiin ensimmäiset tukipalveluiden ulkoistamissopimukset. Työeläkekustannukset palautuivat tavanomaiselle tasolle, kun ne vuonna 2005 olivat olleet poikkeuksellisen alhaiset.

Siivouspalveluiden liikevaihdon kasvusta suurin osa tuli ulkomailta. Panostukset ulkomaisten liiketoiminnan kasvattamiseen rasittivat kuitenkin sen tulosta. Siivousliiketoiminta ulkomailla oli tappiollista toiminnan käynnistyskulujen ja muiden kertaluonteisten erien vuoksi.

Siivoustoiminta Ruotsissa aloitettiin ostamalla Allied Service Partners AB (ASP) ja All Clean & Consulting Entrepreneur i Sverige AB (Accent). Vuoden 2007 alussa ostettiin elintarviketeollisuuden hygieniapalveluihin erikoistunut Skånsk All Service AB tytäryhtiöineen. Näillä yritysostoilla saavutettiin tavoitteeksi asetettu asema Ruotsin markkinoilla, ja L&T on nyt kolmanneksi suurin kaupallinen toimija Ruotsin siivousmarkkinoilla. Alkaneena vuonna Ruotsissa keskitytään tehtyjen yritysostojen integrointiin ja orgaaniseen kasvuun sekä tuloksen parantamiseen. Siivoustoimintaa on nyt Ruotsissa, Latviassa, Venäjällä ja Norjassa.

L&T:n kiinteistöpalvelusopimuksiin sisällytetään yhä useammin myös käyttäjäpalveluja.

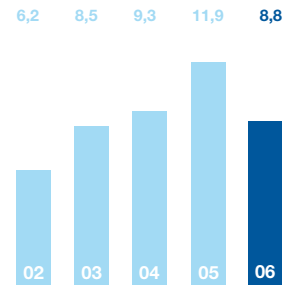
Moskovan siivouspalveluissa toiminta organisoitiin ja resursoitiin uudelleen. Vuoden jälkipuoliskolla uusmyynti lähti käyntiin sekä Moskovassa että Latviassa. Latviassa siivoustoimintaa vahvistettiin pienellä yritysostolla, kun elokuussa solmittiin kauppa SIA Evus -nimisestä yrityksestä, jonka vuosiliikevaihto on noin 0,6 miljoonaa euroa.

Syksyllä perustettiin Huomenta Toimitilapalvelut -franchising-ketju, joka tarjoaa Suomessa pk-asiakskunnalle siivous- ja käyttäjäpalveluja. Ensimmäiset yrittäjät aloittivat toimintansa lokakuussa.

Kiinteistönhoidon liikevaihto kasvoi organisaation tulos parani. Tuotelinja kasvoi varsin vaativassa kilpailutilanteessa markkinakasvua nopeammin. Se onnistui parantamaan kulukontrolliaan ja myymään lisäpalveluja sopimusasiakkaille. Erityisesti kiinteistötekniset palvelut kasvoivat selvästi, ja toiminta laajeni uusille paikkakunnille.

Liikevoitto, milj. €

2004 ilman eläkevastuun tuloutusta
2002-2003 FAS

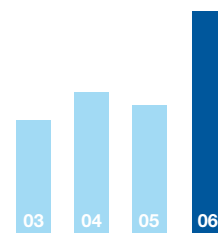
EVA, milj. €

7,6 9,5 5,8

Investoinnit, milj. €

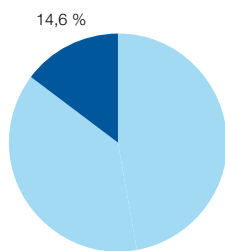
10,0 12,6 11,4 19,5

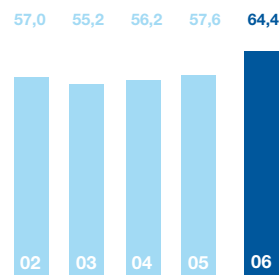
L&T etsii jatkuvasti uusia ratkaisuja ja kehittää toimintatapojaan vastaamaan teollisuusasiakkaiden tarpeita.

Osuus liikevaihdosta

Liikevaihto, milj. €

2002-2003 FAS

Palvelut

Teollisuuspalvelut on erikoistunut raskaisiin ja erikoisosaamista vaativiin ympäristöhuolto- ja ylläpitopalveluihin. Ympäristöhuollossa Teollisuuspalvelut on erikoistunut ongelmajätteisiin ja nestemäisiin jätteisiin ja ylläpitopalveluissa raskaisiin prosessipuhdistuksiin sekä erilaisten vahinkojen saneerauksiin.

L&T:n ongelmajätepalvelut kattavat koko logistisen ketjun keräyksestä jätteiden prosessointiin ja jatkojalostamiseen. Yhtiöllä on Suomessa ja Latviassa 12 alueellista terminaalia, joihin asiakkaiden ongelmajätteet

kerätään esikäsittelyä ja välivarastointia varten. Terminaaleista ongelmajätteet viedään L&T:n tuotantolaitoksille, joissa niistä prosessoidaan teollisuudelle uusioraaka-aineita tai kierrätyspolttoaineita (REF). Toiminnan pääpaino on ongelmajätteen hyödyntämiskäytöksissä, joissa pyritään mahdollisimman korkeaan jalostusasteeseen. Vain noin 10 prosenttia L&T:n keräämistä ongelmajätteistä päättyy ongelmajätelaitoksiin tuhoamiskäsittelyyn.

Nestemäisissä jätteissä L&T:n jätevesipalvelut on keskittynyt viemäriverkoston ylläpitoon liittyviin palveluihin. L&T huoltaa kaivoja, kuvaa ja puhdistaa viemäriverkostoa sekä huoltaa ja ylläpitää kunnallistekniikan ja haja-asutusalueen jätevesijärjestelmiä. Viemärikuvauksilla selvitetään viemäreiden ja putkistojen toiminnallisuutta ja rakenteellista kuntoa. L&T pyrkii laajentamaan myös jätevesipalvelujaan koko logistiseen ketjuun eli puhdistamoiden operointiin ja lietteiden hyötykäyttökäytöksiin.

Teollisuuden puhtaanapito tarjoaa raskaan sarjan siivousta ja huoltoa teollisuuslaitoksille sekä muun muassa rakennustyömaille ja kiinteistöille. Korkeapainepesulla puhdistetaan erilaisia vaativia pintoja kuten teollisuuden prosessilaitteita, säiliöitä ja julkisivuja sekä poistetaan pinnoitteita. Imukalustolla siirretään kuivia ja märkiä materiaaleja ja huolehditaan esimerkiksi teollisuuslaitosten piha-alueiden ja liikenneväylien puhdistuksesta.

Vahinkosaneeraus on erikoistunut omaisuusvahinkojen minimointiin erilaisissa vahinkotilanteissa kuten tulipaloissa, kosteusvahingoissa ja muissa onnettomuuksissa. L&T:n lähestymistapa vahinkoihin on kokonaisvaltainen. Se huolehtii vahinkokohteissa jälkivahinkojen torjunnasta eli omaisuuden ja rakenteiden suojauksesta, puhdistuksesta ja kuivauksesta. Tarvittaessa L&T ottaa vastuun koko vahinkotyömaan managerauksesta.

Teollisuuspalvelut rakentaa koko L&T:n palveluvalikoimasta lähteviä palvelukokonaisuuksia pääasiakassegmentilleen raskaalle perusteollisuudelle.

Teollisuuspalveluiden asiakkaita ovat lisäksi kiinteistöt ja laitokset, satamat ja rakennustyömaat.

Teollisuuspalveluiden markkinat ja niiden kehittyminen

Ongelmajätepalveluiden markkinat ovat Suomessa varsin vakaat. Ongelmajätteen määrä ei juuri kasva, ja keräysaste on vakiintunut korkealle tasolle. L&T haakeekin kasvua levittämällä palveluverkostoaan Suomen rajojen ulkopuolelle sekä siirtämällä toiminnan painopistettä ongelmajätteen keräyksestä hyödyntämiskäytäntöihin. Jalostusasteen kasvattamiseen tarjoavat mahdollisuuden raaka-aineiden ja energian kallistuminen sekä moderni käsittelyteknologia, johon L&T panostaa. Siirtyminen arvoketjussa eteenpäin merkitsee myös askelta kansallisilta palvelumarkkinoilta kansainväliseen kauppaan, joka tarjoaa mielenkiintoisia uusia kasvunäkymiä.

Teollisuuden puhtaanapidon palveluissa näkyy selkeimmin teollisuudessa tapahtunut ostokulttuurin muutos. Samanaikaisesti neuvotellaan sekä valtakunnallisista yhtä palvelua koskevista ratkaisuista että paikallisella tasolla rakennettavista suuremmista palvelukokonaisuuksista ja kumppanuusmalleista. L&T:llä on ylivoimaisen palveluverkostonsa ja monipuolisten palveluidensa ansiosta hyvät edellytykset kasvattaa rooliaan teollisuuden kumppanina. L&T:n prosessipuhdistusosaaminen on Suomessa hankitun pitkän kokemuksen ansiosta korkealla tasolla. Tämä tarjoaa mahdollisuuden laajentaa markkina-alueetta projektiviennin kautta Itämeren alueen valittuihin teollisuuskohteisiin.

Vahinkosaneerausmarkkinoilla L&T on vakiinnuttanut asemansa johtavana palosaneeraajana ja vahvistanut markkinaosuuttaan kuivauspalveluissa. Kuivauspalveluiden markkinat kasvavat vielä vuosia, koska Suomen rakennuskannasta vain noin 30 prosenttia on rakennettu nykyisten kosteusnormien mukaan. L&T on laajentanut palveluvalikoimaansa myös erityyppisiin ympäristövahinkoihin ja eläinperäisten tautien saastuttaman omaisuuden puhdistamiseen, joiden kysynnän ennakoidaan kasvavan tulevaisuudessa.

Jätevesipalveluilla on Teollisuuspalveluiden liiketoiminta-alueista parhaat lähiajan kasvunäkymät. Ikään-tyvän viemäriverkoston huollon tarve kasvaa koko ajan. Lisäksi teollisuuden ja kuntien jätevesien puhdistustoiminnan ja lietehuollon ulkoistaminen lisääntyy merkittävästi lähivuosien aikana, mikä tarjoaa markkinamahdollisuuksia L&T:n tyyppiselle toimijalle. Palveluiden kysyntä on kasvussa myös Baltian maissa ja Venäjällä. L&T lisää lähivuosina panostustaan palveluvalikoimansa kehittämiseen ja palveluverkostonsa laajentamiseen Suomessa ja lähialueilla.

Teollisuuspalvelut on edustamissaan palveluissa johtava toimija Suomessa.

Vuosi 2006

Teollisuuspalveluiden liikevaihto oli 64,4 miljoonaa euroa (57,6 milj. e). Se kasvoi 11,9 %. Liikevoitto oli 9,6 miljoonaa euroa (4,7 milj. e). Kaikki tuotelinjat onnistuivat kasvattamaan liikevaihtoaan, selvimmän vahinkosaneeraus. Toimialan kasvu oli lähes pelkästään organista, ja sen markkina-asema vahvistui.

Toimialan tulos parani selvästi kasvaneen liikevaihdon ja parantuneen tuottavuuden ansiosta. Kasvanut volyymi hoidettiin pienemmillä kiinteillä kustannuksilla. Kaikki tuotelinjat paransivat tulostaan selvästi. Merkittävin osa tulosparannuksesta johtui teollisuuden puhtaanapidossa vuonna 2005 toteutetusta tervehdyttämishjelmasta.

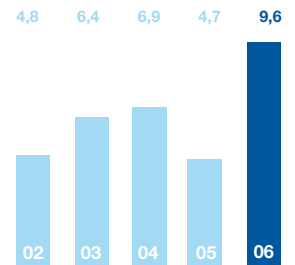
L&T:n vahinkosaneeraus on vakiinnuttanut paikkansa luotettavana ja kokonaisvastuullisena toimijana vahinkotilanteissa.

Ongelmajätepalveluissa hyötykäyttöä onnistuttiin nostamaan ja samalla vähentämään kallista ongelmajätteiden toimittamista tuhottavaksi kolmannelle osapuolelle. Teollisuuden puhtaanapito-markkinat vakiintuivat ja kysyntä vahvistui erittäin vaikean vuoden 2005 jälkeen. Vuonna 2006 oli paljon tulipaloja ja muita vahinkoja, jotka kasvattivat vahinkosaneerauksen liikevaihtoa. Jätevesipalvelujen kysyntä säilyi tasaisena koko vuoden.

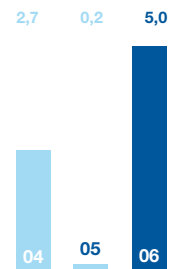
Syyskuussa L&T ja GT Trading Oy:n avainhenkilöt perustivat yhteisyrityksen L&T Recoil Oy:n, joka rakentaa jäteöljyn regenerointilaitoksen Haminaan. L&T:n omistusosuus on 50 prosenttia. Laitos valmistuu alkuvuodesta 2008, ja investoinnin kokonaisarvo on yli 20 miljoonaa euroa. Laitos merkitsee askeleen ottamista eteenpäin ongelmajätteiden jalostusketjussa yhtiön strategian mukaisesti. Se myös avaa uusia kasvu- ja kansainvälistymismahdollisuuksia.

Liikevoitto, milj. €

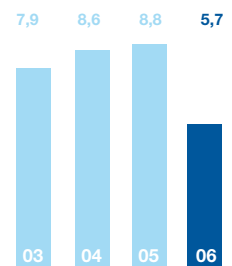
22004 ilman eläkevastuun tuloutusta
2002-2003 FAS

EVA, milj. €

Investoinnit, milj. €

Lassila & Tikanoja Oyj noudattaa 1.7.2004 voimaan tullutta Helsingin Pörssin, Keskuskauppakamarin sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton suositusta lisäyhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmistä (Corporate Governance –suositus).

Liiketoiminnan organisointi

Liiketoiminta on jaettu kolmeen palvelutoimialaan: Ympäristöpalvelut, Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut ja Teollisuuspalvelut. Toimialoja johtavat toimialajohtajat, jotka raportoivat toimitusjohtajalle. Lisäksi yhtiö harjoittaa ympäristönhuoltoalan tuotekauppaa.

Kenttätoiminta on organisoitu siten, että Ympäristö- ja Teollisuuspalveluiden tulosyksiköt raportoivat tuotelinjajohtajille ja Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluilla on Suomessa kolmeen alueeseen jaettu alueorganisaatio. Muissa maissa kuin Suomessa on maakohtaiset toimitusjohtajat. Hallinto, markkinointi, tuotekehitys sekä yhteisten prosessien johto on keskitetty.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Lassila & Tikanoja Oyj:n ylin päättävä elin. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain mukaan kuuluvista tehtävistä, kuten tilinpäätöksen vahvistamisesta ja osingonjaosta, vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen ja tilintarkastajan valinnasta ja heille maksettavista palkkioista. Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain huhtikuun loppuun mennessä. Ylimääräinen yhtiökokous kutsutaan tarvittaessa koolle käsittelemään tiettyä yhtiökokoukselle tehtyä ehdotusta. Yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus.

Lassila & Tikanoja Oyj:n kullakin osakkeella on yksi ääni. Äänioikeutta on yhtiöjärjestyksellä rajoitettu niin, ettei kukaan osakkeenomistaja ole yhtiökokouksessa oikeutettu äänestämään enemmällä kuin yhdellä viidesosalla kokouksessa edustetusta äänimäärästä.

Etukäteistiedottaminen

Osakkeenomistajat kutsutaan yhtiökokoukseen yhdessä yhtiön kotipaikkakunnalla ilmestyvässä sanomalehdessä julkaistavalla yhtiökokouskutsulla. Hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle sekä kokouskutsu julkistetaan myös pörssitiedotteena. Hallitukseen ehdolla olevat henkilöt ja ehdotus yhtiön tilintarkastajaksi julkistetaan yhtiökokouskutsun yhteydessä tai erillisenä pörssitiedotteena ennen yhtiökokousta.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan läsnäolo yhtiökokouksessa

Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hallituksen jäseneksi ehdolla olevat henkilöt ovat läsnä yhtiökokouksessa, ellei poissaoloon ole pätevää syytä.

Hallitus

Kokoonpano ja toimikausi

Yhtiöjärjestyksen mukaan Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitukseen kuuluu vähintään kolme ja enintään seitsemän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitsee varsinainen yhtiökokous. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitukseen ei voida valita henkilöä, joka on täyttänyt 70 vuotta. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallituksen jäsenet ovat: puheenjohtaja Juhani Majjala, varapuheenjohtaja Heikki Hakala, Lasse Kurkilahti, Juhani Lassila ja Soili Suonoja. Hallituksen jäsenten henkilötiedot kerrotaan sivulla 26. Omistustiedot ja niissä vuoden aikana tapahtuneet muutokset ovat sivulla 25.

Toimitusjohtaja ei ole hallituksen jäsen, mutta on läsnä hallituksen kokouksissa.

Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus päättää asioista, joilla yhtiön toiminnan laajuus huomioon ottaen on huomattava merkitys yhtiön toiminnalle.

Hallituksella on vuonna 2004 hyväksytty työjärjestys, jota noudatetaan yhtiöjärjestyksen, Suomen lainsäädännön ja muiden säännösten ohella.

Työjärjestyksen mukaan hallituksen tehtäviä ovat:

- päättää yhtiön strategiasta ja vahvistaa toimialastrategiat
- päättää konsernirakenteesta ja -organisaatiosta
- varmistaa johtamisjärjestelmän toiminta
- käsitellä ja hyväksyä osavuosikatsaus, konsernitilinpäätös ja toimintakertomus
- vahvistaa konsernin toimintasuunnitelma, budjetti ja investointisuunnitelma
- päättää strategisesti tai taloudellisesti merkittävistä investoinneista, yritysostoista, -myynneistä tai -järjestelyistä sekä vastuusitoumuksista ja rahoitusjärjestelyistä
- vahvistaa riskienhallinta- ja raportointimenettely sekä vakuutus- ja rahoituspolitiikka
- nimittää ja erottaa toimitusjohtaja sekä valvoa ja arvioida hänen toimintaansa
- hyväksyä toimitusjohtajan välittömien alaisten nimitykset
- päättää toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan välittömien alaisten palkoista, palkkioista ja muista eduista sekä palvelusuhteiden ehdoista
- päättää johdon palkitsemis- ja kannustinjärjestelmästä

- laatia osinkopolitiikka ja vastata osakasarvon kehittämisestä
- vahvistaa yhtiön tavoitteet

Kokouskäytäntö

Hallitus kokoontuu noin 12 kertaa vuodessa. Tarvittaessa hallitus pitää puhelinkokouksia. Hallituksen kokousten koollekutsumisesta ja kokoustyöskentelystä vastaa hallituksen puheenjohtaja. Kokouksen esittelijänä toimii toimitusjohtaja. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että hallitus saa käyttöönsä riittävät tiedot yhtiön toiminnan ja taloudellisen tilanteen arvioimista varten. Toimitusjohtaja valvoo hallituksen päätösten täytäntönpäytäntöä ja raportoi hallitukselle niiden täytäntönpäytäntöpanosta.

Hallituksella oli 11 kokousta vuonna 2006. Jäsenten keskimääräinen osallistumisprosentti oli 96.

Hallituksen toiminnan arviointi

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan tekeillä vuosittain itsearviointin.

Riippumattomuusarviointi

Hallitus on arvioinut jäsentensä riippumattomuuden Corporate Governance -suosituksen kohdan 18 mukaisesti. Kaikki hallituksen jäsenet ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että merkittävästä osakkeenomistajasta.

Valiokunnat

Hallitus ei ole perustanut valiokuntia. Koko hallitus käsittelee kaikki sille kuuluvat asiat.

Toimitusjohtaja

Lassila & Tikanoja Oyj:n toimitusjohtajan valitsee yhtiön hallitus. Toimitusjohtaja hoitaa juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti ja vastaa strategiaprozessista. Toimitusjohtaja on Jari Sarjo.

Muu johto

Toimitusjohtajaa avustaa yhtiön johtamisessa johtajisto. Johtajiston jäsenet on esitelty sivulla 27. Tiedot johtajiston Lassila & Tikanojan Oyj:n osakkeiden ja optioiden omistuksista ja niissä vuoden aikana tapahtuneista muutoksista ovat sivulla 25.

Johtoryhmä kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa käsittelemään L&T:n tulosta, strategiaa, merkittäviä kehityshankkeita ja seuraavan vuoden tavoitteita. Johtoryhmässä toimii yrityksen johdon lisäksi neljä henkilöstön edustajaa.

Palkitseminen

Hallitus

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous etukäteen vuodeksi kerrallaan. Vuonna 2006 hallituksen puheenjohtajalle maksettiin 42 000 euroa vuodessa, varapuheenjohtajalle 28 000 euroa vuodessa ja jäsenille 23 000 euroa vuodessa. Palkkiot maksettiin siten, että hallituksen jäsenet hankkivat palkkion netto-osuudella (40 % palkkiosta) yhtiön osakkeita Helsingin Pörssin järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Hallituksen jäsenet eivät kuulu yhtiön optio-ohjelmien piiriin eikä heillä ole eläkesopimuksia yhtiön kanssa.

Toimitusjohtaja ja muu johto

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan välittömien alaisten palkasta, palkkioista ja muista eduista päättää hallitus. Toimitusjohtaja ja johtajisto kuuluvat yhtiön avainhenkilöille suunnattujen optio-ohjelmien piiriin. Lisäksi käytössä on EVA-pohjainen tulospalkkiojärjestelmä, jonka perusteet hallitus hyväksyy vuosittain etukäteen. Toimitusjohtajalle ja johtajistolle ei makseta erillisiä palkkioita tytäryhtiöiden hallitusten jäsenyyksistä.

Vuonna 2006 toimitusjohtajan palkka oli yhteensä 325 440 euroa, joka sisältää palkan luontoisetuineen (223 280 euroa) ja optio-oikeuksien käyttämisestä syntyneen optioedun (102 160 euroa).

Toimitusjohtajan kanssa on tehty kirjallinen toimitusjohtajasopimus. Sopimuksen mukaan toimitusjohtajan irtisanomisaika on yhtiön irtisanoessa 12 kuukautta, toimitusjohtajan irtisanoutuessa kuusi kuukautta. Toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana. Eläkkeen määrä on sovittu etukäteen, ja siihen tehdään vuosittain indeksikorotus. Määrä on alle täysimääräisen TEL-eläkkeen. Eläke käsitellään tilinpäätöksessä etuus-pohjaisena eläkevastuuna. Sopimuksesta kirjattiin tuloslaskelmaan 36 tuhatta euroa vuonna 2006 (25 tuhatta euroa).

Sisäinen valvonta, riskienhallinta ja sisäinen tarkastus

Yhtiön taloudellista kehitystä seurataan kuukausittain koko konsernin kattavan operatiivisen raportointijärjestelmän avulla. Järjestelmä kattaa toteutumatietojen lisäksi budjetit, ennusteet ja investointien seurannan.

Yhtiöllä on hallituksen vahvistamat vakuutus-, rahoitus- ja riskienhallintapolitiikat.

Yhtiöllä ei ole omaa erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota, mikä otetaan huomioon tilintarkastuksen laajuutta ja sisältöä määriteltäessä.

Johdon osakkeenomistus

Hallituksen jäsenten osakkeenomistus

	Osakkeet 31.12.2006	% osakkeista ja äänimäärästä	Osakkeet 1.1.2006
Heikki Hakala	13 682	0,04	12 882
Lasse Kurkilahti	4 182	0,01	3 600
Juhani Lassila	17 178	0,04	16 578
Evald ja Hilda Nissin Säätiö	2 413 584	6,26	2 413 584
Juhani Majjala	1 525 794	3,96	1 524 694
Soili Suonoja	2 989	0,01	2 339
Yhteensä	3 977 409	10,32	3 973 677

Johtajiston omistamat osakkeet ja optio-oikeudet

	Osakkeet		2002C-optiot		2005A-optiot	2005B-optiot
	31.12.2006	1.1.2006	31.12.2006	1.1.2006	31.12.2006	31.12.2006
Anna-Maija Apajalahti	2 920	1 920	22 000	22 000	13 000	13 000
Martin Forss	720	720	18 000	18 000	12 000	12 000
Kari Korpelainen	240	240	7 300	16 000	10 000	10 000
Jorma Mikkonen	720	720	16 000	16 000	10 000	10 000
Arto Nivalainen	4 800	4 800	22 000	22 000	13 000	13 000
Jari Sarjo	15 000	13 000	40 000	42 000	26 000	26 000
Sirkka Tuomola	38 400	38 400	16 000	16 000	10 000	10 000

Sisäpiirihallinto

Lassila & Tikanoja -konsernissa noudatetaan hallituksen päätöksellä Helsingin Pörssin sisäpiiriohjetta. Lassila & Tikanojan sisäpiiriohje on eräiltä osiltaan ankarampi.

Sisäpiirirekisteritietoja ylläpidetään Suomen Arvopaerikeskus Oy:n SIRE-järjestelmässä. Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, päävastuullinen tilintarkastaja ja johtajisto. Yrityskoh- taiseen pysyvään sisäpiiriin kuuluvat tehtävänsä perus- teella johtoryhmä, yhtiölakimiehet, johdon sihteerit sekä konsernin tuloksen laskemiseen ja pörssitiedotteiden laatimiseen osallistuvat henkilöt. Laajoista tai muuten merkittävistä hankkeista pidetään hankekohtaisia sisä- piirirekistereitä. Sisäpiirivastaavana toimii talousjohtaja.

Sisäpiiriläiset eivät saa käydä kauppaa yhtiön osak- keilla kauden päättymisen ja kyseistä kautta koskevan osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkista- misen välisenä aikana. Sisäpiiriläisten on pyydettävä si- säpiirivastaavalta arvio suunnittelemansa osakekaupan lain- ja ohjeenmukaisuudesta.

Lassila & Tikanoja Oyj:n ilmoitusvelvollisten sisäpii- riläisten osakkeen- ja optionomistukset ovat nähtävillä yhtiön Internet-sivuilla.

Tilintarkastus

Lassila & Tikanojan lakisääteisestä tilintarkastuksesta vastaa yhtiökokouksen valitsema tilintarkastaja Price- waterhouseCoopers Oy. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Heikki Lassila.

Tilintarkastuksen laajuutta ja sisältöä määriteltäessä otetaan huomioon, että yhtiöllä ei ole omaa erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota.

Tilintarkastaja sopii hallituksen kanssa vuosittain tilin- tarkastussuunnitelmasta ja käy hallituksen kanssa läpi tilintarkastushavainnot. Päävastuullinen tilintarkastaja ja tarkastusvastuullinen tilintarkastaja ovat vähintään kerran vuodessa läsnä hallituksen kokouksessa.

Vuonna 2006 PricewaterhouseCoopers -ketjun palk- kiot lakisääteisestä tilintarkastuksesta olivat 147 764 euroa. Tilintarkastukseen liittymättömistä vero-, IFRS-, ja due diligence -palveluista tilintarkastusyhteisölle ja sen kanssa samaan ketjuun kuuluville yhtiöille makset- tiin 159 666 euroa.

Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitus

Juhani Majjala, s. 1939
ekonomi, oikeustieteen kandidaatti

Hallituksen puheenjohtaja, päätoiminen puheenjohtaja 2001-2005. Majjala oli entisen Lassila & Tikanojan Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1983 ja hallituksen puheenjohtaja vuosina 1998-2001. Hän toimi entisen Lassila & Tikanojan Oyj:n toimitusjohtajana vuosina 1983-1998 sekä Säkkipäälä-konsernin toimitusjohtajana vuosina 1993-1996, Tiklaksen toimitusjohtajana 1980-1983 ja Lassila & Tikanoja-yhtymän talousjohtajana 1977-1980. Majjala oli Palomex Oyj:n varatoimitusjohtaja 1975-1977.

Majjala omistaa 1 525 794 Lassila & Tikanoja Oyj:n osaketta.

Heikki Hakala, s. 1941
kauppatieteiden maisteri, tekniikan tohtori h.c., vuorineuvos
Hakala on toiminut yhtiön hallituksen varapuheenjohtajana vuodesta 2001 lähtien. Hakala oli entisen Lassila & Tikanojan Oyj:n hallituksen jäsen vuodesta 1988 ja varapuheenjohtaja 1998-2001. Hän toimi Metsä Oyj:n toimitusjohtajana 1999-2000, Rauma Oyj:n toimitusjohtajana 1996-1999 sekä Rauma-Repola Oyj:n ja Repola Oyj:n varatoimitusjohtajana 1986-1996.

Hakala omistaa 13 682 Lassila & Tikanoja Oyj:n osaketta.

Lasse Kurkilahti, s. 1948
ekonomi, vuorineuvos, Kemira Oyj:n pääjohtaja
Kurkilahti on toiminut yhtiön hallituksessa vuodesta 2001 lähtien. Hän toimi Elcoteq Network Oyj:n toimitusjohtajana vuosina 2001-2004, Raisio-Yhtymä Oyj:n toimitusjohtajana vuosina 2000-2001 ja Nokian Renkaat Oyj:n toimitusjohtajana vuosina 1988-2000. Kurkilahti on Elisa Oyj:n hallituksen jäsen.

Kurkilahti omistaa 4 182 Lassila & Tikanoja Oyj:n osaketta.

Juhani Lassila, s. 1962
kauppatieteiden maisteri, Agros Oyj:n toimitusjohtaja
Lassila on toiminut yhtiön hallituksessa vuodesta 2001 lähtien. Hän kuului entisen Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitukseen vuosina 1998-2001. Lassila toimi Instrumentarium Oyj:n rahoitusjohtajana vuosina 1998-2004. Hän on Evald ja Hilda Nissin Säätiön hallituksen puheenjohtaja sekä Comptel Oyj:n ja Suominen Yhtymä Oyj:n hallituksen jäsen.

Lassila omistaa 17 178 Lassila & Tikanoja Oyj:n osaketta. Hänellä on määräysvalta Evald ja Hilda Nissin Säätiössä, joka omistaa 2 413 584 osaketta.

Soili Suonoja, s. 1944
kotalousopettaja, MBA, kauppaneuvos
Suonoja on toiminut yhtiön hallituksessa vuodesta 2001 lähtien. Suonoja oli Amica Yhtiöiden toimitusjohtaja vuosina 1989-2000. Hän on Alko Oyj:n, Lännen Tehtaat Oyj:n, Outokumpu Oyj:n ja Suomen Posti Oyj:n hallitusten jäsen sekä Hallitusammattilaiset ry:n varapuheenjohtaja.

Suonoja omistaa 2 989 Lassila & Tikanoja Oyj:n osaketta.

Toimitusjohtaja

Jari Sarjo, s. 1957
oikeustieteen kandidaatti

Sarjo on toiminut Lassila & Tikanoja -konsernin toimitusjohtajana vuodesta 2001. Sarjo oli Säkkipäälä-konsernin toimitusjohtaja vuosina 1997-2001. Hän toimi Säkkipäälä Oyj:n toimialajohtajana 1994-1997, hallintojohtajana 1987-1994 ja hallintopäällikkönä 1984-1987.

Sarjo omistaa 15 000 Lassila & Tikanoja Oyj:n osaketta sekä 40 000 2002C-optiota, 26 000 2005A-optiota ja 26 000 2005B-optiota.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistuksissa tapahtuneet muutokset vuonna 2006 on kerrottu sivulla 25.

Tilintarkastaja

PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö
Päävastuullinen tilintarkastaja Heikki Lassila, KHT

Lassila & Tikanojan johto

Martin Forss, Sirkka Tuomola, Arto Nivalainen, Jari Sarjo, Kari Korpelainen, Anna-Maija Apajalahti, Jorma Mikkonen

Jari Sarjo, s. 1957
oikeustieteen kandidaatti
toimitusjohtaja

Sarjo on toiminut Lassila & Tikanoja -konsernin toimitusjohtajana vuodesta 2001 lukien. Sarjo oli Säkkipääläinen-konsernin toimitusjohtaja vuosina 1997-2001. Hän toimi Säkkipääläinen Oy:n toimialajohtajana 1994-1997, hallintojohtajana 1987-1994 ja hallintopäällikkönä 1984-1987.

Arto Nivalainen, s. 1950
filosofian maisteri
toimialajohtaja, Ympäristöpalvelut
Nivalainen on toiminut Ympäristöpalveluiden toimialajohtajana vuodesta 2000 lukien. Hän toimi WM Ympäristöpalvelut Oy:n tuotantojohtajana 1996-2000, aluejohtajana 1995-1996 ja myyntijohtajana 1993-1995. Sitä ennen hän toimi tietohallintotehtävissä ja myynti- ja piirijohtajana Oy Huber Ab -konsernissa vuosina 1982-1993.

Anna-Maija Apajalahti, s. 1948
valtiotieteen maisteri
toimialajohtaja, Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut
Apajalahti on toiminut Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden toimialajohtajana vuodesta 2000 lukien. Hän oli Säkkipääläinen Oy:n siivouspalveluista ja konsernimarkkinoinnista vastaavana johtajana 1997-2000, siivouspalveluiden toimialajohtajana 1983-1997 vastaten myös konsernimarkkinoinnista sekä tiedotus- ja markkinointitehtävissä 1971-1983

Jorma Mikkonen, s. 1963
varatuomari
toimialajohtaja, Teollisuuspalvelut
Mikkonen on toiminut Teollisuuspalveluiden toimialajohtajana vuodesta 2000 lukien. Hän oli Säkkipääläinen Oy:n palveluksessa hallintojohtajana 1999-2000 ja lakimiehenä 1992-1999. Hän toimi Helsingin Suomalaisen Säästöpankin lakimiehenä 1991-1992.

Martin Forss, s. 1962
kauppatieteiden maisteri
yritysuunnittelu- ja kehitysjohtaja
Forss on toiminut yritysuunnittelu- ja kehitysjohtajana vuodesta 2001 lukien. Hän oli Säkkipääläinen Oy:n talousjohtajana 2000-2001. Sitä ennen hän oli WM Ympäristöpalvelut Oy:n talousjohtaja ja country controller 1996-2000, business controller 1995-1996 ja taluspäällikkö ja division controller 1993-1995. Hän toimi Partek Oy:n rahoituspäällikkönä 1989-1993.

Kari Korpelainen, s. 1969
kauppatieteiden maisteri
myynti- ja markkinointijohtaja
Korpelainen on toiminut markkinointijohtajana vuodesta 2001 lukien. Hän oli Säkkipääläinen Oy:n konsernimarkkinoinnin markkinointipäällikkö 1997-2001, siivouspalveluiden markkinointipäällikkö 1996 sekä tuotekaupan tuote- ja piiripäällikkö 1994-1996.

Sirkka Tuomola, s. 1947
kauppatieteiden maisteri
talousjohtaja

Tuomola on toiminut talousjohtajana vuodesta 2001 lukien. Hän toimi entisen Lassila & Tikanojan talousjohtajana vuosina 1992-2001. Hän oli Metsä-Serla -konsernissa kirjanpito-päällikkönä 1989-1992. Hän toimi Lassila & Tikanoja -yhtymässä Tiklaksessa hallintojohtajana 1985-1989, taluspäällikkönä 1983-1985 ja laskentapäällikkönä 1981-1983. Vuosina 1974-1981 hän oli Huhtamäki-yhtymässä laskentaekonomina ja laskentapäällikkönä.

Johtajiston omistamat Lassila & Tikanojan osakkeet ja optio-oikeudet sekä omistuksissa tapahtuneet muutokset vuonna 2006 on kerrottu sivulla 25.

Säkkipääläinen oli osa Lassila & Tikanoja -yhtymää 1989-2001, ja se osti WM Ympäristöpalvelut Oy:n vuonna 2000. Emo-yhtiö Lassila & Tikanoja Oyj jakautui vuonna 2001 kahdeksi uudeksi yhtiöksi Lassila & Tikanoja Oyj:ksi ja Suominen Yhtymä Oyj:ksi.

Konsernin liikevaihto ja tulos

Lassila & Tikanojan liikevaihto kasvoi 15,5 % 436,0 miljoonaan euroon (377,4 milj. e; 337,2 milj. e). Kasvusta 5,8 prosenttiyksikköä tuli yritysostoista. Osakekohdainen tulos oli 0,90 euroa (0,70 e; 0,79 e).

Orgaaninen kasvu oli vahvaa. Tämä johtui hyvästä myynnin johtamisesta ja onnistuneesta myyntityöstä sekä parantuneesta asiakastyytyvyydestä. Vuoden jälkipuoliskolla tuotekehitystä tehostettiin ja markkinoille saatettiin useita uusia palvelutuotteita. L&T:n markkina-asema vahvistui. Uutena toimintamaana mukaan tuli Ruotsi. Kierrätyslaitosinvestointeja viivästytti ympäristö- lupien saannin hitaus.

Vuonna 2006 johtamisen painopiste oli tuottavuuden parantamisessa ja kustannusten kautta johtamisessa. Erityisesti Teollisuuspalvelut ja Ympäristöpalvelut onnistuivat tehostamaan toimintaansa, ja kannattavuus molemmilla toimialoilla parani merkittävästi. Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelujen Suomen toiminta saavutti tavoitteensa, mutta toiminnan laajentaminen ulkomailla rasitti tulosta suunniteltua enemmän. Asiakaspalvelun keskittäminen paransi kustannustehokkuutta. Lähes kahden miljoonan euron kertaluonteiset myyntivoitot paransivat tulosta.

Liikevaihto toimialoittain

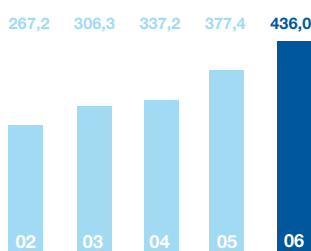
1 000 €	2006	Muutos		
		2005	%	2004
Ympäristöpalvelut	207 252	180 679	14,7	159 152
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	168 403	142 890	17,9	124 820
Teollisuuspalvelut	64 416	57 584	11,9	56 195
Konsernihallinto ja muut	118	366		377
Toimialojen välinen liikevaihto	-4 185	-4 071		-3 303
Yhteensä	436 004	377 448	15,5	337 241

Ulkomaan toiminnan liikevaihto maittain

1 000 €	2006	2005	2004
Ruotsi	13 299		
Latvia	14 128	10 726	10 522
Venäjä	2 769	1 434	

Liikevaihto, milj. €

2002-2003 FAS

Ympäristöpalvelut

Ympäristöpalveluiden koko vuoden liikevaihto oli 207,3 miljoonaa euroa (180,7 milj. e; 159,2 milj. e) ja se kasvoi 14,7 %. Liikevoitto oli 32,5 miljoonaa euroa (24,0 milj. e; 26,1 milj. e).

Panostuksia tuottavuuden parantamiseen ja investointeja kierrätyslaitoksiin jatkettiin. Yhdessä vahvan orgaanisen kasvun kanssa ne johtivat kannattavuuden merkittävään paranemiseen. Kierrätyslaitosten toimintaa tehostettiin, ja kasvavat tuotantomäärät kyettiin prosessoimaan suunnitelluilla kustannuksilla. Tuottavuutta parantavia toimenpiteitä jatketaan muun muassa lisäämällä taloudellisen ajon koulutusta, ottamalla käyttöön ajoneuvotietokoneisiin perustuva ajo-opaste ja seurantajärjestelmä sekä aloittamalla uuden tuotannon-ohjausjärjestelmän vaiheittainen käyttöönotto.

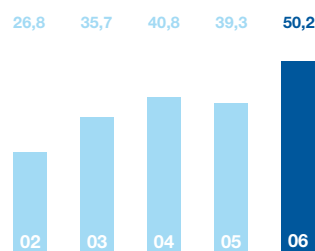
Turkuun rakennettiin isohko kierrätyslaitos ja ostettiin Suomen Keräystuote Oy, jonka käsittelylaitoksen laajennus valmistuu vuoden 2007 ensimmäisen neljänneksen aikana. Suomen Keräystuote toimii keräyspaperin ja -pahvin tukkukauppijana sekä keräyspaperin tuottajayhteisönä. Ympäristöluvista tehdyt valitukset hidastivat jonkin verran kierrätyslaitosinvestointeja. Voimassaolevat ja käsittelyssä olevat luvat mahdollistavat kuitenkin uusien kierrätyslaitosten rakentamisen myös vuonna 2007. Muutamia laitoksia ollaan parhailaan rakentamassa, ja useita on suunnitteilla.

Ulkomaan liiketoiminta kehittyi myönteisesti, ja Latviassa ja Venäjällä tuotannon tehostuminen ja hinnankorotukset paransivat tulosta selvästi. Loppukesästä Latviassa aloitti toimintansa uusi kierrätyslaitos. Venäjälle on päätetty rakentaa ensimmäinen kierrätyslaitos, joka on suunniteltu otettavaksi käyttöön vuoden 2008 alussa. Toimintaa on tarkoitus laajentaa Moskovan alueen pohjoisosassa myös muilla tavoin.

Ympäristötuotteiden tulos parani uudelleenorganisointi- ja tehostamistoimenpiteiden ansiosta. Venäjälle perustettiin Ympäristötuotteiden oma myyntiorganisaatio.

Liikevoitto, milj. €

2004 ilman eläkevastuun tuloutusta
2002-2003 FAS

Liikevoitto toimialoittain

1 000 €	2006	%	2005	%	Muutos %	2004	%
Ympäristöpalvelut	32 498	15,7	23 986	13,3	35,5	26 097	16,4
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	8 758	5,2	11 947	8,4	-26,7	9 336	7,5
Teollisuuspalvelut	9 601	14,9	4 746	8,2	102,3	6 907	12,3
Konsernihallinto ja muut	-672		-1 425			-1 553	
Yhteensä	50 185	11,5	39 254	10,4	27,8	40 787	12,1

Yhteisyritys Salvor Oy kasvatti liikevaihtoaan runsaasti, mutta jäi selvästi tulostavoitteistaan. Tulos parani vuoden viimeisellä neljänneksellä, mutta koko vuoden tulos oli tappiollinen.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden liikevaihto oli 168,4 miljoonaa euroa (142,9 milj. e; 124,8 milj. e), kasvua oli 17,9 %. Liikevoitto oli 8,8 miljoonaa euroa (11,9 milj. e; 9,3 milj. e).

Suomessa hintakilpailu oli vuoden alkupuoliskolla kovaa, mutta vuoden jälkipuoliskolla tilanne normalisoitui ja uusmyynti sujui erittäin hyvin. Alkuvuoden sopimusmenetyksiä onnistuttiin korvaamaan lisämyynnillä nykyisille asiakkaille ja Suomen siivouspalvelut ylitti tulostavoitteensa. Metsäteollisuusasiakkaiden kanssa solmittiin ensimmäiset tukipalveluiden ulkoistamissopimukset. Työeläkekustannukset palautuivat tavanomaiselle tasolle, kun ne vuonna 2005 olivat olleet poikkeuksellisen alhaiset.

Siivouspalveluiden liikevaihdon kasvusta suurin osa tuli ulkomailta. Panostukset ulkomaiden liiketoiminnan kasvattamiseen rasittivat kuitenkin sen tulosta. Siivousliiketoiminta ulkomailla oli tappiollista toiminnan käynnistyskulujen ja muiden kertaluonteisten erien vuoksi.

Siivoustoiminta Ruotsissa aloitettiin ostamalla Allied Service Partners AB (ASP) ja All Clean & Consulting Entrepreneur i Sverige AB (Accent). Vuoden 2007 alussa ostettiin elintarviketeollisuuden hygieniapalveluihin erikoistunut Skånsk All Service AB tytäryhtiöineen.

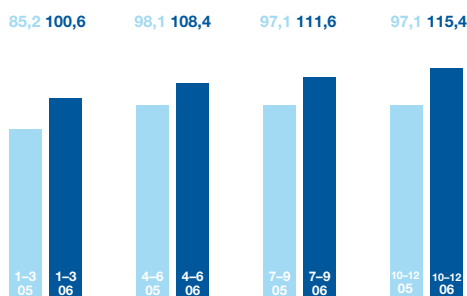
Näillä yritysostoilla saavutettiin tavoitteeksi asetettu asema Ruotsin markkinoilla, ja L&T on nyt kolmanneksi suurin kaupallinen toimija Ruotsin siivousmarkkinoilla. Alkaneena vuonna Ruotsissa keskitytään tehtyjen yritysostojen integrointiin ja orgaaniseen kasvuun sekä tuloksen parantamiseen. Siivoustoimintaa on nyt Ruotsissa, Latviassa, Venäjällä ja Norjassa.

Moskovan siivouspalveluissa toiminta organisoitiin ja resursoitiin uudelleen. Vuoden jälkipuoliskolla uusmyynti lähti käyntiin sekä Moskovassa että Latviassa.

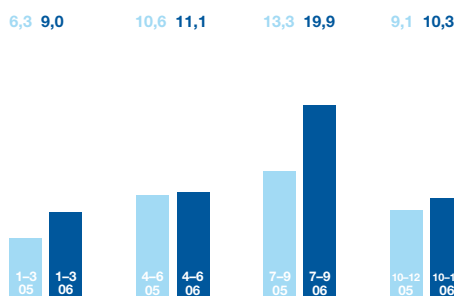
Kiinteistönhoidon liikevaihto kasvoi orgaanisesti ja tulos parani. Tuotelinja kasvoi varsin vaativassa kilpailutilanteessa markkinakasvua nopeammin. Se onnistui parantamaan kulukontrolliaan ja myymään lisäpalveluja sopimusasiakkaille. Erityisesti kiinteistötekniset palvelut kasvoivat selvästi, ja toiminta laajeni uusille paikkakunnille.

Toimialan nimi muutettiin Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiksi. Uusi nimi kuvaa paremmin laajentunutta palvelutarjoamaa. Kiinteistöpalvelut ovat rakennuksiin, laitteisiin ja huonetiloihin kohdistuvia ylläpito-, huolto- ja käyttöpalveluja. Käyttäjäpalvelut auttavat tilojen käyttäjiä keskittymään ydinliiketoimintaansa. Käyttäjäpalveluja ovat muun muassa aula-, postitus-, vahtimestari-, turva- ja ruokapalvelut sekä toimittilojen hallinnointi. Nämä laajat palvelukokonaisuudet L&T toteuttaa joko itse tai verkottamalla kunkin alan eturivin yrityksen kanssa.

Liikevaihto vuosineljänneksittäin, milj. €

Liikevoitto vuosineljänneksittäin, milj. €

Teollisuuspalvelut

Teollisuuspalveluiden liikevaihto oli 64,4 miljoonaa euroa (57,6 milj. e; 56,2 milj. e). Se kasvoi 11,9 %. Liikevoitto oli 9,6 miljoonaa euroa (4,7 milj. e; 6,9 milj. e). Kaikki tuotelinjat onnistuivat kasvattamaan liikevaihtoaan, selvimmän vahinkosaneeraus. Toimialan kasvu oli lähes pelkästään orgaanista, ja sen markkina-asema vahvistui.

Toimialan tulos parani selvästi kasvaneen liikevaihdon ja parantuneen tuottavuuden ansiosta. Kasvanut volyyymi hoidettiin pienemmällä kiinteillä kustannuksilla. Kaikki tuotelinjat paransivat tulostaan selvästi. Merkittävin osa tulosparannuksesta johtui teollisuuden puhtaanapidossa vuonna 2005 toteutetusta tervehdyttämisohjelmasta.

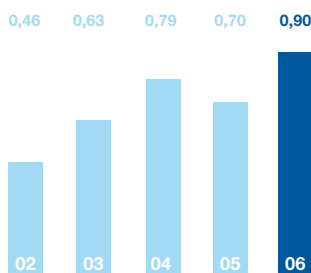
Ongelmajätepalveluissa hyötykäyttöä onnistuttiin nostamaan ja samalla vähentämään kallista ongelmajätteiden toimittamista tuhottavaksi kolmannelle osapuolelle. Teollisuuden puhtaanapito markkinat vakiintuivat ja kysyntä vahvistui erittäin vaikean vuoden 2005 jälkeen. Teollisuuden puhtaanapidon liikevaihto kasvoi myös vuoden viimeisellä neljänneksellä, vaikka tälle neljännekselle ei nyt ensimmäistä kertaa ajoittunut yhtään huoltoseisokkia. Vuonna 2006 oli paljon tulipaloja ja muita vahinkoja, jotka kasvattivat vahinkosaneerauksen liikevaihtoa. Jätevesipalvelujen kysyntä säilyi tasaisen vahvana koko vuoden.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä muihin tuottoihin kirjattiin 0,7 miljoonaa euroa L&T Recoilin lokakuussa ostamien öljyjohdannaisten käyvän arvon muutoksesta. Öljyjohdannaisten käypien arvojen muutokset vaikuttavat tulokseen vuosineljänneksittäin.

Syyskuussa L&T ja GT Trading Oy:n avainhenkilöt perustivat yhteisyrityksen L&T Recoil Oy:n, joka rakentaa jäteöljyn regenerointilaitoksen Haminaan. L&T:n omistusosuus on 50 prosenttia. Laitos valmistuu alkuvuodesta 2008, ja investoinnin kokonaisarvo on yli 20 miljoonaa euroa. Laitos merkitsee askeleen ottamista eteenpäin ongelmajätteiden jalostusketjussa yhtiön strategian mukaisesti. Se myös avaa uusia kasvu- ja kansainvälistymismahdollisuuksia.

Osakekohtainen tulos

2004 ilman eläkevastuun tuloutusta
2002-2003 FAS

Rahoitus

Korollista vierasta pääomaa oli 6,4 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuotta aiemmin. Korolliset nettovelat, jotka olivat 52,5 miljoonaa euroa, vähenivät 24,0 miljoonaa euroa. Poikkeuksellisen suuri likvidien varojen määrä vuoden lopussa johtui erittäin positiivisesta liiketoiminnan rahavirrasta viimeisen vuosineljänneksen aikana ja juuri ennen vuoden vaihdetta toteutetusta järjestelystä, jolla L&T myi suuren osan käytössään olevasta kevyiden ajoneuvojen kalustosta leasingyhtiölle.

Korkokulut olivat edellisvuotisella tasolla. Koronvaihtosopimusten käypien arvojen muutoksista kirjattiin tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin 0,5 miljoonaa euroa (0,8 milj. euroa). Nettorahoituskulut laskivat 5,7 % ja ne olivat 0,4 % (0,5 %) liikevaihdosta ja 3,4 % (4,6 %) liikevoitosta.

Koronvaihtosopimuksesta, johon yhtiö soveltaa IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, kirjattiin käyvän arvon muutoksesta oman pääoman lisäykseksi 0,4 miljoonaa euroa.

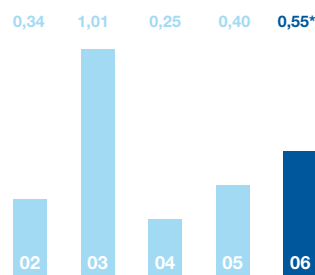
Omavaraisuusaste oli 50,4 % (49,5 %). Gearing-prosentti oli 29,7(49,3). Liiketoiminnan rahavirta oli 69,9 miljoonaa euroa (48,9 milj. euroa). Käyttöpääomasta vapautui 1,7 miljoonaa euroa (sitoutui 3,2 milj. euroa). Maksuvalmius säilyi hyvänä koko vuoden. Vuoden investoinnit rahoitettiin kokonaan liiketoiminnan rahavirralla.

Rahoituksen avainlukuja

	2006	2005	2004
Korollinen vieras pääoma, milj. €	77,3	83,7	81,2
Korolliset nettovelat, milj. €	52,5	76,5	61,4
Korkokulut, milj. €	3,0	3,0	4,3
Nettorahoituskulut, milj. €	1,7	1,8	3,0
Nettorahoituskulut, % liikevaihdosta	0,4	0,5	0,9
Nettorahoituskulut, % liikevoitosta	3,4	4,6	7,3
Omavaraisuusaste, %	50,4	49,5	48,1
Gearing, %	29,7	49,3	45,6
Liiketoiminnan rahavirta, milj. €	69,9	48,9	48,4
Käyttöpääoman muutos, milj. €	1,7	-3,2	0,1

Rahoitusriskit ja niiden hallinta esitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa sivuilla 54 ja 55.

Osinko/osake, €

*Hallituksen ehdotus

Sijoitettu pääoma

1 000 €	31.12.2006	31.12.2005	31.12.2004
Pitkäaikaiset varat	265 230	256 952	221 767
Vaihto-omaisuus ja saamiset	62 564	50 642	41 458
Likvidit varat	24 790	7 252	19 759
Laskennalliset verovelat	-22 350	-15 768	-10 628
Ostovelat ja muut velat	-74 112	-58 956	-54 154
Varaukset	-1 208	-984	-821
Muut korottomat velat	-783	-400	-1 407
Sijoitettu pääoma	254 131	238 738	215 974

Pitkäaikaiset varat kasvoivat vain 8 miljoonaa euroa, vaikka investoinnit olivat 47,2 miljoonaa euroa. Vuoden aikana myytiin käyttöömaisuutta tasearvoin laskettuna 11 miljoonalla eurolla, mutta myyntituloista suurin osa oli vuoden päättyessä vielä likvideissä varoissa. Saamisiin sitoutui varoja 27 % edellisvuotista enemmän. Saamisten kasvusta pääosa syntyi Suomen liiketoiminnassa ja osa laajentumisessa Ruotsiin. Myös ostovelat kasvoivat.

Laskennalliset verovelat kasvoivat poikkeuksellisen paljon. Konserniverokeskus palautti Sähköväline Ympäristöpalvelut Oy:n purkamisen yhteydessä syntynttä purkutappiota koskevia veroja vuosilta 2000-2005. Palautetut verot (2,9 milj. euroa) kirjattiin laskennalliseen verovelkaan.

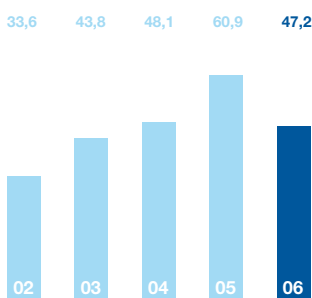
Sijoitetun pääoman kiertonopeus oli 1,7 (1,6;1,6).

Investoinnit

Bruttoinvestoinnit olivat 47,2 miljoonaa euroa (60,9 milj. e; 48,1 milj. e). Investoinneista käytettiin noin 13 miljoonaa euroa yhdeksään yritysostoon. Ostettujen yritysten yhteenlaskettu vuosiliikvaihto oli 28,8 miljoonaa euroa.

Ympäristöpalveluihin ostettiin huhtikuussa osakeenemmistö Suomen Keräystuote Oy:stä, ja yhtiö muuttui osakkuusyhtiöstä konserniyhtiöksi. L&T omistaa nyt yhtiöstä 100 prosenttia. Suomen Keräystuote Oy on suomalaisten paperinkeräysliikkeiden markkinointiyhtiö, joka välittää keräyspaperia ja -pahvia

Investoinnit, milj. €

Investoinnit taseryhmittäin

Milj. €	2006	2005	2004
Kiinteistöt	5,3	5,8	4,8
Koneet, kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet	28,7	38,6	28,1
Liikearvot ja aineettomat oikeudet yrityskaupoista	10,1	14,1	13,9
Muut aineettomat hyödykkeet	3,1	2,4	1,3
Yhteensä	47,2	60,9	48,1

Investoinnit toimialoittain

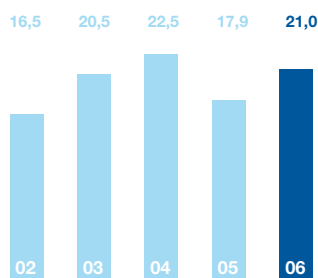
Milj. €	2006	2005	2004
Ympäristöpalvelut	22,0	40,5	26,9
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	19,5	11,4	12,6
Teollisuuspalvelut	5,7	8,8	8,6
Yhteensä	47,2	60,9	48,1

keräysliikkeiltä teollisuuteen. Suomen Keräystuotteen liikevaihto vuonna 2005 oli 7 miljoonaa euroa, mutta vaikutus konsernin liikevaihtoon on vuositasolla 3,8 miljoonaa euroa konsernin sisäisen liikevaihdon vuoksi. Maaliskuun alussa Ympäristöpalveluihin ostettiin Hämeenlinnan Puhtaanapito Oy. Sen liikevaihto vuonna 2005 oli noin 4,4 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa oli 36 henkilöä. Lisäksi ostettiin WeeCee Finland Oy:n WC-vuokrausliiketoiminta.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin ostettiin tammi-kuussa ruotsalainen kiinteistöhuoltoyritys Allied Service Partners AB (ASP), joka toimii Tukholmassa ja Göteborgissa. ASP:n liikevaihto oli 10,3 miljoonaa euroa vuonna 2005, ja se työllistää noin 390 henkilöä. Lokakuussa ostettiin ruotsalainen siivous- ja toimitilapalveluita tarjoava yritys All Clean & Consulting Entrepreneur i Sverige AB (Accent). Accentin liikevaihto oli noin 9,2 miljoonaa euroa vuonna 2005, ja sen palveluksessa on 180 henkilöä. Lisäksi ostettiin latvialainen kiinteistöpalveluyhtiö SIA Evus, Sisä-Suomen Kiinteistöapu Oy LKV:n kiinteistöhuolto- ja siivousliiketoiminta, Kiimingin Kiinteistöpalvelu Oy:n liiketoiminta ja Kempeleen Kiinteistöhuolto Oy:n kiinteistöhuolto- ja siivousliiketoiminta.

Sijoitetun pääoman tuotto, %

2002-2003 FAS

Yritystojen lisäksi uusittiin kalustoa, laajennettiin tuotantollisia toimitiloja ja kierrätyskapasiteettia sekä rakennettiin uusia tieto-järjestelmiä. Poistot olivat 28,2 miljoonaa euroa (24,8 milj. e; 21,4 milj. e).

Joulukuussa allekirjoitettiin sopimus Biowatti Oy:n osake-enemmistön (70 %) ostamisesta Ympäristöpalveluihin ja sitouduttiin ostamaan loput 30 % osakkeista vuoden 2011 loppuun mennessä. 70 prosentin omistusosuudesta maksettava kauppahinta oli 30,4 miljoonaa euroa. Kaupassa ei siirtynyt korollisia velkoja. Biowatti Oy on Suomen johtava uusiutuvia energialähteitä hyödyntävä bioenergia-alan yritys, joka harjoittaa puupolttoaineiden hankintaa, prosessointia, markkinointia ja toimittamista asiakkaille. Päätuotteita ovat metsä- ja puuteollisuuden puusivutuotteet sekä metsähakkeet. Biowatin vuoden 2006 liikevaihto oli 64,2 miljoonaa euroa, josta noin kaksi kolmasosaa muodostui biopolttoaineiden toimituksista ja yksi kolmasosa teollisuuden raaka-aineiden toimituksista. Biowatin palveluksessa on 38 henkilöä. Kauppa astui voimaan 1.2.2007.

Biowatin ostosta kirjataan konsernitilinpäätöksessä hankintahinnaksi sadan prosentin mukainen osuus. Tuloksesta tai omasta pääomasta ei eroteta vähemmistöosuutta, vaan arvio 30 prosentin kauppahinnasta (noin 6 milj. euroa) kirjataan velaksi. Loppuosuuden kauppahinta määräytyy Biowatin tulevan tuloskehityksen perusteella.

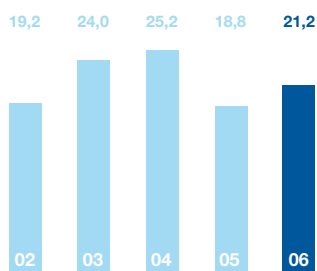
Tammikuussa 2007 ostettiin Skånsk All Service AB ja sen tytäryhtiöt Hygienutveckling AB ja Norjassa toimiva Hygienutveckling A/S. Konsernin yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2006 oli noin 10 miljoonaa euroa, josta suurin osa muodostuu elintarviketeollisuudelle tuotettavista hygieniapalveluista.

Henkilöstö

Henkilöstömäärä oli vuonna 2006 kokopäiväiseksi muutettuna keskimäärin 6 775 (5 918; 5 409). Vuoden lopussa Lassila & Tikanojan palveluksessa oli kokopäiväisiä ja osa-aikaisia yhteensä 8 328 henkilöä (7 512; 6 456). Heistä työskenteli muualla kuin Suomessa 1 822 (1 222; 510) henkilöä.

Oman pääoman tuotto %

2002-2003 FAS

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma vuonna 2006 oli 144,8 miljoonaa euroa (126,9 milj. e; 112,0 milj. e).

Henkilöstö maittain vuoden lopussa

Kokopäiväiset ja osa-aikaiset yhteensä

Milj. €	2006	2005	2004
Suomi	6 506	6 290	5 946
Ruotsi	542		
Latvia	894	754	509
Venäjä	386	468	1
Yhteensä	8 328	7 512	6 456

Tuotekehitys

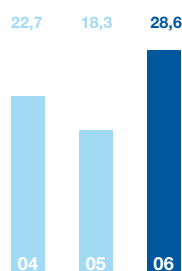
Tuotekehityksen tehtävänä on vastata L&T:n palvelutuotevalikoiman kilpailukyvyistä ja edesauttaa näin yhtiön kasvutavoitteiden saavuttamisessa. Keskitetyn tuotekehityksen tehtävänä on tuotekehitystoiminnan suunnittelu, tuotekehitysprosessin ohjaaminen ja nimettyjen kehityshankkeiden läpiviennit.

Keskitetysti ohjattujen tuotekehitysprojektien kustannukset olivat 2,0 miljoonaa euroa (1,4 milj. e; 1,0 milj. e), joka oli 0,5 % liikevaihdosta (0,4 %; 0,3 %).

Keväällä tehdyssä tuotekehitysstrategian päivityksessä uusien palvelutuotteiden lanseeraustavoitteita nostettiin selvästi ja keskeiseksi toiminnan arviointikriteeriksi valittiin erottautuminen asiakkaan silmissä. Osana päivitetyn strategian toimeenpanoa tuotekehitys kytkettiin kiinteäksi osaksi asiakkuusprosessia ja sen toimintamalleja uudistettiin. Tuotekehitysprosessin läpimenoajat lyhentyivät huomattavasti ja yhteistyö asiakkaiden kanssa lujittui.

Uudistettujen toimintamallien ansiosta uusia palvelutuotteita lanseerattiin vuoden toisella puoliskolla useita. Lanseerattuja palveluita olivat L&T Elintarviketeollisuus, satama-alueille suunnattu kokonaisratkaisu L&T Satamat sekä tapahtumanjärjestäjille tarjottava laaja L&T Tapahtumapalvelut. Teollisuuden erityistarpeisiin tuotiin markkinoille L&T ATEX-palvelu, joka kokoaa yhteen räjähdyksenvaarallisia tiloja koskevien ATEX-määräysten täyttämiseksi tarvittavat palvelut.

EVA, milj. €

Ympäristöhuollon palveluista koottiin asiakkaan kannalta helpompi kokonaisuus kehittämällä L&T Pienrakentajapalvelut sekä sähkö- ja elektroniikkaromun luotettavan ja tietoturvallisen käsittelyn takaava sertifioitu L&T SER -palvelu. Yritysassiakkaiden keskuudessa jo vakiintunutta asiakirja- ynnä muun paperiaineiston tietoturvallista tuhoamispalvelua tarjottiin kokeellisesti myös kuluttajille. Saadut kokemukset olivat myönteisiä, ja tuotekehitystä jatketaan.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluissa näkyvimpiä uutuuksia olivat tiettyjen palvelukohteiden tarpeisiin vastaava kevennetty toimistosivouksen palvelumalli sekä taloyhtiöille tarkoitettu L&T Leikkikentät -palvelu, joka koostuu lasten leikkialueiden turvallisuutta edistävästä palveluista ja yhteistyökumppanin kautta palvelumalliin liitettävistä leikkivälineratkaisuista.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä käynnistettiin useita tuotekehityshankkeita, ja uusia palvelutuotteita lanseerataan myös vuonna 2007 lähes kuukausittain. Asiakasyritysten kilpailutilanteen kiristyessä myös tukipalveluiksi miellettyjen palvelujen on kyettävä ottamaan aiempaa vahvempi rooli asiakasyrityksen kilpailukyvyyn edistämiseksi. Tämä näkökulma ohjaa selkeästi L&T:n tuotekehitystä, jossa tehdään järjestelmällistä innovointia parhaiden mahdollisten palveluratkaisujen synnyttämiseksi.

Riskienhallinta

Tavoitteet

L&T:n riskienhallinnan tavoitteena on merkittävien riskitekijöiden tunnistaminen, niihin varautuminen ja niiden optimaalinen hallinta siten, että yhtiön tavoitteet saavutetaan. Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla pyritään hallitsemaan konsernin kokonaisriskiä, ei ainoastaan yksittäisiä riskitekijöitä.

Organisointi ja raportointi

Riskienhallinta on integroitu osaksi L&T:n johtamis-, seuranta- ja raportointijärjestelmiä. Riskien säännöllinen seuranta ja raportointi tapahtuvat konserni- ja toimialatasolla sekä kriittiseksi määritellyissä keskitetyissä toiminnissa osana vuosittaista strategiaprosessia.

L&T:llä noudatetaan yhtiön hallituksen vahvistamaa riskienhallintapolitiikkaa, jossa on määritelty riskienhallinnan tavoitteet, vastuualueet ja raportointimenettely. Hallitus on vahvistanut myös rahoitus- ja vakuutuspolitiikan. Hallitus valvoo riskienhallinnan toteutusta ja arvioi käytettyjen menetelmien tehokkuuden. Toimitusjohtaja vastaa riskienhallinnan organisoinnista ja toteuttamisesta.

Vuoden 2006 alusta lähtien kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kehittämistä ja koordinoitua on hoitanut keskitetty Business Control -toiminto. Sen tehtävänä

on ohjata kokonaisvaltaisen riskienhallinnan prosessia, kehittää riskienhallintatyökaluja, varmistaa raportoinnin kattavuus ja täsmällisyys sekä lisätä yleistä riskitietoisuutta koko konsernissa. Riskienhallintaa kehitetään yhteistyössä vakuutusmeklarin ja vakuutusyhtiöiden kanssa.

Toimialojen ja keskitettyjen toimintojen johto tunnistaa ja arvioi kukin oman vastuualueensa merkittävimmät riskit, laatii varautumissuunnitelmat ja vastuuttaa riskienhallintatoimenpiteet organisaatiossaan. Riskien tunnistaminen ja niihin varautuminen tapahtuu siis ensi sijassa liiketoiminnasta vastaavilla toimialoilla, tuotelinjoilla ja yksiköissä. Havaituista riskeistä ja niihin varautumisesta raportoidaan säännöllisesti toimitusjohtajalle.

Riskienhallinnan eteneminen

Vuoden 2006 aikana toteutettiin kaikilla toimialoilla ja kriittiseksi määritetyissä keskitetyissä toiminnissa riskikartoitus, jossa arvioitiin strategia ja taloudellisia riskitekijöitä sekä vahinko- ja operatiivisia riskitekijöitä. Riskien merkittävyyttä arvioitiin riskimatriisin avulla, ja sen perusteella merkittävälle riskille laadittiin varautumissuunnitelmat.

Riskikartoitus laajennetaan tuotelinjalatasolle ja muihin keskitettyihin toimintoihin keväällä 2007 strategiaprosessin yhteydessä.

Riskianalyysi

Seuraavassa kuvataan L&T:n liiketoiminnan merkittävimpiä strategisia, operatiivisia ja vahinkoriskejä, jotka toteutuessaan voivat vaarantaa tai estää liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamisen.

Strategiset ja operatiiviset riskit

Tietoturvallisuuteen liittyvät riskit: Palvelinten tuhoutuminen, tietomurrot ja haittaohjelmat voivat aiheuttaa merkittäviä riskejä tietojärjestelmien käytölle ja sitä kautta aiheuttaa katkoja L&T:n toimintaan. Vanhentuneissa tietojärjestelmissä saattavat heikentää yhtiön toiminnallista tehokkuutta. Järjestelmien uusimiseksi ja tietoturvasuoruuksien pienentämiseksi yhtiössä on menillään mittavia tietojärjestelmien uudistamisprojekteja. Tietoturvapoliittikkaa ja -organisaatiota ollaan selkeyttämässä ja uudistamassa. Erityistä huomiota on kiinnitetty palautusprosessien testaamiseen sekä palvelintilojen fyysisen turvallisuuden parantamiseen.

Markkinoihin liittyvät riskit: Uusien kilpailijoiden tulo markkinoille, lainsäädännön muutokset tai jätehuollon kunnallistaminen voivat muuttaa markkinatilannetta. Liiketoiminnan kannalta merkittävät markkinatilanteen muutokset voisivat johtaa L&T:n markkina-aseman tai kannattavuuden heikkenemiseen. Riskiä vähentää riippumattomuus yksittäisistä suurista asiakkaista ja pal-

velutarjonnan monipuolisuus. L&T myös kehittää yhä enenevässä määrin asiakassegmenttikohtaisia palvelutuotteita, joilla pyritään erottautumaan kilpailijoista ja luomaan muita lisäarvotekijöitä hinnan lisäksi.

Yritysosotot: L&T tavoittelee kasvua sekä organisaation kautta. Yritysosotosten onnistuminen vaikuttaa yhtiön kasvu- ja kannattavuustavoitteiden toteutumiseen, ja ne voivat muuttaa yhtiön riskiprofiilia. Yritysosotisiin liittyvää riskiä hallitaan ostokohteiden liiketoiminnan strategisella ja taloudellisella analysoinnilla, tekemällä kattavat due diligence –tutkimukset ostokohteista sekä kaupan toteutumisen jälkeisellä tehokkaasti läpi viedyllä yhdistymisohjelmalla.

Toiminta kehittyvillä markkinoilla: L&T:llä on Suomen lisäksi liiketoimintaa muun muassa Latviassa ja Venäjällä, ja se suunnittelee liiketoimintansa laajentamista muihin kehittyviin markkinoiden maihin. Liiketoiminta näissä maissa asettaa yhtiön alttiiksi poliittisten, taloudellisten ja yhteiskunnallisten olosuhteiden muutoksiin liittyville riskeille, esimerkiksi palveluiden vapaata hinnoittelua saatetaan niissä rajoittaa. Riskiä minimoidaan panostamalla kansainvälisen markkinatilanteen ja liiketoimintakulttuurin tuntemiseen muun muassa teettämällä tutkimuksia kehittyviin markkinoihin liittyvistä maakohtaisista riskeistä.

Osaavan henkilöstön saatavuus: L&T:n liiketoiminta on henkilötyövaltaista. Palveluiden kysynnän kasvamisen ja väestön ikääntymisen seurauksena kilpailu osaavasta palvelualan työvoimasta kovenee lähivuosina Pohjoismaissa. L&T on käynnistänyt henkilöstöresurssien hallintaan useita ohjelmia, joiden tavoitteena on tehokas rekrytointi sekä henkilöstön työihtiyyden ja työssä jaksamisen parantaminen muun muassa jatkuvaan koulutukseen, tehtäväkiertoon ja työturvallisuuden panostamalla. L&T pyrkii ylläpitämään hyvää työnantajamielikuvaa ja olemaan alansa houkuttelevin yritys työntekijöille.

Vahinkoriskit

Mahdollisten ennalta arvaamattomien vahinkojen varalta L&T:llä on jatkuva kaikki toimintamaat kattava vakuutusurva, joka sisältää muun muassa henkilöstö-, omaisuus-, keskeytys-, vastuu-, ympäristö- ja kuljetusvahingot.

Tulipalon vaara: Ympäristöpalvelujen liiketoimintaan kuuluva kierrätyspolttoaineiden valmistus on palonarkaa toimintaa. Kierrätyslaitoksessa tapahtuvan tulipalon seurauksena kierrätyslaitoksen toiminta voi hetkellisesti tai pitkäaikaisesti keskeytyä. Riskin merkittävyyttä pienentää kuitenkin se, että yksittäisillä lai-

toksilla tai tuotantolinjoilla ei ole olennaisen suurta merkitystä L&T:n kokonaiskannattavuudelle. L&T pyrkii minimoimaan palovahinkoriskejä vakuuttamisen lisäksi rakentamalla automatisoituja sammutusjärjestelmiä, toteuttamalla systemaattisesti jatkuvuussuunnittelua sekä kouluttamalla henkilökuntaa vaaratilanteiden varalta.

Ympäristövahinkojen vaara: Teollisuuspalveluiden liiketoiminta käsittää ongelmajätteiden keräystä ja kuljetusta sekä prosessointia yhtiön omissa laitoksissa. Ongelmajätteiden virheellisen käsittelyn tai laitevaurioiden seurauksena on mahdollista, että haitallisia aineita pääsee ympäristöön ja/tai ne aiheuttavat henkilövahinkoja räjähdysten tai myrkytyksen seurauksena. Vahingoista L&T:lle voi syntyä korvausvaateita. Ympäristövahinkoihin liittyviä riskejä hallitaan vakuuttamisen lisäksi muun muassa laitosten systemaattisilla ympäristöarvioituksilla, laitteistojen ennakkohuoltosuunnitelmissa, auditoinneilla, henkilöstön pitkäjänteisellä kouluttamisella ja hätätilanneharjoittelulla.

Henkilöstön ennen aikaiset eläkkeet: Henkilöstön työkyvyttömyyseläkekustannusten kohoamisella voisi olla olennainen merkitys L&T:n kilpailukykyyn ja kannattavuuteen erityisesti Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluissa tulevaisuudessa. Suurtyöntantajana L&T vastaa täysimääräisesti henkilöstönsä työkyvyttömyystapauksista aiheutuvista eläkekustannuksista. L&T:llä on meneillään laaja henkilöstön terveyden edistämiseen ja työterveyshuollon johtamiseen keskittyvä ohjelma, jonka tavoitteena on minimoida henkilöstön sairastavuus ja ennen aikaisten eläkkeelle siirtymisten määrä sekä parantaa henkilöstön hyvinvointia.

Rahoitusriskejä ja niiden hallintaa on selostettu konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa sivuilla 54 ja 55.

Ympäristötekijät

L&T:n toiminnan merkittävimmät ympäristönäkökohdat

L&T:n toiminnan lähtökohdaksi on pitkälle viety ympäristömyötisyys, ja ympäristönäkökohdat kytkeytyvät kiinteästi yhtiön kaikkeen toimintaan. Liiketoiminnassaan L&T muun muassa ohjaa jätteitä uusiokäyttöön, edistää kierrätystä sekä kerää ja käsittelee asianmukaisesti ongelmajätteitä. Toiminnan merkittävimpiä kielteisiä ympäristövaikutuksia ovat keräys- ja kuljetuspalveluista aiheutuvat ajoneuvojen päästöt ilmaan ja meluhaitat sekä ongelmajätteiden käsittelyyn liittyvä mahdollinen ympäristövahinkoriski.

Konsernitilinpäätöksessä on tehty ympäristövelvoitteita koskevat varaukset, jotka kattavat Keravan kaatopaikan jälkihoitokustannukset ja Salvorin pilaantuneen maa-aineksen käsittely- ja loppusijoituspaikan jälkihoitokustannukset (Liitetieto 26. Varaukset).

Ympäristöasioiden hallinta

Ympäristöasioiden hallinta sisältyy L&T:n johtamisjärjestelmään yhdistettynä terveys- ja työturvallisuusasioiden hallintaan. L&T:n ympäristö-, terveys- ja työturvallisuusohjelma (YTT) laaditaan kolmen vuoden välein. Vuosien 2004-2006 päämääriin kuuluivat mm. jätteiden hyötykäytön lisääminen, kiinteistöjen kestävä käyttö ja energiankulutuksen ja päästöjen vähentäminen. Vuosittain yksiköissä tehdään YTT-suunnitelmat, joiden toteutusta seurataan sisäisten auditointien avulla.

L&T:n johtamisjärjestelmä ja keskitetyt toiminnot on sertifioitu ISO 14001:n mukaisen ympäristöstandardin mukaisesti. Lisäksi L&T:n palveluille on myönnetty 12 ympäristösertifiointia Suomessa, Ruotsissa ja Latviassa.

L&T:n toimipaikoilla on 66 ympäristölupaa, jotka koskevat jätteiden käsittelyä ja varastointia. Vuoden 2006 aikana saatiin 18 ympäristölupaa ja haettiin 13 uutta ympäristölupaa.

Vuoden 2006 toimenpiteitä

Kokkolan Ympäristöpalveluiden yksikölle ja Joutsenon teollisuuden puhtaanapidon yksikölle myönnettiin ISO 14001:n mukainen sertifiointi. Sertifiointiprosesseja käynnistettiin useissa yksiköissä.

Kuorma-autoissa kokeiltiin ajoneuvotietokonejärjestelmien käyttöä taloudellisen ajotavan kehittämisessä. Taloudellisen ajotavan kurssin suoritti 237 kuljettajaa. L&T:n kuorma-autojen moottoreista 79 prosenttia on vähemmän ympäristöä kuormittavia Euro2-, Euro3- ja Euro4-luokan moottoreita. Ympäristöpalveluissa jatkettiin järjestelmällisen kaluston huolto- ja kunnossapitotoiminnan kehittämistä.

Vuoden aikana tehtiin yhteensä 29 ympäristö- ja työturvallisuuteen liittyvää sisäistä arviointia ja vakuutusyhtiön tekemää turvallisuustarkastusta. Lisäksi tutkittiin seitsemän L&T:n kiinteistön maaperän pilaantuneisuus. Tutkimuksissa ei todettu maaperän saneerausta vaativaa merkittävää pilaantumista.

Salvor Oy:n Haukiputaan jätteiden käsittelykeskuksen ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) saatiin päätökseen.

Muutokset konsernirakenteessa

Konserniin ostettiin seuraavien yhtiöiden koko osakekannat: Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin Allied Service Partners Holding AB (ASP), Ruotsi, All Clean and Consulting Entrepreneur i Sverige AB (Accent), Ruotsi, ja SIA Evus, Latvia, sekä Ympäristöpalveluihin Hämeenlinnan Puhtaanapito Oy. Ympäristöpalveluihin ostettiin osake-enemmistö Suomen Keräystuote Oy:stä, ja yhtiö muuttui osakkuusyhtiöstä konserniyritykseksi.

Konserniin ostettiin seuraavat liiketoiminnot: Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin Kempeleen Kiinteistöhuolto Oy:n kiinteistöhuoltoliiketoiminta, Kiimingin Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelu Oy:n liiketoiminta ja Sisä-Suomen Kiinteistöapu Oy LKV:n kiinteistöhuolto- ja siivousliiketoiminta sekä Ympäristöpalveluihin WeeCee Finland Oy:n WC-vuokrausliiketoiminta

Perustettiin yhteisyritys L&T Recoil Oy yhdessä GT Trading Oy:n avainhenkilöiden kanssa. Lassila & Tikanoja Oyj:n omistusosuus on 50 prosenttia.

SIA 99 Perfekts fuusioitiin SIA L&T Servissiin, Allied Service Partners AB ja Allied Service Partners Golv-konsult AB fuusioitiin Allied Service Partners Holding AB:hen ja Allied Service Partners Holding AB fuusioitiin Lassila & Tikanoja Service AB:hen. Purettiin Sähköväline Ympäristöpalvelut Oy.

Rahallinat, vastuut ja vastuusitoumukset lähipiiriin kuuluville

Lähipiiritapahtumat selvitetään konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 33. Lähipiiritapahtumat.

Hallintoelimet

Lassila & Tikanoja Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään kolme (3) ja enintään seitsemän (7) yhtiökokouksen valitsemaa jäsentä. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Yhtiöllä on toimitusjohtaja, jonka valitsee hallitus. Yhtiöjärjestyksen muuttamisesta päättää osakeyhtiölain mukaisesti yhtiökokous.

Toimitusjohtajan kanssa tehdyn kirjallisen toimitusjohtajasopimuksen mukaan toimitusjohtajan irtisanomisaika on yhtiön irtisanoessa 12 kuukautta.

23.3.2006 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön hallituksen jäsenten lukumääräksi viisi. Hallitukseen valittiin uudelleen Heikki Hakala, Lasse Kurkilahti, Juhani Lassila, Juhani Majjala ja Soili Suonoja.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi uudelleen puheenjohtajaksi Juhani Majjalan ja varapuheenjohtajaksi Heikki Hakalan. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin PricewaterhouseCoopers Oy, KHT-yhteisö. Päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Heikki Lassila.

Toimitusjohtajana on vuodesta 2001 lähtien toiminut Jari Sarjo.

Voitonjako

Yhtiön osakekohtainen tulos oli 0,90 euroa (0,70 e; 0,79 e) ja liiketoiminnan rahavirta/osake 1,82 euroa (1,28 e; 1,40 e). Yhtiön hallitus esittää 26.3.2007 pidettävälle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,55 euroa osakkeelta (0,40 e; 0,25 e). Jaettavan osingon määrä on 21 202 345,45 euroa. Ehdotettu osinko on 61,1 prosenttia osakekohtaisesta tuloksesta.

Tilikauden päättymisen jälkeiset olennaiset tapahtumat

Joulukuussa allekirjoitettiin sopimus Biowatti Oy:n osake-enemmistön ostamisesta. Kaupan toteutuminen vaati kilpailuviranomaisten hyväksynnän. Kilpailuviraston hyväksyntä saatiin 18.1.2007, ja kauppa astui voimaan 1.2.2007.

Lähiainojen epävarmuustekijöitä

Merkittävimpana lähiainojen epävarmuustekijänä pidetään sitä, että Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden ulkomaan yksiköiden tulosta ei saada parannettua suunnitellussa aikataulussa. Ympäristölupa- ja muiden lupaprosessien hitaus voi viivästyttää suunniteltujen kierrätyslaitosinvestointien toteuttamista sekä Suomessa että Venäjällä. L&T Recoilin toimintaan liittyvien öljyjohdannaisien käypien arvojen muutokset riippuvat öljyn maailmanmarkkinahintojen kehityksestä. Tällä saattaa olla merkittävä vaikutus Teollisuuspalveluiden tulokseen.

Näkymät vuodelle 2007

Näkymät Lassila & Tikanojan markkinoilla ovat hyvät ja yhtiön markkina-asema on vahvistunut. Ympäristöpalveluiden kysyntää Suomessa vahvistaa muun muassa se, että vuoden lopulla paljon kaatopaikkoja joudutaan sulkemaan uusien EU-määräysten vuoksi. Metsäenergiamarckkinoiden arvioidaan kehittyvän myönteisesti, kun uusiutuvien energialähteiden käyttöä pyritään jatkuvasti lisäämään. Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelujen markkinanäkymät ovat Suomessa viimevuotista paremmat ja kilpailutilanne normalisoitunut. Teollisuuspalveluiden markkinanäkymät ovat varsin positiiviset. Kysyntä näyttää jatkuvan vahvana, ja yhtiön asema markkinoilla on selvästi parantunut. Suomen ulkopuoliset markkinat kasvavat myös selvästi.

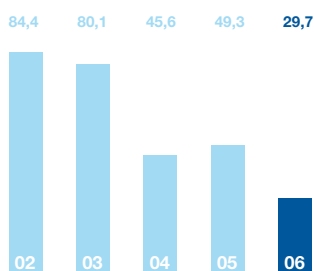
Vuoden 2006 jälkipuoliskon onnistuneella uusmyynnillä luotiin edellytykset vahvan organisen kasvun jatkumiselle. Tehdyt yritysostot, erityisesti Biowatti, kasvattavat voimakkaasti liikevaihtoa. Biowatin toiminta on erittäin vähän pääomaa sitovaa eikä edellytä niin korkeaa liikevoittotasoa kuin muu Ympäristöpalveluiden liiketoiminta. Tämä alentaa Ympäristöpalveluiden liikevoittoa suhteessa liikevaihtoon.

Vuoden aikana rakennetaan uusia kierrätyslaitoksia ja -terminaaleja kahdesta kolmeen, joista yksi rakennetaan Venäjälle. Investoinnit kasvavat jo tehtyjen yritysostojen ja muiden investointipäätösten johdosta.

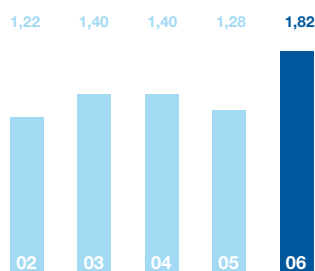
Vuonna 2006 johtamisen painopiste oli tuottavuuden parantamisessa ja kustannusten kautta johtamisessa. Alkaneena vuonna tätä ajattelua syvennetään edelleen erityisesti Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluissa. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan selvästi yli 20 prosenttia ja tuloksen paranevan.

Gearing, %

2002-2003 FAS

Liiketoiminnan rahavirta/osake, €

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Osakepääoma ja osakkeiden lukumäärä

Lassila & Tikanoja Oyj:n rekisteröity osakepääoma on 19 264 087 euroa. Osakkeella ei ole nimellisarvoa. Osakkeita on 38 528 174 kappaletta. Kullakin osakkeella on yksi ääni. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,50 euroa. Yhtiön osakkeet on liitetty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n (APK) ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään. APK ylläpitää yhtiön virallista osakasluetteloa.

Yhtiön vähimmäispääoma on 10 000 000 euroa ja enimmäispääoma 50 000 000 euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta. Yhtiöllä on vähintään 20 000 000 ja enintään 100 000 000 osaketta, joissa rajoissa lukumäärää voidaan lisätä tai vähentää yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

5.2.2007 hallitus hyväksyi 21 545 uuden osakkeen merkinnän 2002C-optio-oikeuksilla. Näiden merkintöjen seurauksena yhtiön rekisteröity osakepääoma nousee 10 772,50 eurolla 19 274 859,50 euroon ja yhtiön osakkeiden lukumäärä nousee 38 549 719 osakkeeseen osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

Osakepääoman ja osakemäärän muutokset vuosina 2005 ja 2006 on esitetty tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 23. Oma pääoma.

Kaupankäynti osakkeilla ja optio-oikeuksilla vuonna 2006

Yhtiön osake noteerataan Helsingin Pörssissä keski suurten yhtiöiden listalla toimialaluokassa Teollisuustuotteet ja -palvelut kaupankäyntitunnuksella LAT1V. ISIN-koodi on FI0009010854.

Yhtiön osakkeen vaihto vuoden 2006 aikana Helsingin Pörssissä oli 12 807 684 kappaletta, mikä on 33,3 % (40,0 %; 49,8 %) osakkeiden keskimääräisestä lukumäärästä. Vaihdon arvo oli 217,6 miljoonaa euroa (224,1 milj. e; 219,6 milj. e). Korkein hinta oli 22,46 euroa ja alin 14,75 euroa. Viimeisen päivän päätöskurssi oli 21,66 euroa. Yhtiön osakekannan markkina-arvo kasvoi 45,9 % ja oli vuoden lopussa 834,5 miljoonaa euroa (571,8 milj. e; 500,7 milj. e).

Kaupankäynti 2002C-optio-oikeuksilla Helsingin Pörssissä alkoi 2.5.2006. Kaupankäyntitunnus on LAT1VEW302. Kaupankäynti 2002B-optio-oikeuksilla päättyi 30.10.2006.

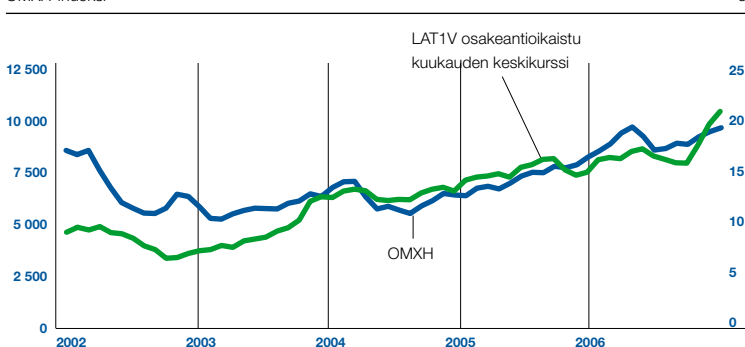
Osakepääoman ja osakemäärän muutokset 30.9.2001– 31.12.2006

Muutos	Osakepääoman muutos €	Osakemäärän muutos kpl	Osakepääoma €	Osakkeiden määrä kpl
30.9.2001 – 31.12.2003			7 913 154	15 826 308
Merkinnät optio-oikeuksilla vuoden 2004 aikana	35 390	106 170	7 948 544	15 897 088
Rahastoanti 1:1	7 948 544	15 897 088	15 897 088	31 794 176
Uusmerkintä 5:2 à 7,50 € *)	3 171 029	6 342 058	19 068 117	38 136 234
31.12.2004			19 068 117	38 136 234
Merkinnät optio-oikeuksilla vuoden 2005 aikana	120 770	241 540	19 188 887	38 377 774
31.12.2005			19 188 887	38 377 774
Merkinnät optio-oikeuksilla vuoden 2006 aikana	75 200	150 400	19 264 087	38 528 174
31.12.2006			19 264 087	38 528 174

* Merkintäsuhde ennen rahastoantia

Lassila & Tikanojan osakekurssin osakeantioikaistu kehitys

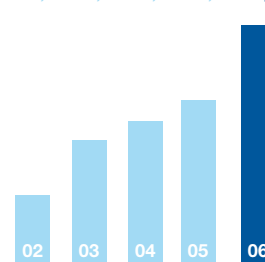
OMXH-indeksi*

*OMX Helsinki -yleisindeksin kuukausikeskiarvo

Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. €

245,3 435,2 500,7 571,8 834,5

Osingonjakopolitiikka

Lassila & Tikanoja Oyj:n osingon määrä on sidottu tilikauden tulokseen. Se osa tuloksesta, jota ei katsota tarvittavan yhtiön terveen kehityksen varmistamiseen, jaetaan osakkaille.

Hallituksen valtuudet

Yhtiön hallituksella ei ole valtuuksia osakeantoihin eikä vaihtovelkakirjan tai optiolainan liikkeelle laskemiseen. Hallituksella ei myöskään ole valtuuksia omien osakkeiden hankkimiseen eikä luovuttamiseen.

Lunastusvelvollisuus

Yhtiöjärjestyksen 15 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista joko yksin tai lausekkeessa määritetyn mukaan yhdessä toisten osakkeenomistajien kanssa saavuttaa tai ylittää 33 1/3 tai 50 prosenttia, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksesta näiden osakkeet ja osakkeisiin oikeuttavat arvopaperit.

Äänioikeuden rajoitukset

Yhtiöjärjestyksen mukaan osakkeenomistajan äänioikeus yhtiökokouksessa on rajoitettu viidesosaan yhtiökokouksessa edustetuista osakkeista.

Määräysvallan muutos

Yhteisyrittäjä L&T Recoil Oy:n osakassopimuksen mukaan yhteisyrityksen osakkeiden luovutusosoikeus on rajoitettu, ja sopimuksessa määritelty määräysvallan muutos emoyhtiöissä voi johtaa yhteisyrityksen osakkeisiin kohdistuvaan toisen osapuolen lunastusoikeuteen.

Optio-ohjelmiin 2002 ja 2005 perustuvan osakemerkinnän ehdot

2002A- ja 2002B-optio-oikeuksien merkintäajat ovat päättyneet. Vielä ulkona olevilla 2002C-optio-oikeuksilla voidaan merkitä enintään 234 755 osaketta, mikä on 0,6 % yhtiön osakemäärästä. Merkintähinta 2002C-optio-oikeuksilla on 11,46 euroa. Merkintäaika päättyy 30.10.2007.

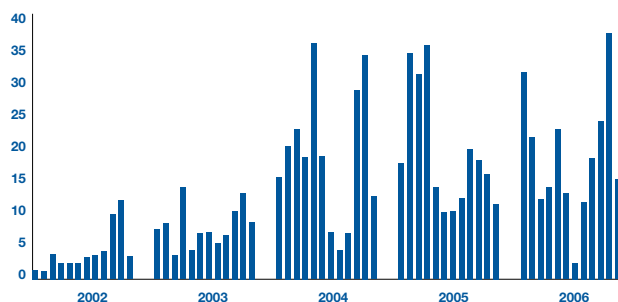
Merkintähinta 2005A-optioilla on 14,22 euroa, 2005B-optioilla 16,98 euroa ja 2005C-optio-oikeuksilla yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskipainotettu Helsingin Pörssissä toukokuussa 2007 pyöristettynä lähimpään senttiin. Merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisen jälkeen ja ennen osakemerkintää jaettavien osakekohtaisten osinkojen määrällä, joka ylittää yhteensä 70 % sen tilikauden osakekohtaisesta voitosta, jolta osinkoja jaetaan. Osakkeiden merkintäaika 2005A-optioilla on 2.11.2007-29.5.2009, 2005B-optioilla 3.11.2008-31.5.2010 ja 2005C-optioilla 2.11.2009-31.5.2011.

Tiivistelmä optio-ohjelmista 31.12.2006

	2002C	2005A	2005B	2005C
Optioiden enimmäismäärä	280 000	170 000	200 000	230 000
Merkitsijät	28 avainhenkilöä	25 avainhenkilöä	35 avainhenkilöä	
L&T Advance Oy:n hallussa	6 000	8 000	7 000	230 000
Ulkona olevat optiot	256 300	162 000	193 000	
Pörssilistalla alkaen	2.5.2006			
Osakkeiden merkintäaika	-30.10.2007	2.11.2007-29.5.2009	3.11.2008-31.5.2010	2.11.2009-31.5.2011
Osakkeen merkintähinta	11,46	14,22	16,98	ei määräytynyt
Yksi optio-oikeus oikeuttaa merkitsemään osakkeita	1	1	1	1

Lassila & Tikanojan osakkeiden osakeantioikaistu vaihto

milj. €

Optio-oikeuksien 2005 perusteella merkittävien osakkeiden osuus on 1,6 % yhtiön tämänhetkisestä osakemäärästä. Kaikkien yhtiön liikkeelle laskemien optio-oikeuksien perusteella voidaan 5.2.2007 jälkeen merkitä yhteensä 840 755 osaketta, mikä on 2,2 % yhtiön tämänhetkisestä osakemäärästä.

Optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osinko-oikeus ja muut osakasoikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua rekisteröidyksi kaupparekisteriin. Optio-ohjelmia selostetaan konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 24. Osakeperusteiset maksut. Optio-ohjelmien ehdot kokonaisuudessaan ovat luettavissa yhtiön Internet-sivuilla.

Osakkeenomistajat

Lassila & Tikanoja Oyj:llä oli vuoden 2006 lopussa 4 535 osakkeenomistajaa (4 935; 4 134). Hallintarekisteröityjen ja suorassa ulkomaisessa omistuksessa olevien osakkeiden osuus oli 10,9 % osakemäärästä (8,9 %; 7,9 %).

Hallituksen ja toimitusjohtajan omistukset

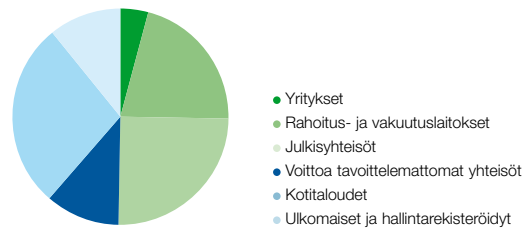
Yhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja sekä heidän määräysvallassaan olevat yhteisöt omistivat 31.12.2006 yhteensä 3 992 409 yhtiön osaketta.

Niiden osuus yhtiön osake- ja äänimäärästä on 10,4 %. Toimitusjohtajan hallussa 31.12.2006 olleet optio-oikeudet oikeuttivat 92 000 osakkeen merkitsemiseen.

Liputusilmoitukset

Lassila & Tikanoja Oyj sai 10.4.2006 Tapiola-ryhmältä ilmoituksen, jonka mukaan sen osuus Lassila & Tikanoja Oyj:n äänimäärästä ja osakepääomasta oli laskenut 4,6 prosenttiin.

Osakkeenomistuksen jakautuminen % osakkeista ja äänistä

Osakkeenomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2006

Osakkeita kpl	Omistajien lukumäärä	%-osuus	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
1-1 000	3 317	73,1	1 172 268	3,0
1 001-5 000	822	18,1	1 812 419	4,7
5 001-10 000	164	3,6	1 222 392	3,2
10 001-100 000	196	4,4	5 612 094	14,7
100 001-500 000	23	0,5	4 221 727	11,0
yli 500 000	13	0,3	20 433 022	53,0
	4 535	100,0	34 473 922	89,5
Hallintarekisteröidyt osakkeet			4 013 708	10,4
Yhteistilillä			40 544	0,1
Yhteensä			38 528 174	100,0

Osakkeenomistuksen jakautuminen sektoreittain 31.12.2006

	Omistajien lukumäärä	%-osuus	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
Yritykset	329	7,2	1 639 259	4,3
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	47	1,1	8 054 894	20,9
Julkisyhteisöt	40	0,9	9 591 883	24,9
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	155	3,4	4 364 325	11,3
Kotitaloudet	3 934	86,7	10 647 231	27,6
Ulkomaiset osakkeenomistajat	30	0,7	176 330	0,5
	4 535	100,0	34 473 922	89,5
Hallintarekisteröidyt osakkeet			4 013 708	10,4
Yhteistilillä			40 544	0,1
Yhteensä			38 528 174	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2006

Osakas	Osakemäärä kpl	% osakkeista ja äänimäärästä
1. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 051 728	7,9
2. Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma	2 795 960	7,3
3. Evald ja Hilda Nissin Säätiö	2 413 584	6,3
4. Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	2 171 238	5,6
5. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Tapiola	1 974 240	5,1
6. Tapiola-ryhmä	1 770 556	4,6
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiola	907 476	2,4
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Tapiola	545 260	1,4
Yritysten Henkivakuutus Oy Tapiola	228 360	0,6
Sijoitusrahasto Tapiola Hyvinvointi	57 460	0,1
Sijoitusrahasto Tapiola Suomi	32 000	0,1
7. Juhani Majjala	1 525 794	4,0
8. Nordea Rahastoyhtiö Suomi Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot	1 108 640	2,9
9. Op-Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot	960 140	2,5
10. Heikki Bergholm	815 200	2,1
11. Mikko Majjala	660 100	1,7
12. Valtion Eläkerahasto	600 000	1,6
13. Kristiina Turjanmaa	585 842	1,5
14. Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjola	377 800	1,0
15. Fondita Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot	364 660	0,9
16. Aktia Rahastoyhtiö Oy:n hallinnoimat sijoitusrahastot	293 300	0,8
17. Eeva Majjala	287 000	0,7
18. Oy Chemec Ab	254 148	0,7
19. Liikesivistysrahaston kannatusyhdistys ry	250 000	0,6
20. Evli-Select Sijoitusrahasto	216 228	0,6
Yhteensä	22 413 158	58,2

Tiedot osakkeenomistajista perustuvat Suomen Arvopaperikeskus Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon.

Tiedot osakkeista ja osakkeenomistajista ovat nähtävissä yhtiön Internet-sivuilla. Tiedot päivitetään kerran kuukaudessa.

Osakekohtaiset tunnusluvut

	IFRS				FAS	
	2006	2005	2004**	2004	2003	2002
Osakekohtainen tulos, € (EPS)	0,90	0,70	0,79	1,01	0,63	0,46
Laimennettu osakekohtainen tulos, € (EPS)	0,90	0,70	0,78	1,01		
Oma pääoma/osake, €	4,52	3,98	3,49	3,49	2,78	2,49
Osinko/osake, €	0,55*	0,40	0,25	0,25	1,01	0,34
Osinko/tulos, %	61,1*	57,0	31,7	24,7	159,6	74,7
Efektiiivinen osinkotuotto, %	2,5*	2,7	1,9	1,9	8,0	4,8
Hinta/voitto-suhde (P/E)	24,1	21,2	16,6	13,0	19,9	15,4
Liiketoiminnan rahavirta/osake, €	1,82	1,28	1,40	1,40	1,40	1,22
Osakeantioikaistu tilikauden alin kaupantekokurssi, €	14,75	13,10	11,48	11,48	6,89	5,97
ylin kaupantekokurssi, €	22,46	16,67	14,09	14,09	13,54	10,21
keskimurssi, €	16,99	14,68	12,72	12,72	8,83	7,30
viimeinen kaupantekokurssi, €	21,66	14,90	13,13	13,13	12,62	7,12
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. €	834,5	571,8	500,7	500,7	435,2	245,3
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin vuoden aikana	38 444 950	38 193 024	34 650 239	34 650 239	34 477 003	34 477 003
vuoden lopussa	38 528 174	38 377 774	38 136 234	38 136 234	34 477 003	34 477 003
keskimäärin vuoden aikana, laimennettu	38 600 805	38 420 755	34 870 587	34 870 587		
Vaihdetujen osakkeiden antioikaistu lukumäärä, kpl	12 807 684	15 263 446	17 264 627	17 264 627	10 365 220	6 295 050
% keskimääräisestä osakemäärästä	33,3	40,0	49,8	49,8	30,1	18,3
Osakkeiden vaihto, 1 000 €	217 562	224 128	219 558	219 558	91 556	45 943

* hallituksen ehdotus

** tulos ilman eläkevastuun tuloutusta

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Osakekohtainen tulos =	$\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin}}$
Oma pääoma/osake =	$\frac{\text{emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Liiketoiminnan rahavirta/osake =	$\frac{\text{liiketoiminnan nettorahavirta rahoituslaskelmasta}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin}}$
Osinko/osake =	$\frac{\text{tilikauden osinko/osake}}{\text{tilikauden jälkeen tapahtuneiden osakeantien oikaisukerroin}}$
Osinko/tulos, % =	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{osakekohtainen tulos}} \times 100$
Efektiiivinen osinkotuotto, % =	$\frac{\text{osinko/osake}}{\text{tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}} \times 100$
Hinta/voitto-suhde (P/E) =	$\frac{\text{tilikauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{osakekohtainen tulos}}$
Osakekannan markkina-arvo =	osakkeiden lukumäärä vuoden lopussa x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi
Vuoden 2004 osakeannin oikaisukerroin =	2,178462

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	IFRS				FAS	
	2006	2005	2004*	2004	2003	2002
Liikevaihto, milj. €	436,0	377,4	337,2	337,2	306,3	267,2
Liikevoitto, milj. €	50,2	39,3	40,8	51,3	35,7	26,8
% liikevaihdosta	11,5	10,4	12,1	15,2	11,7	10,0
Voitto ennen veroja, milj. €	48,5	37,5	37,9	48,4	31,8	23,2
% liikevaihdosta	11,1	9,9	11,2	14,4	10,4	8,7
Tilikauden voitto, milj. €	35,3	27,2	27,7	35,5	22,1	16,0
% liikevaihdosta	8,1	7,2	8,2	10,5	7,2	6,0
Tilikauden voitto emoyhtiön omistajille, milj. €	34,6	26,8	27,3	35,1	21,8	15,9
% liikevaihdosta	7,9	7,1	8,1	10,4	7,1	5,9
EVA, milj. €	28,6	18,3	22,7		19,6	11,3
Liiketoiminnan rahavirta, milj. €	69,9	48,9	48,4	48,4	48,2	42,0
Taseen loppusumma, milj. €	352,6	314,8	283,0	283,0	238,7	212,1
Oman pääoman tuotto, % (ROE)	21,2	18,8	25,2	32,3	24,0	19,2
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI)	21,0	17,9	22,5	27,1	20,5	16,5
Omavaraisuusaste, %	50,4	49,5	48,1	48,1	40,6	41,0
Gearing, %	29,7	49,3	45,6	45,6	80,1	84,4
Korolliset nettovelat, milj. €	52,5	76,5	61,4	61,4	77,6	73,3
Bruttoinvestoinnit, milj. €	47,2	60,9	48,1	48,1	43,8	33,6
% liikevaihdosta	10,8	16,1	14,3	14,3	14,3	12,6
Poistot	28,2	24,8	21,4	21,4	25,6	22,2
Henkilöstö kokopäiväiseksi muutettuna keskimäärin	6 775	5 918	5 409	5 409	4 595	3 763
Henkilöstö 31.12., kokopäiväiset ja osa-aikaiset yhteensä	8 328	7 512	6 456	6 456	5 987	4 848

* tulos ilman eläkevastuun tuloutusta

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto, % (ROE) =	$\frac{\text{tilikauden voitto}}{\text{oma pääoma (keskiarvo)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto, % (ROI) =	$\frac{(\text{voitto ennen veroja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut})}{(\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskiarvo)})} \times 100$
Omavaraisuusaste, % =	$\frac{\text{oma pääoma}}{(\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})} \times 100$
Korolliset nettovelat =	korollinen vieras pääoma – likvidit varat
Gearing, % =	$\frac{\text{korolliset nettovelat}}{\text{oma pääoma}} \times 100$
EVA =	liikevoitto - sijoitetulle pääomalle (vuosineljännesten keskiarvo) laskettu kustannus ennen veroja WACC 2006: 8,75 % WACC 2003-2005: 9 % WACC 2002: 9,5 %

Tuloslaskelma vuosineljänneksittäin

1 000 €	10-12/2006	7-9/2006	4-6/2006	1-3/2006	10-12/2005	7-9/2005	4-6/2005	1-3/2005
Liikevaihto								
Ympäristöpalvelut	55 463	52 973	51 692	47 124	47 333	46 588	47 234	39 524
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	44 584	41 463	41 243	41 113	36 545	35 645	35 955	34 745
Teollisuuspalvelut	16 554	18 223	16 513	13 126	14 362	15 838	15 746	11 638
Konsernihallinto ja muut	3	19	26	70	92	91	92	91
Toimialojen välinen liikevaihto	-1 242	-1 030	-1 044	-869	-1 235	-1 064	-966	-806
Lassila & Tikanoja	115 362	111 648	108 430	100 564	97 097	97 098	98 061	85 192
Liikevoitto								
Ympäristöpalvelut	7 390	9 986	7 828	7 294	5 862	7 017	6 390	4 717
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	1 154	4 833	1 499	1 272	2 393	4 462	2 868	2 224
Teollisuuspalvelut	2 739	3 800	2 277	785	909	2 260	1 820	-243
Konsernihallinto ja muut	-971	1 233	-547	-388	-110	-439	-524	-352
Lassila & Tikanoja	10 312	19 852	11 057	8 963	9 054	13 300	10 554	6 346
Liikevoittoprosentti								
Ympäristöpalvelut	13,3	18,9	15,1	15,5	12,4	15,1	13,5	11,9
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	2,6	11,7	3,6	3,1	6,5	12,5	8,0	6,4
Teollisuuspalvelut	16,5	20,9	13,8	6,0	6,3	14,3	11,6	-2,1
Lassila & Tikanoja	8,9	17,8	10,2	8,9	9,3	13,7	10,8	7,4
Rahoituskulut, netto	-366	-740	-391	-201	-120	-263	-1 010	-408
Osuus osakkuusyritysten tuloksista	18				27			
Voitto ennen veroja	9 964	19 112	10 666	8 762	8 961	13 037	9 544	5 938

Voitonjakoehdotus

Lassila & Tikanoja Oyj:n voitonjakokelpoiset varat tilinpäätöksessä ovat 40 900 168,17 euroa, josta tilikauden voitto on 24 648 860,77 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei ole tilikauden päättymisen jälkeen tapahtunut olennaisia muutoksia eikä myöskään OYL 13:2 §:ssä tarkoitettu maksukykyisyydesti vaikuta voitonjakokelpoisten varojen määrään. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle voitonjakokelpoisten varojen käyttämistä seuraavasti:

Osinkona jaetaan 0,55 euroa 38 549 719 osakkeelle eli yhteensä	21 202 345,45 euroa
Jätetään vapaaseen omaan pääomaan	19 697 822,72 euroa
Yhteensä	40 900 168,17 euroa

Hallituksen päätöksen mukaan osingonmaksun täsmäytyspäivä on 29.3.2007. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 5.4.2007.

Hallituksen toimintakertomuksen ja vuoden 2006 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 5. päivänä helmikuuta 2007

Juhani Majjala	Heikki Hakala
Juhani Lassila	Lasse Kurkilahti
Soili Suonoja	Jari Sarjo toimitusjohtaja

Lassila & Tikanoja Oyj:n tilinpäätös vuodelta 2006

Konsernitilinpäätös

Konsernituloslaskelma	45
Konsernitase	46
Konsernin rahavirtalaskelma	48
Konsernin oman pääoman muutoslaskelma	49

Tilinpäätöksen liitetiedot

Laatimisperiaatteet	50
Rahoitusriskien hallinta	54
1. Segmentti-informaatio	55
2. Hankitut liiketoiminnot	58
3. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	60
4. Poistot ja arvonalentumiset	60
5. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	60
6. Tutkimus- ja kehitysmenot	61
7. Rahoitustuotot ja -kulut	61
8. Tuloverot	61
9. Osakekohtainen tulos	63
10. Osakekohtainen osinko	63
11. Aineettomat hyödykkeet	63
12. Liikearvojen arvonalentumistestit	64
13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	65
14. Yhteisyritykset	66
15. Osuudet osakkuusyhtiöissä	66
16. Konserniyritykset	67
17. Myytävissä olevat pitkäaikaiset sijoitukset	67
18. Rahoitusleasingsaamiset	67
19. Vaihto-omaisuus	67
20. Myyntisaamiset ja muut saamiset	67
21. Myytävissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset	68
22. Rahavarat	68
23. Oma pääoma	68
24. Osakeperusteiset maksut	69
25. Eläkeveloitteet	71
26. Varaukset	72
27. Korolliset velat	72
28. Muut pitkäaikaiset velat	73
29. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	73
30. Johdannaissopimukset	74
31. Muut vuokrasopimukset	74
32. Rahavirtalaskelman oikaisut	74
33. Lähipiiritapahtumat	75
34. Vastuositoumukset	75

Emoyhtiön tilinpäätös

Tilintarkastuskertomus	80
-------------------------------	-----------

Konsernituloslaskelma

1.1. - 31.12. 1 000 €	2006	%	2005	%	Liitetieto
Liikevaihto	436 004	100,0	377 448	100,0	1
Myytyjä suoritteita vastaavat kulut	-367 968	-84,4	-320 536	-84,9	
Bruttokate	68 036	15,6	56 912	15,1	
Liiketoiminnan muut tuotot	4 702	1,1	1 830	0,5	5
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-12 844	-2,9	-11 508	-3,0	
Hallinnon kulut	-8 660	-2,0	-7 304	-1,9	
Liiketoiminnan muut kulut	-1 049	-0,2	-676	-0,2	5
Liikevoitto	50 185	11,5	39 254	10,4	3,4
Rahoitustuotot	1 526	0,3	1 431	0,4	7
Rahoituskulut	-3 225	-0,7	-3 232	-0,9	7
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	18		27		15
Voitto ennen veroja	48 504	11,1	37 480	9,9	
Tuloverot	-13 249	-3,0	-10 250	-2,7	8
Tilikauden voitto	35 255	8,1	27 230	7,2	
Tilikauden voiton jakautuminen:					
Emoyhtiön omistajille	34 613		26 822		
Vähemmistölle	642		408		
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:					
Osakekohtainen tulos, €	0,90		0,70		9
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,90		0,70		

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernitase

31.12. 1 000 €	2006	%	2005	%	Liitetieto
VARAT					
Pitkäaikaiset varat					
Aineettomat hyödykkeet					11
Liikearvo	106 611		99 120		
Aineettomat hyödykkeet yrityskaupoista	9 893		9 859		
Muut aineettomat hyödykkeet	7 903		5 893		
	124 407	35,3	114 872	36,5	
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet					13
Maa-alueet	3 215		4 824		
Rakennukset ja rakennelmat	38 239		37 741		
Koneet ja kalusto	90 397		89 946		
Muut aineelliset hyödykkeet	174		44		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 013		2 849		
	134 038	38,0	135 404	43,0	
Muut pitkäaikaiset varat					
Osuudet osakkuusyrityksissä	3		338		15
Myytavissä olevat sijoitukset	2 954		3 029		17
Rahoitusleasingsaamiset	3 174		2 822		18
Laskennalliset verosaamiset	425		312		8
Muut saamiset	229		175		
	6 785	1,9	6 676	2,1	
Pitkäaikaiset varat yhteensä	265 230	75,2	256 952	81,6	
Lyhytaikaiset varat					
Vaihto-omaisuus	4 315		4 744		19
Myyntisaamiset ja muut saamiset	58 094		45 788		20
Ennakkomaksut	155		110		
Myytavissä olevat sijoitukset	13 955		3 696		21
Rahavarat	10 835		3 556		22
Lyhytaikaiset varat yhteensä	87 354	24,8	57 894	18,4	
Varat yhteensä	352 584	100,0	314 846	100,0	

Konsernitiilinpäätöksen liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

31.12. 1 000 €	2006	%	2005	%	Liitetieto
OMA PÄÄOMA JA VELAT					
Oma pääoma					
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma					23
Osakepääoma	19 264		19 189		
Ylikurssirahasto	47 666		46 606		
Muut rahastot	326		-179		
Kertyneet voittovarot	72 291		60 428		
Tilikauden voitto	34 613		26 822		
	174 160	49,4	152 866	48,5	
Vähemmistön osuus	2 709	0,8	2 166	0,7	
Oma pääoma yhteensä	176 869	50,2	155 032	49,2	
Velat					
Pitkäaikaiset velat					
Laskennalliset verovelat	22 350		15 768		8
Eläkeveloitteet	352		176		25
Varaukset	936		684		26
Korolliset velat	59 031		59 629		27
Muut velat	431		224		28
	83 100	23,6	76 481	24,3	
Lyhytaikaiset velat					
Korolliset velat	18 231		24 077		27
Ostovelat ja muut velat	73 174		58 956		29
Verovelat	938				
Varaukset	272		300		
	92 615	26,3	83 333	26,5	
Velat yhteensä	175 715	49,8	159 814	50,8	
Oma pääoma ja velat yhteensä	352 584	100,0	314 846	100,0	

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 €	2006	2005	Liitetieto
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden voitto	35 255	27 230	
Oikaisu	40 656	35 260	32
Tulorahoitus ennen käyttöpääoman muutosta	75 911	62 490	
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-8 380	-4 780	
Vaihto-omaisuuden muutos	541	-461	
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	9 585	2 027	
Käyttöpääoman muutos	1 746	-3 214	
Maksetut korot	-2 925	-3 434	
Saadut korot	938	554	
Maksetut verot	-5 776	-7 455	
Liiketoiminnan nettorahavirta	69 894	48 941	
Investointien rahavirta			
Ostetut konserniyritykset vähennettynä hankintahetken rahavaroilla	-10 658	-15 801	2
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-34 878	-40 147	
Aineellisten ja aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit	13 727	1 685	
Investoinnit myytävissä oleviin sijoituksiin		-43	
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos	-7	15	
Myytävissä olevien pitkäaikaisten sijoitusten myynnit	353	83	
Saadut osingot investoinneista	9	7	
Investointien nettorahavirta	-31 454	-54 201	
Rahoituksen rahavirta			
Osakeannista saadut maksut	1 018	1 795	23
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 525	15 405	
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15 000	2 055	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-7 041	-16 985	
Maksetut osingot	-15 339	-9 525	
Rahoituksen nettorahavirta	-20 887	-7 255	
Likvidien varojen nettomuutos			
Likvidit varat tilikauden alussa	7 252	19 759	
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-15	25	
Myytävissä olevien lyhytaikaisten sijoitusten käyvän arvon muutos		-17	
Likvidit varat taseessa tilikauden lopussa	24 790	7 252	
Likvidit varat			
1 000 €	2006	2005	
Rahavarat	10 835	3 556	
Myytävissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset	13 955	3 696	
Yhteensä	24 790	7 252	

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernin oman pääoman muutoslaskelma

1 000 €	Osake- pääoma	Yli- kurssi- rahasto	Muunto- ero- rahasto	Arvon- muutos- rahastot	Kertyneet voittovarat	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	Vähem- mistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2005	19 068	44 932	-289	13	69 515	133 239	1 550	134 789
Myytävissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset, käyvän arvon muutos				-12		-12		-12
Muuntoerot			109			109		109
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut			109	-12		97		97
Tilikauden voitto					26 822	26 822	408	27 230
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut			109	-12	26 822	26 919	408	27 327
Optiopalkitseminen								
Merkinnät 2002-optioilla	121	1 674				1 795		1 795
Kulukirjaus optioista					448	448		448
Osingonjako					-9 535	-9 535		-9 535
Vähemmistön sijoitus							208	208
Oma pääoma 31.12.2005	19 189	46 606	-180	1	87 250	152 866	2 166	155 032
Oma pääoma 1.1.2006	19 189	46 606	-180	1	87 250	152 866	2 166	155 032
Käyvän arvon muutos suojausrahastosta				384		384		384
Myytävissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset, käyvän arvon muutos				10		10		10
Muuntoerot			111			111	-1	110
Suoraan omaan pääomaan kirjatut tuotot ja kulut			111	394		505	-1	504
Tilikauden voitto					34 613	34 613	642	35 255
Kaudella kirjatut tuotot ja kulut			111	394	34 613	35 118	641	35 759
Optiopalkitseminen								
Merkinnät 2002-optioilla	75	1 060				1 135		1 135
Kulukirjaus optioista					396	396		396
Osingonjako					-15 355	-15 355	-164	-15 519
Vähemmistön sijoitus							66	66
Oma pääoma 31.12.2006	19 264	47 666	-69	395	106 904	174 160	2 709	176 869

Lisätietoja omasta pääomasta on liitetiedossa 23. Oma pääoma ja omaan pääomaan kirjatuista veroista liitetiedossa 8. Tuloverot.

Konsernitiilinpäätöksen liitetiedot muodostavat olennaisen osan tilinpäätöstä.

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

Perustiedot

Lassila & Tikanoja Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiön rekisteröity osoite on Hopeatie 2, 00440 Helsinki. Konserni, jonka muodostavat emoyhtiö Lassila & Tikanoja Oyj ja sen tytäryritykset (L&T), on erikoistunut ympäristönhuoltoon sekä kiinteistöjen ja laitosten ylläpitoon. Konsernilla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa, Latviassa, Venäjällä ja vuoden 2007 alusta Norjassa.

Lassila & Tikanoja Oyj:n osake noteerataan Helsingin Pörssin päälistalla.

Tämän tilinpäätöksen on Lassila & Tikanoja Oyj:n hallitus hyväksynyt julkistettavaksi 5. päivänä helmikuuta 2007.

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen tärkeimmät laatimisperiaatteet on esitetty alla. Samoja periaatteita on käytetty yhdenmukaisesti kaikissa esitetyissä tiedoissa, ellei erikseen toisin ole mainittu.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2006 voimassa olleita IAS- ja IFRS-standardia sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja.

Konsernitilinpäätös on laadittu euroissa ja se esitetään tuhansina euroina. Tilinpäätös perustuu alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta sellaisia myytävissä olevia sijoituksia, joiden käypä arvo voidaan määrittää markkinahintojen avulla, ja johdannaissojimuksia, jotka on arvostettu käypään arvoon. Osakeperusteiset maksut on kirjattu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä. Vuonna 2006 myydyin kiinteistön arvonnkorotuksesta tehtiin vuoden 2005 tilinpäätöksessä siirtymästandardin perusteella poistot.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön Lassila & Tikanoja Oyj:n sekä kaikki tytäryritykset, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti yli 50 %:n osuus äänimäärästä. Tytäryritykset yhdistetään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, jolloin L&T on saanut määräysvallan, siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Hankitut tytäryritykset sisällytetään tilinpäätökseen käyttäen hankintameno menetelmää. Hankintamenoa määritettäessä otetaan huomioon käypiin arvoihin arvostetut vastikkeeksi annetut varat ja vastuulle otetut velat sekä hankinnasta välittömästi johtuneet menot. Hankitut, yksilöitävissä olevat varat ja velat arvostetaan hankintahetken käypiin arvoihin. Se määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankittujen nettovarojen käyvästä arvosta kirjataan liikearvoksi. Jos hankintameno on pienempi kuin hankittu tytäryhtiön nettovarojen käypä arvo, tämä erotus kirjataan suoraan tuloslaskelmaan. Ennen vuotta 2004 tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisen osalta liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa. Näiden hankintojen tilinpäätöskäsitteilyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta (1.1.2004) laadittaessa.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat, realisoitumattomat katteet sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Tilikauden voiton jakautuminen emoyhtiön omistajille ja vähemmistölle esitetään tuloslaskelman yhteydessä ja vähemmistölle kuuluva osuus omista pääomista esitetään omiana eräänään taseessa konsernin omassa pääomassa. Vähemmis-

tön osuus kertyneistä tappioista kirjataan konsernitilinpäätökseen enintään sijoituksen määrään saakka.

Yhteisyritykset ovat yrityksiä, joissa L&T käyttää toisen osapuolen kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisyritykset yhdistellään suhteellista yhdistelytapaa käyttäen rivi riviltä. Konsernitilinpäätös sisältää L&T:n osuuden yhteisyritysten varoista, veloista, tuotoista, kuluista ja vastuista.

Osakkuusyrietykset, joissa osuus äänivallasta on 20-50 %, on yhdistelty pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos L&T:n osuus osakkuusyrietyksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä. Realisoimattomat voitot konsernin ja osakkuusyrietyksen välillä on eliminoitu konsernin omistusosuuden mukaisesti. Osakkuusyhtiö sijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Suomen Keräystuote Oy:stä tuli tytäryhtiö vuoden 2006 aikana, eikä konsernilla ollut kauden päättyessä merkittäviä osakkuusyhtiöitä.

Ulkomaan rahan määräisten erien muuntaminen

Konserniin kuuluvien tytäryritysten tilinpäätökseen sisältyvät erät mitataan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa kukin tytäryritys pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroina, joka on emoyhtiön toimintavaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi tapahtumapäivän valuuttakursseihin. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät muunnetaan euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän valuuttakursseja. Ulkomaan rahan määräisiä ei-monetaarisia erä, jotka arvostetaan käypiin arvoihin, ei ole. Muutoin ei-monetaariset erät on arvostettu tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään tuloslaskelmaan. Liiketoiminnan kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin eriin liikevoiton yläpuolelle ja rahoituserien kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Niiden konserniyritysten, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikursseihin ja taseet tilinpäätöspäivän valuuttakursseihin. Tilikauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan oman pääoman muuntoerorahastoon. Ulkomaisten tytäryhtiöiden hankintameno eliminoinnista sekä hankinnan jälkeen kertyneiden oman pääoman erien muuntamisesta syntyneet muuntoerot kirjataan muuntoerorahastoon. Osana tytäryhtiöiden nettosijoitusta käsitellään pitkäaikaiset lainasaamiset, joiden suorittamista ei ole suunniteltu ja joiden suorittaminen ei ole todennäköistä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Myös näiden saamisen aiheuttamat muuntoerot kirjataan muuntoerorahastoon. Kun tytäryritys myydään, kertyneet muuntoerot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä syntyvää kokonaisvoittoa tai -tappiota.

Tulotusperiaatteet

Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Esimerkiksi rengaskierrätyksessä renkaat tuloutetaan siinä vaiheessa, kun vastaanotetut renkaat on leikattu. Mikäli laitoiksilla valmistetaan myytäviä materiaaleja, kirjataan materiaalien hankintameno vaihto-omaisuuteen. Mikäli käsiteltävällä materiaalilla ei ole myyntihintaa, kirjataan kustannusvaraukset siirtovelkoihin.

Tuotot myydyistä tavaroista kirjataan, kun tavaroiden omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle ja tuoton määrä on määritettävissä luotettavasti.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan välillisillä ve-roilla, alennuksilla ja kurssieroilla.

Korkotuotot on kirjattu efektiivisen koron menetelmällä. Konsernin osinkotuotot ovat vähäiset ja ne kirjataan oikeuden synty-mishetkellä, mikäli tieto osingoista saadaan tällöin. Muutoin ne kirjataan maksupäivänä.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimuskustannukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Uusien palvelukonseptien antamat hyödyt ovat todennettavissa vasta niin myöhäisessä vaiheessa, että aktivoitavaksi jäävä osuus on epäolennainen ja näin ollen aktivoitavia ei tehdä.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Ennen vuotta 2004 tehtiin yrityskauppojen hankintamenolaskelmiin sovelletaan siirtymästandardia eikä hankintamenolaskelmia ole laadittu uudelleen IFRS 3:n mukaisiksi.

Liikearvo on se osa hankintamenoa, joka ylittää L&T:n osuuden hankittujen yritysten nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankintahetkellä. Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan se testataan vuosittain arvonalentumisen varalta. Taseessa liikearvot esitetään alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä mahdollisilla arvonalentumisilla.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut aineettomat hyödykkeet arvostetaan käypään arvoon. Aineettomien hyödykkeiden taloudellisen vaikutusajan arvioidaan olevan joko rajallinen tai rajoittamaton. L&T:llä liiketoimintojen yhdistämisissä kirjatut aineettomat hyödykkeet ovat mm. asiakassuhteita, kilpailukieltosopimuksia ja ympäristölupia. Niillä on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, joka vaihtelee kahdesta kolmeentoista vuoteen.

Muut aineettomat hyödykkeet ovat pääasiassa ohjelmistoja ja ohjelmistolisenssejä.

Ohjelmistoprojektien kustannukset aktivoidaan muihin aineettomiin hyödykkeisiin siitä lähtien kun projektit ovat siirtyneet tutkimusvaiheesta kehittämisvaiheeseen, ja projektin tulos on yksilöitävissä oleva aineeton hyödyke. Tällaisen aineettoman hyödykkeen tulee tuottaa L&T:lle vastaista taloudellista hyötyä, joka ylittää sen kehittämisestä syntyneet menot. Hankintameno käsittää kaikki menot, jotka johtuvat välittömästi omaisuuserän saattamisesta valmiiksi toimimaan johdon tarkoittamalla tavalla. Suurimmat menot ovat ulkopuolisille maksetut konsulttipalkkiot ja oman henkilöstön palkka- ja muut kustannukset.

Ohjelmistojen ja ohjelmistolisenssien poistoaika on 5 vuotta.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Konserniyritysten hankkima aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa. Alkuperäinen hankintameno sisältää menot, jotka välittömästi johtuvat kyseisen hyödykkeen hankkimisesta. Liiketoimintojen yhdistämisissä aineellinen käyttöomaisuus arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Taseessa aineellinen käyttöomaisuus esitetään vähennettynä kertyneillä poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumisilla.

Hyödykkeistä tehdään tasapoiset arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä, ja jos ne eroavat merkittävästi aikaisemmista arvioista, poistoajakoja muutetaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Tilinpäätöksen poistot perustuvat seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin:

Rakennukset ja rakennelmat	5 - 25 vuotta
Kuljetusvälineet	6 - 15 vuotta
Koneet ja kalusto	4 - 15 vuotta

Taloudellisten vaikutusaikojen tarkastelun yhteydessä eräiden raskaan kaluston kalustoryhmien poistoajakoja on pidennetty vuoden 2006 alusta lähtien. Muutos pienentää poistoja vuositasona noin 0,8 milj. euroa.

Yhteisyritys Salvor Oy:n pilaantuneiden maiden vastaanotto- ja käsittelyalueen pohjaeristeinvestoinnit poistetaan substanssipoistoin arvioituna taloudellisena vaikutusaikanaan.

Maa-alueista ei tehdä poistoja.

Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitokustannukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jolla ne ovat syntyneet. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksesta ja käytöstä poistamisesta johtuvat voitot ja tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvojen erotuksena ja kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

L&T:llä ei ole sijoituskiinteistöjä.

Arvon alentumiset

Omaisuuksien tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä arvonalentumistestausta varten. Liikearvojen ja keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalennustestit tehdään kuitenkin vuosittain. Arvon alentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla, eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuville kustannuksilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Arvon alentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Aikaisemmin kirjattu arvonalennustappio peruutetaan, mikäli olosuhteissa on tapahtunut muutos ja kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut.

Liikearvojen arvonalentumistestit tehdään vuosittain tai aina, kun viitteitä arvon alenemisesta ilmenee. Kertytävissä olevista rahamääristä tehdään sekä käyttöarvoon että nettomyyntihintaan perustuvat laskelmat niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joille liikearvot kuuluvat. Rahavirtaa tuottavaan yksikköön kohdistuvalla arvonalentumistappiolla vähennetään ensin rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja tämän jälkeen muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Liikearvosta kirjattua arvonalennustappiota ei peruuteta.

Vuokrasopimukset

Ympäristöpalvelu-toimiala vuokraa asiakkaille laitteita, esimerkiksi jätepuristimia, pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla, joiden mukaan olennainen osa omistamiseen liittyvistä riskeistä ja eduista siirtyy vuokralleottajalle. Tällaiset sopimukset luokitellaan rahoitusleasingisopimuksiksi ja niihin tehty nettosijoitus kirjataan sopimuksen alkamishetkellä myyntisaamiseksi. Kukin vuokraaja jaetaan rahoitustuotoksi ja myyntisaamisen lyhennykseksi. Rahoitustuotot kohdistetaan vuokra-ajalle siten, että jäljellä olevalle saamiselle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen tuotto prosentti.

Rahoitusleasingisopimuksilla vuokralle otetut hyödykkeet kirjataan aineelliseen käyttöomaisuuteen. Ne merkitään taseeseen määrään, joka on hyödykkeen käypä arvo tai sitä alempi vähimmäisvuokrien nykyarvo, ja poistetaan vuokrasopimuksen voimassaoloaikana tai sitä lyhyempänä taloudellisena vaikutusaikana. Sopimuksista johtuvat veloitteet kirjataan korollisiin velkoihin. Kukin vuokraaja jaetaan rahoituskuluksi ja velan lyhennykseksi. Rahoituskulut kohdistetaan vuokra-ajalle siten, että jäljellä olevalle velalle tulee kullakin tilikaudella samansuuruinen korkoprosentti.

Sellaiset hyödykkeiden ja toimitilojen vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin vuokranantajalla, luokitellaan muiksi vuokrasopimuksiksi. Niihin liittyvät vuokrat kirjataan tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa tuotoiksi tai kuluiksi riippuen siitä, onko L&T vuokralle antajana vai ottajana. Muilla vuokrasopimuksilla vuokralle annetut hyödykkeet kirjataan aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin ja poistetaan taloudellisena vaikutusaikana kuten vastaavat omassa käytössä olevat käyttöomaisuushyödykkeet.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan lainoihin ja muihin saamisiin, myytävissä oleviin sijoituksiin, kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviin rahoitusvaroihin ja -velkoihin sekä muihin velkoihin. Luokittelu tehdään hankinnan yhteydessä hankinnan tarkoituksen perusteella.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta silloin, kun oikeudet omaisuuserän rahavirtoihin lakkaavat tai kun siihen liittyvät riskit ja edut ovat siirtyneet olennaisilta osin L&T:n ulkopuolelle.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määrítettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Myyntisaamiset ja muut saamiset sisältyvät tähän ryhmään ja ne merkitään taseeseen alkuperäisen arvon mukaisina vähennettynä hyvityksillä ja arvonalentumistappioilla. Epävarmat saamiset arvioidaan kukaussittain suoritettavan tarkastelun perusteella. Jos on objektiivista näyttöä siitä, että saamisten tasearvo on suurempi kuin niistä kerrottavissa oleva rahamäärä, erotus kirjataan arvonalentumistappiona tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin kuluihin. Mikäli erotus myöhemmin pienenee, arvonalentumistappiota peruutetaan.

Myytävissä olevat sijoitukset sisältävät osakkeita sekä sijoitus- ja yritystodistuksia. Ryhmään kuuluvat rahoitusinstrumentit arvostetaan käypään arvoon, paitsi osakkeet, jotka ovat noteeraamattomia. Niiden käypää arvoa ei voida määrittellä luotettavasti, joten ne kirjataan hankintamenoon tai tätä alempaan arvoon, mikäli niistä on kirjattu arvonalentumistappio. Silloin kun ne on tarkoitus pitää yli 12 kuukautta tilinpäätöspäivästä lukien, ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Sijoitus- ja yritystodistuksia myydään tarvittaessa liiketoiminnassa tarvittavain käyttöpääoman hankkimiseksi. Kaikki myytävissä olevien sijoitusten ostot ja myynnit kirjataan selvityspäivänä. Mahdollinen sijoitus- ja yritystodistusten käyvän arvon muutos kaupantekopäivän ja selvityspäivän välisenä aikana kirjataan omaan pääomaan. Tilinpäätöksissä ne arvostetaan käypään arvoon käyttämällä tilinpäätöspäivän markkinahintoja. Käyvän arvon muutokset merkitään arvomuutosrahastoon omaan pääomaan ja kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelmaan, kun sijoitus myydään tai se erääntyy.

L&T:n tekemät johdannaissopimukset ovat koronvaihtosopimuksia, jotka on tehty vaihtuvakorkoisten lainojen rahavirran suojaamiseksi korkorisikiltä ja toisaalta ostettuja raakaöljyn myyntioptioita, joilla on suojattu yhteisyritys L&T Recoilin rakenteilla olevan regenerointilaitoksen tulevan perusöljytuotannon myyntituloihin liittyvää hintariskiä. Johdannaiset merkitään taseeseen alun perin hankintamenoon, joka on niiden käypä arvo hankintahetkellä. Hankinnan jälkeen ne arvostetaan kunkin tilinpäätöshetken käypiin arvoihin. Koronvaihtosopimusten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Optioiden käyvät arvot tilinpäätöspäivänä määritellään yleisesti käytössä olevilla optioiden arvonnäyritysmalleilla. Käypään arvoon arvostamisesta syntyvät voitot ja tappiot käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttöarvon määrittämällä tavalla.

Vaikka kaikki korkosuojaukset täyttävät konsernin riskienhallinnan asettamat tehokkaat suojauksen vaatimukset, osaan koronvaihtosopimuksista ei sovelleta tällä hetkellä IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa, vaan käypien arvojen muutokset kirjataan niiden osalta tuloslaskelmaan rahoitustuotoksi tai -kuluksi. Yhteisyrityksen nimiin tehtyihin öljyoptioihin L&T ei sovelleta lainkaan suojauslaskentaa, ja käypien arvojen muutokset kirjataan kokonaisuudessaan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Nämä johdannaiset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi rahoitusvaroiksi ja -veloiksi. Niiden positiiviset käyvät arvot kirjataan ryhmään myyntisaamiset ja muut saamiset. Koronvaihtosopimusten negatiiviset käyvät kirjataan vastaavasti ryhmään ostovelat ja muut velat.

Niiden koronvaihtosopimusten osalta, joihin L&T soveltaa suojauslaskentaa, dokumentoidaan suojattavan lainan ja koronvai-

tosopimuksen välinen suhde sekä riskinhallintatavoitteet. Suojausalkaessa ja jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä L&T arvioi suojaavan instrumentin kykyä kumota rahavirtojen muutokset. Siltä osin kun rahavirran suojaus on tehokas, käypien arvojen muutokset kirjataan omaan pääoman suojausrahastoon. Kun suojausinstrumentti erääntyy, se myydään tai suojauslaskennan kriteerit eivät enää täytä IAS 39:n vaatimuksia, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan, kunnes suojattava rahavirta toteutuu. Jos suojattavan rahavirran ei enää odoteta toteutuvan, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan.

L&T:n ottamat lainat kirjataan selvityspäivänä taseeseen alun perin saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon, johon sisällytetään hankinnasta tai liikkeellelaskusta välittömästi johtuvat transaktiokustannukset. Myöhemmin lainat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon.

Ostovelat ja muut lyhytaikaiset korottomat velat lukuun ottamatta ei-suojaaviin johdannaisiin perustuvia velkoja kirjataan taseeseen alkuperäiseen arvoonsa. Niiden käypä arvo on sama tai lähellä sitä.

Rahavarat

Rahavarat sisältävät käteisen rahan, vaadittaessa nostettavat pankkitalletukset ja muut lyhytaikaiset likvidit sijoitukset. Ne kirjataan selvityspäivänä ja arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on tavanomaisessa liiketoiminnassa saatu arvioitu myyntihinta, josta on vähennetty tuotteen valmiiksi saattamiseen tarvittavat menot ja myynnistä johtuvat menot. Ympäristötuotteiden vaihto-omaisuus arvostetaan painotetun keskihinnan menetelmää käyttäen. Muut varastot määritetään fifo-periaatteella.

Kierrätyslaitoksilla valmistetaan kierrätysmateriaaleista myytäviä materiaaleja. Näiden materiaalien varastojen hankintameno muodostuu materiaalikustannuksista, välittömistä palkoista, muista välittömistä valmistusmenoista sekä osuudesta muuttuvista ja kiinteistä yleismenoista normaaliilla toiminta-asteella.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Eläkejärjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä konserni suorittaa kiinteitä maksuja eläkkeistä eikä sillä ole oikeudellista eikä tosiasiallista veloitetta lisämaksujen suorittamiseen. Kaikki sellaiset järjestelyt, jotka eivät täytä näitä ehtoja, ovat etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehdyt suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan sillä tilikaudella, jota veloitus koskee. L&T:n eläkejärjestelyt noudattavat kunkin maan paikallisia säädöksiä ja käytäntöjä ja ovat pääosin maksupohjaisia.

Suomen TEL-järjestelmän työkyvyttömyyskorvauksia koskeva osa käsiteltiin etuuspohjaisena järjestelmänä avaavassa IFRS-taseessa (1.1.2004). Suomen Sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymien laskentaperusteiden muutosten seurauksena 1.1.2006 jälkeen TEL:n työkyvyttömyysosa käsitellään maksuperusteisena järjestelyinä. Sääntömuutoksen seurauksena koko eläkevastuuksi kirjattu määrä tuloutui tilikausien 2004-2005 aikana.

L&T:llä on pieniä, pääosin yrityskauppojen mukana tulleita, etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Näistä etuuspohjaisista eläkkeistä osa on konsernin omalla vastuulla ja osalle on otettu eläkevakuutus. Veloitteet on laskettu kustantajien järjestelystä erikseen käyttäen ennakoitua etuoikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemeno kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen

vakuutusmatemaatikkojen suorittamien laskelmien perusteella. Eläkevelvoitteen nykyarvoa laskettaessa diskonttokorko perustuu swap-korkokäyrään lisättyinä 0,2 % riskipreemiolla ja laskettavan eläkevastuun arvioituun kestoan. Taseeseen kirjattavan eläkevelvoitteen nykyarvosta vähennetään eläkejärjestelyyn kuuluvat varat tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostettuina, kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden osuus sekä mahdolliset takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot.

IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki kertyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu omaan pääomaan IFRS 1:n salliman helpotuksen mukaisesti. Tämän jälkeen syntyneet vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan järjestelmään kuuluvien henkilöiden keskimääräiselle jäljellä olevalle palvelusajalle siltä osin kuin ne ylittävät suoremman seuraavista: 10 % eläkevelvoitteista tai 10 % varojen käyvästä arvosta.

Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan tasaerinä sinä aikana, jonka kuluessa ne vaapkirjautuvat.

Osakeperusteiset maksut

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardia on sovellettu sellaisiin optiojärjestelyihin, jotka on myönnetty 7.11.2002 jälkeen ja joihin ei ole syntynyt oikeutta ennen 1.1.2005. Optiojärjestelyn kulukirjaus perustuu etuisuuden myöntämispäivänä määriteltyyn käypään arvoon ja myönnettyjen etuisuuksien lopulliseen lukumäärään. Käypä arvo määritetään Black-Scholes -hinnoittelumallin perusteella. Myöntämispäivän käypä arvo kirjataan kuluksi tasaerinä oikeuden syntymisajankohdan aikana. Kulukirjaus on tältä osin peruuttamaton riippumatta siitä, onko etuisuuden saaja myöhemmin toteuttanut saamansa osakeoptioita. Tuloslaskelmaan tehdyn kirjausten vastaerä merkitään aina omaan pääomaan, eikä kirjaus siten kokonaisuutena vaikuta yhtiön oman pääoman määrään.

Ei-markkinaperusteisia ehtoja ei oteta huomioon myönnettyjen etuisuuden käyvän arvon määrittämisessä. Myöntämispäivänä optioiden palautumaksi on oletettu 0 % historiallisen toteuman perusteella. Toteutettavien optioiden arvioitu lukumäärä tarkastetaan neljännesvuosittain ja oikaistaan kulukirjaukseen sisällytettävien etuisuuksien lukumäärä vastaamaan sitä lukumäärää, joihin odotetaan syntyvän lopullinen oikeus etuisuuden syntymisajankohdan täytyttyä. Mahdollisten muutosten vaikutukset kirjataan tuloslaskelmaan ja omaan pääomaan.

Kun optioita toteutetaan, osakemerkintöjen perusteella saadut rahasuoritukset kirjataan osakepääomaan ja ylikurssirahastoon.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun L&T:llä on aikaisemman tapahtuman seurauksena syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite kolmatta osapuolta kohtaan ja tapahtumaan liittyy maksuvelvoite, jonka toteutuminen on todennäköistä ja jonka suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Mikäli erän täsmällistä määrää tai tapahtumisajankohtaa ei tiedetä, se kirjataan varaukseksi. Muussa tapauksessa erä kirjataan siirtovelkoihin. Ympäristöön liittyvät varaukset kirjataan silloin, kun on todennäköistä, että on syntynyt olemassa oleva velvoite, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa. Ympäristön ennalleen palauttamiseen liittyvät ympäristövaraukset tehdään projektin alkajalla. Varauksena aktivoidut kustannukset ja omaisuuden alkuperäinen hankintameno poistetaan omaisuuden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Varaukset diskontataan nykyarvoonsa. Taseessa kooltaan suurimmat varaukset ovat kaatopaikan ja yhteisyritys Salvorin käsittelyalueen peittokustannusvaraukset sekä tappiollisia vuokrasopimuksia koskeva varaus.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kuluksi sillä kaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet lukuun ottamatta lainojen hankinnasta

välittömästi johtuvia transaktiomenoja. Ne sisällytetään lainan alkuperäiseen hankintamenuun ja jaksotetaan laina-aikana korkokuluksi efektiivisen koron menetelmällä.

Julkiset avustukset

Syntyneiden menojen korvaukseksi saadut julkiset avustukset kirjataan tuloslaskelmaan samaan aikaan kulujen kirjaamisen kanssa. Ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa. Käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaan liittyvät julkiset avustukset kirjataan alkuperäisten hankintamenujen vähennykseksi. Avustukset tuloutuvat pienempien poistojen muodossa hyödykkeen käyttöaikana.

Tuloverot

Konsernin verot muodostuvat kauden verotettavaan tuloon perustuvista veroista ja laskennallisista veroista. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien osalta, jolloin vero vaikutus kirjataan vastaavasti omaan pääomaan. Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroja oikaistaan mahdollisilla edellisissä kausiin liittyvillä veroilla.

Laskennalliset verot lasketaan kaikista kirjanpidon ja verotuksen välisistä väliaikaisista eroista omaisuus- ja velkaerien verotusarvojen ja kirjanpitoarvojen välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät FAS:ssa tehdyistä liikearvon poistoista, käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissovimusten uudelleenarvostuksesta ja hankintojen yhteydessä tehdyistä käypiin arvoihin arvostamisesta. Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä tilinpäätöspäivään mennessä säädettyjä verokantoja. Verotuksessa vähennyskeltottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Arvioiden käyttö tilinpäätöksessä

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää L&T:n johdolta sellaisten arvioiden ja oletusten käyttämistä, jotka vaikuttavat taseen laadintahetken varojen ja velkojen sekä tilikauden tuottojen ja kulujen määrään. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Tärkeimmät alueet, joissa arvioita ja harkintaa on erityisesti käytetty on kuvattu alla.

Hankintamenuon kohdistaminen

Liiketoimintojen yhdistymisissä hankitut varat ja velat arvostetaan IFRS 3:n mukaan käypään arvoon. Johto on mahdollisuuksien mukaan käyttänyt hankintamenuon kohdistamisen perusteena saatavilla olevia markkina-arvoja käypien arvojen määrittämisessä. Kun tämä ei ole mahdollista, arvostaminen perustuu omaisuuserän historialliseen tuottoon ja sen aiottuun käyttöön tulevassa liiketoiminnassa. Erityisesti aineettomien hyödykkeiden arvostaminen perustuu diskontattuihin kassavirtoihin ja edellyttää johdon arvioita tulevasta kassavirroista sekä oletuksia omaisuuserien tulevasta käytöstä ja niiden vaikutuksesta L&T:n taloudelliseen asemaan. Arviot perustuvat johdon parhaaseen näkemykseen, mutta on mahdollista että toteumat poikkeavat käytetyistä arvioista (liitetieto 2. Hankitut liiketoiminnat). Omaisuuden tasearvoja arvioidaan jatkuvasti mahdollisten arvonalennusten selvittämiseksi. Tästä kerrotaan lisää laatimisperiaatteiden kohdassa Arvonalentumiset ja kirjattusta arvonalentumisesta liitetiedossa 11. Aineettomat hyödykkeet.

Liikearvojen arvonalentumistestaus

Liikearvojen arvonalentumistesteissä kerrytettävissä olevista rahamäärästä tehdään käyttöarvoon perustuvat laskelmat niille rahavirtaa tuottaville yksiköille, joille liikearvot kuuluvat. Nämä laskelmat

edellyttävät johdon arvioiden käyttämistä. Vaikka johdon käsityksen mukaan käytetyt oletukset ovat asianmukaisia, saattavat arviot tulevasta rahavirroista erota olennaisesti tulevaisuudessa toteutuvista (liitetieto 12. Liikearvojen arvonalentumistestit).

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien soveltaminen

Vuoden 2006 alusta voimaan tulleet standardien muutokset, jotka vaikuttavat L&T:n konsernin laskentaperiaatteisiin ja tilinpäätöksiin

- IAS 19 (Muutos) Työsuhde-etuudet. Muutos mahdollisti vaihtoehdoisen tavan kirjata vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot täysimääräisesti suoraan omaan pääomaan ja laajensi liitetietoja. Koska konserni ei muuttanut vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden laskentaperiaatteita, muutoksen käyttöönotto vaikutti vain tilinpäätöksen liitetietoihin.
- IAS 21 (Muutos) Valuuttakurssien muutosten vaikutukset - Nettosijoitus ulkomaiseen yksikköön. Muutos selvensi standardin vaatimuksia, jotka koskevat sellaisia saamia ulkomaiselta yksiköltä tai velkoja ulkomaiselle yksikölle, joita käsitellään osana yrityksen ulkomaiseen yksikköön tekemää nettosijoitusta. Tällä muutoksella ei juurikaan ollut vaikutusta nettosijoituksista syntyneisiin muuntoeroihin.

Standardien soveltaminen ennen niiden voimaantuloa

- IAS 1 (Muutos) Tilinpäätöksen esittäminen, Tilinpäätöksessä esitettävät pääomatiedot. Muutos astuu voimaan 1.1.2007, mutta konserni soveltaa standardia jo tässä tilinpäätöksessä.

Standardit, standardien muutokset ja tulkinnat, jotka ovat astuneet voimaan vuonna 2006 mutta joilla ei ole merkitystä L&T:lle

- IAS 39 (Muutos) Ennakoitujen konsernin sisäisten liiketapahtumien suojaukset
- IAS 39 (Muutos) Käyvän arvon vaihtoehto
- IAS 39 (Muutos) Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen sekä IFRS 4 (Muutos) Vakuutus sopimukset - Takaussopimukset
- IFRS 1 (Muutos) Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IFRS 6 (Muutos) Mineraalivarojen etsintä ja arviointi
- IFRS 6 Mineraalivarojen etsintä ja arviointi
- IFRIC 4 Miten määritetään sisältääkö järjestely vuokrasopimuksen
- IFRIC 5 Oikeudet osuuksiin rahastoista, jotka on tarkoitettu käytöstä poistamiseen, alkuperäiseen tilaan palauttamiseen ja ympäristön kunnostamiseen
- IFRIC 6 Tietyille markkinoille osallistumisesta aiheutuvat velat – sähkö- ja elektroniikkaromut

Konserni ottaa käyttöön vuonna 2007 seuraavat uudet standardit ja tulkinnat

- IFRS 7 Rahoitusinstrumentit, Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot (voimassa 1.1.2007 jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi edellyttää uusia liitetietoja rahoitusinstrumenteista aiheutuville riskeille, mukaan lukien minimiliitetietovaatimukset koskien luottoriskiä, maksuvalmiusriskiä ja markkinariskiä sekä vaatimuksen herkkyyksianalyysin markkinariskin osalta. Standardin käyttöönotto vaikuttaa tulevien tilinpäätösten liitetietoihin.
- IFRIC 7 Tilinpäätöksen oikaisemiseen perustuvan lähestymistavan soveltaminen IAS 29:n Taloudellinen raportointi hyperinflaatiomaissa mukaisesti (voimassa 1.3.2006 jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinnassa selvennetään IAS 29:n mukaisia vaatimuksia, jotka liittyvät yritysten havaitsemiin ongelmiin niiden oikaistessa tilinpäätöksiään IAS 29:n mukaisesti ensimmäisenä vuonna, jona ne havaitsevat toimintavaluuttansa olevan hyperinflaatiomaan valuutta. Koska millään L&T:n konserniyhtiöllä ei ole tällä hetkellä hyperinflaatiotalouden valuutta toimintavaluuttana, IFRIC 7:n käyttöönotolla ei ole konsernille merkitystä.

- IFRIC 8 IFRS 2:n soveltamisala (voimassa 1.5.2006 jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinnassa selvennetään, että kansainvälistä tilinpäätösstandardia IFRS 2 Osakeperusteiset maksut sovelletaan järjestelyihin, joissa yhteisö suorittaa osakeperusteisia maksuja ilmeisesti siten, että vastike on nolla tai riittämätön. Johdon arvion mukaan tulkinnalla ei ole vaikutusta L&T:n tämänhetkisten optio-ohjelmien tilinpäätöskäsittelyyn.
- IFRIC 9 Kytkeytyneiden johdannaisten uudelleenarviointi (voimassa 1.6.2006 jälkeen alkavilla tilikausilla). Tulkinnassa selvennetään tiettyjä kytkeytyneiden johdannaisten käsittelyyn liittyviä näkökohtia standardissa IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Johdon tämänhetkisen käsityksen mukaan tällä tulkinnalla ei tule olemaan vaikutusta konsernin tulevaan tilinpäätökseen.
- IFRIC 10 Interim Financial Reporting and Impairment* (voimassa 1.11.2006 jälkeen alkavilla tilikausilla, EU:n hyväksyntä puuttuu) Tulkinta kieltää osavuositarkastuksissa liikearvosta, osakesijoituksista ja hankintamenoon kirjattavista rahoitusvaroista tehdyn arvonalentumistappion palauttamisen myöhempänä tilinpäätöspäivänä. Konserni ottaa käyttöön tulkinnan vuonna 2007, mutta sillä ei odoteta olevan vaikutusta konsernin tilinpäätöksiin.

Standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joilta EU:n hyväksyntä puuttuu

- IFRS 8 Operating segments* (voimassa 1.1.2009 jälkeen alkavilla tilikausilla) Standardi korvaa nykyisen Segmenttiraportointi-standardin (IAS 14) ja edellyttää raportoinnin esittämistä johdon näkökulmasta. Johdon tämänhetkisen käsityksen mukaan standardin käyttöönotto ei aiheuta merkittäviä muutoksia konsernin laskentaperiaatteisiin tai segmenttiraportointiin, koska nykyinenkin segmenttiraportointi perustuu konsernin hallitukselle raportoituihin lukuihin. Standardin käyttöönotto lisää kuitenkin tilinpäätöksen liitetietoja.
- IFRIC 11 IFRS 2 – Group and Treasury Share Transactions* (voimassa 1.3.2007 jälkeen alkavilla tilikausilla) Tulkinta selventää kuinka sovelletaan IFRS 2 Osakeperusteiset maksut standardia silloin kun järjestely koskee yhteisön omia tai yhteisön emoyhtiön oman pääoman ehtoisia instrumentteja ja yhteisö ostaa instrumentit. Lisäksi tulkinta ohjeistaa standardin soveltamista tytäryhtiön erillistilinpäätökseen. Tulkinnalla ei ole vaikutusta L&T:n tämänhetkisten optio-ohjelmien tilinpäätöskäsittelyyn.
- IFRIC 12 – Service Concession Arrangements* (voimassa 1.1.2008 jälkeen alkavilla tilikausilla) Tulkinnassa määritetään laskentakäsittely infrastruktuurille (esim. tiet, sillat, sairaalat), joka rakennetaan tai hankitaan palvelujen tuottamiseksi. Konserni ei tällä hetkellä omista sellaista infrastruktuuria, joka kuuluisi tämän tulkinnan piiriin.

* Ne standardien ja tulkintojen nimet, joista ei ole olemassa virallista käännöstä, esitetään englanniksi.

Rahoitusriskien hallinta

L&T:n rahoitusriskien hallinnan periaatteet määritellään hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Rahoitusriskien hallinnasta vastaa talousjohtaja. Rahoitusriskien hallinnan tarkoituksena on suojautua merkittäviltä rahoitusriskeiltä ja pyrkiä rajoittamaan rahoitusmarkkinoiden muutosten epäedullisia vaikutuksia konsernin tulokseen. Rahoitus ja rahoitusriskien hallintaan liittyvät toimenpiteet hoidetaan keskitetysti. Tytäryhtiöiden rahoitus hoidetaan pääsääntöisesti konsernin sisäisillä lainoilla. Kotimaisten konserniyhtiöiden likviditeetti netotetaan konsernitilien avulla ja konsernin taloushallinto vastaa likviditeettiylijäämien sijoittamisesta.

Valuuttariski

Kaikki L&T:n lainat ovat euromääräisiä lukuun ottamatta kolmea latvialaisen tytäryhtiön nimissä olevaa pienehköä lainaa. Yhtiön laskutusvaluuttana on pääasiassa euro. Vuonna 2006 noin 6,9 prosenttia liikevaihdosta laskutettiin muissa valuutoissa kuin euroissa. Ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehtyjä nettosijoituksia ei ole toistaiseksi suojattu. Kokonaisuudessaan valuuttakurssimuutoksilla on nykyisin vähäinen vaikutus konsernin taseeseen ja tulokseen. Tulevaisuudessa valuuttakurssiriski tulee olemaan suurempi toiminnan laajentuessa edelleen Ruotsissa, Baltian maissa ja Venäjällä.

Sijoitusten hintariski

L&T ei ole sijoittanut varoja noteerattuihin osakkeisiin, joiden arvo vaihtelee markkinahintojen muutosten vuoksi, joten se ei altistu arvopaperimarkkinoiniin liittyvälle hintariskille. L&T:n omistamien noteeraamattomien osakkeiden arvo on vähäinen eikä niihin liity olennaista hintariskiä.

Hyödykeriski

Ympäristöpalvelut-toimialan kannattavuuteen vaikuttaa raakaöljyn maailmanmarkkinahinta, jonka vaihtelut heijastuvat sekä jätehuollon kuljetuksissa käytettävien polttoaineiden hintoihin että ympäristöhuoltoalan tuotteiden hankintahintoihin öljypohjaisten raaka-aineiden kautta. Osassa jätehuollon asiakassopimuksia laskutusjaksot ja sopimusehdot ovat sellaiset, että hintoja ei pystytä korottamaan kuukausittain. Tämän vuoksi polttoaineiden hintojen kohoaminen saadaan siirrettyä palveluhintoihin viiveellä. Dieselöljyn litrahinnan 0,10 euron hinnannousu lisää kustannuksia vuositulossa noin 1,1 miljoonaa euroa. Tätä raaka-ainehintariskiä ei ole suojattu johdannaisilla. Ympäristötuotteiden raaka-ainehintariskiä pyritään hallitsemaan siten, että myyntihinnat sovitaan yleensä kiinteiksi enintään toimittajien vahvistamien ostohintojen voimassaoloajaksi.

Yhteisyritys L&T Recoil on rakentamassa regenerointilaitosta. Valmistuttuaan laitos tuottaa perusöljyä, jonka hintakehitys korreloi pitkällä tähtäyksellä raakaöljyn hintakehityksen kanssa. Perusöljyn liittyvää hintariskiä on suojattu raakaöljyn myyntioptioilla.

Korkoriski

L&T:n korkoriski liittyy pääasiassa lainoihin, jotka on sidottu vaihtuviin korkoihin ja joista aiheutuvat rahavirrat vaihtelevat korkotason muuttuessa. Koska L&T:n palveluiden kysyntä tai niiden hinnat eivät ole merkittävästi riippuvaisia taloussuhdanteiden vaihteluista, korkokustannukset pyritään pitämään mahdollisimman vakaina. Tämän vuoksi suuri osa vaihtuvakorkoisiin lainoihin liittyvästä rahavirrasta on suojattu korkoriskiltä koronvaihtosopimuksin. Siten korkotason muutokset eivät vaikuta korkokustannuksiin täysimääräisesti. Kaikki korkosuojaukset on toteutettu konsernin riskienhallintapolitiikan mukaisesti suojaaviksi, mutta L&T ei sovelle tällä hetkellä IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa kaikkiin koronvaihtosopimuksiin.

Rahoitusvaroihin liittyvä käyvän arvon korkoriski on vähäinen, koska korkoa tuottavat varat pyritään pitämään pieninä ja sijoitettuna suhteellisen lyhytaikaisiin instrumentteihin.

Jos lainojen määrät pysyisivät taseen 31.12.2006 mukaisina ja korkotaso nousisi 1 prosenttiyksikön verran, konsernin korkokulut kasvaisivat noin 0,8 miljoonalla eurolla vuodessa. Jos 31.12.2006 voimassa olevien koronvaihtosopimusten vaikutus ilman niiden käyvän arvon muutosta otetaan huomioon, nettokorkokulut lisääntyisivät noin 0,2 miljoonalla eurolla.

Luottoriski

Rahoitusinstrumentteihin liittyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan. Tätä luottoriskiä hallitaan tekemällä rahoitus- ja johdannaisopimuksia vain suurimpien pohjoismaisten pankkien kanssa sekä tekemällä likviditeettihallintaan liittyviä sijoituksia vain korkean luottokelpoisuuden omaavien liikkeellelaskijoiden sijoitus- ja yritystodistuksiin. Tilinpäätöshetkellä avoimena olevista sijoituksista ei odoteta aiheutuvan arvonalentumisia.

L&T:llä on laaja asiakaskunta, ja myyntisaamiset koostuvat pääosin suuresta määrästä suhteellisen pieniä saatavia eikä merkittäviä luottoriskikeskittymiä ole. L&T:llä on luotonvalvontaohjeet, joilla pyritään varmistamaan se, että palveluita ja tuotteita myydään vain luottokelpoisille asiakkaille. Suuri osa asiakassuhteista perustuu pitkäaikaisiin palvelusopimuksiin, eikä asiakkailta yleensä vaadita vakuuksia. Myyntisaamisiin liittyvää luottoriskiä hallitaan tehokkaalla perintätoiminnalla, joka kotimaan myyntisaamisten osalta hoidetaan keskitetysti taloushallinnossa. Ulkomaiset tytäryhtiöt hoitavat omien myyntisaamistensa perinnän paikallisesti.

Liikevaihdosta 90,9 % tuli Suomesta vuonna 2006. Myyntisaamisten arvonalennusten nettomäärä suhteessa liikevaihtoon on ollut viime vuosina alhainen (alle 0,2 % liikevaihdosta). Myyntisaamisten luottoriski tulee kuitenkin kasvamaan, kun toiminta ulkomailla laajenee. Konsernin luottoriskin enimmäismäärä tilinpäätöshetkellä on rahoitusvarojen tasearvo 31.12.2006.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskin hallinnalla varmistetaan, että L&T pystyy jatkuvasti hoitamaan toimintaansa liittyvät rahoituskelliset velvoitteensa mahdollisimman edullisin kustannuksin. L&T pyrkii säilyttämään hyvän maksuvalmiuden tehokkaalla kassanhallinnalla ja sijoittamalla sellaisiin rahamarkkinainstrumentteihin, jotka voidaan realisoida nopeasti. Likviditeettitilannetta seurataan ajantasaisesti ja sitä ennakoidaan kassavirtaennusteiden avulla. Rahoituksen saatavuutta pyritään varmistamaan käyttämällä rahoitustoiminnassa useita pankkeja. Lyhytaikaisia, kassavirran heilahteluista johtuvia rahantarpeita varten L&T:llä on käytössä kaksi lyhytaikaisten luottojen limiittiä (yhteensä 18 milj. euroa), shekkitiliimiittejä (yhteensä 3,1 milj. euroa) ja yritystodistusohjelma (50 milj. euroa). 31.12.2006 shekkitiliimiiteistä oli käytössä 1 milj. euroa, lyhytaikaisten luottojen limiitit ja yritystodistusohjelma olivat kokonaisuudessaan käyttämättöminä. Konsernin likvidien varojen määrä oli 24,8 milj. euroa. Poikkeuksellisen suuri likvidien varojen määrä vuoden lopussa johtui erittäin positiivisesta liiketoiminnan rahavirrasta viimeisen vuosineljänneksen aikana ja juuri ennen vuoden vaihdetta toteutetusta järjestelystä, jolla L&T myi suuren osan käytössään olevasta kevyiden ajoneuvojen kalustosta leasingyhtiölle.

1. Segmentti-informaatio

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen ja maantieteellisen segmenttijaon mukaisesti. Konsernin ensisijainen segmenttiraportoinnin muoto on liiketoimintasegmenttien mukainen.

Liiketoimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Segmentin varat ovat sellaisia liiketoiminnan eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan, ja jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmentille. Segmentin velat ovat sellaisia liiketoiminnan velkoja, jotka aiheutuvat segmentin liiketoiminnasta, ja jotka ovat järkevällä perusteella kohdistettavissa segmentille. Segmentin varat sisältävät aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, rahoitusleasingsaamiset, osuudet osakkuusyrittäksissä, vaihtomaisuuden sekä myyntisaamiset ja muut saamiset lukuun ottamatta siirtosaamisia koroista ja verosaamisia. Segmentin velat sisältävät varaukset ja eläkevelvoitteet sekä pitkäaikaisista veloista ennakoit, siirtovelat ja kauppahintavelat ja lyhytaikaisista veloista ostovelat ja muut velat lukuun ottamatta siirtovelkoja koroista ja verovelkoja.

Konsernin liiketoimintasegmentit ovat:

Ympäristöpalvelut: Jätteen ja hyötymateriaalien keräys, kuljetus ja käsittely sekä jalostettujen kierrätysmateriaalien toimittaminen hyötykäyttöön. Lisäksi toimiala myy ympäristöhuoltoalan tuotteita.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut: Siivous-, toimitila- ja käyttäjäpalvelut sekä kiinteistönhoitopalvelut

Teollisuuspalvelut: Raskaat ja erikoisosaamista vaativat puhtaanapito- ja saneeraustyöt teollisuudelle ja erityyppisille kiinteistöille.

Konsernihallinto ja muut käsittää jo myydyn kiinteistön osan vuokraamisesta ulkopuolisille saadut tuotot, konsernijohdon ja liiketoiminnan kehittämisen kulut sekä kulut, jotka aiheutuvat pörs-siyhtiönä toimimisesta, ja näitä tuottoja ja kuluja vastaavat varat ja velat. Lisäksi konsernihallinnon varoihin kuuluvat myytävissä olevat sijoitukset.

Kohdistamattomat varat sisältävät likvidit varat sekä siirto-saamiset koroista ja muista rahoituseristä ja verosaamiset. Verosaamiset olivat 834 tuhatta euroa vuonna 2006 (1 820 tuhatta euroa). Kohdistamattomat velat sisältävät korollisen vieraan pääoman sekä siirtovelat koroista ja muista rahoituseristä ja vero-velat. Verovelat olivat 23 288 tuhatta euroa vuonna 2006 (15 768 tuhatta euroa).

Konsernin maantieteelliset segmentit ovat Suomi ja muut maat. Maantieteellisten segmenttien liikevaihto esitetään asiakkaan sijainnin mukaan ja varat esitetään varojen sijainnin mukaan.

1.1. Liiketoimintasegmentit

2006	Kiinteistö- ja käyttäjä-		Konserni-			
1 000 €	Ympäristö- palvelut	palvelut	Teollisuus- palvelut	hallinto ja muut	Eliminoinnit	Konserni
Liikevaihto						
Liikevaihto, ulkoinen	205 768	166 560	63 558	118		436 004
Toimialojen välinen liikevaihto	1 484	1 843	858		-4 185	
Liikevaihto yhteensä	207 252	168 403	64 416	118	-4 185	436 004
Liikevoitto	32 498	8 758	9 601	-672		50 185
Liikevoitto, %	15,7	5,2	14,9			11,5
Osuus os.yr. tuloksesta (liitetieto 15)	18					18
Rahoitustuotot ja -kulut (liitetieto 7)						-1 699
Voitto ennen veroja						48 504
Tuloverot (liitetieto 8.1.)						-13 249
Tilikauden voitto						35 255
Varat						
Toimialan varat	199 872	59 394	63 508	2 804		325 578
Kohdistamattomat varat						27 006
Varat yhteensä						352 584
Osuudet osakkuusyrietyksissä	3					3
Velat						
Toimialan velat	33 388	29 708	10 367	1 084		74 547
Kohdistamattomat velat						101 168
Velat yhteensä						175 715
Investoinnit (liitetiedot 11 ja 13)	21 940	19 472	5 696	54		47 162
Poistot (liitetieto 4)	16 002	7 067	4 796	83		27 948
Arvon alentumiset		207				207
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	16 002	7 274	4 796	83		28 155
Muut kulut, joihin ei liity maksutapahtumaa						
Optiopalkitseminen				397		397
Eläkeveloitteet	97	29	1	69		196
Varaukset	32			448		480
Yhteensä	129	29	1	914		1 073

2005		Kiinteistö- ja käyttäjä- palvelut	Teollisuus- palvelut	Konserni- hallinto ja muut	Eliminoinnit	Konserni
1 000 €	Ympäristö- palvelut					
Liikevaihto						
Liikevaihto, ulkoinen	178 879	141 374	56 829	366		377 448
Toimialojen välinen liikevaihto	1 800	1 516	755		-4 071	
Liikevaihto yhteensä	180 679	142 890	57 584	366	-4 071	377 448
Liikevoitto	23 986	11 947	4 746	-1 425		39 254
Liikevoitto, %	13,3	8,4	8,2			10,4
Osuus os.yr. tuloksesta (liitetieto 15)	27					27
Rahoitustuotot ja -kulut (liitetieto 7)						-1 801
Voitto ennen veroja						37 480
Tuloverot (liitetieto 8.1.)						-10 250
Tilikauden voitto						27 230
Varat						
Toimialan varat	189 844	50 330	59 997	5 211		305 382
Kohdistamattomat varat						9 464
Varat yhteensä						314 846
Osuudet osakkuusyrietyksissä	338					338
Velat						
Toimialan velat	29 947	20 910	8 787	269		59 913
Kohdistamattomat velat						99 901
Velat yhteensä						159 814
Investoinnit (liitetiedot 11 ja 13)	40 542	11 471	8 785	54		60 852
Poistot (liitetieto 4)	13 567	5 674	5 422	111		24 774
Muut kulut, joihin ei liity maksutapahtumaa						
Optiopalkitseminen				448		448
Eläkevelvoitteet	64	-18	33	48		127
Varaukset	170			-60		110
Yhteensä	234	-18	33	436		685

1.2. Maantieteelliset segmentit

1 000 €	2006	2005
Liikevaihto		
Suomi	399 502	358 296
Muut maat	36 502	19 152
Yhteensä	436 004	377 448
Varat		
Suomi	296 512	291 862
Muut maat	29 066	13 520
Kohdistamattomat varat	27 006	9 464
Yhteensä	352 584	314 846
Investoinnit		
Suomi	32 524	56 416
Muut maat	14 638	4 436
Yhteensä	47 162	60 852

2. Hankitut liiketoiminnot

2006	Yhdistämissä kirjatut käyvät arvot	Kirjanpitoarvot ennen yhdistämistä
1 000 €		
Aineelliset käyttöomaisuus-hyödykkeet	3 260	3 213
Asiakassopimukset	1 870	
Kilpailukieltosopimukset	448	
Muut aineettomat hyödykkeet	231	
yrittäjäkaupoista		
Muut aineettomat hyödykkeet	375	367
Vaihto-omaisuus	117	101
Myyntisaamiset ja muut saamiset	4 057	4 057
Rahavarat	3 200	3 200
Varat yhteensä	13 558	10 938
Laskennalliset verovelat	-913	-262
Pitkäaikaiset korolliset velat	-186	-186
Ostovelat ja muut velat	-5 778	-5 779
Velat yhteensä	-6 877	-6 227
Nettovarat	6 681	4 711
Hankinnasta syntynyt liikearvo	7 282	
Negatiivisen liikearvon tuloutus	-105	
Hankintameno	13 858	
Hankintameno	13 858	
Hankintahetken rahavarat	-3 200	
Rahavirtavaikutus rahavirtalaskelmalla	10 658	

Ulkomailla hankitut liiketoiminnot on muunnettu euroiksi hankintapäivän kurssiin.

Hämeenlinnan Puhtaanapito Oy ostettiin 1.3.2006. Toiminnasta 63 % on Ympäristöpalveluiden jätehuollossa, 12 % kierrätyspalveluissa, 21 % Teollisuuspalveluiden ongelmajätepalveluissa ja 4 % jätevesipalveluissa. Jätehuoltoon ostettiin lisäksi 21.4. WeeCee Finland Oy:n wc-vuokrausliiketoiminta. Kierrätyspalveluihin ostettiin tilikauden aikana Suomen Keräystuote Oy:stä 66,7 %. Määräysvalta siirtyi Lassila & Tikanojalle 21.4. Lassila & Tikanoja omisti ennestään Suomen Keräystuotteesta 27,8 %.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin ostettiin Ruotsista siivouspalveluyritykset Allied Service Partners Holding AB (ASP) 4.1. ja All Clean & Consulting Entrepreneur i Sverige AB (Accent) 9.10. sekä Latviasta siivoustoimintaa harjoittava SIA Evus 1.8.. Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluiden kiinteistönhoitoon ostettiin 1.2. Kempeleen Kiinteistöhuolto Oy:n kiinteistönhoitoliiketoiminta, 1.9. Kiimingin Kiinteistöpalvelut Oy:n liiketoiminta ja 2.10. Sisä-Suomen Kiinteistöapu Oy LKV:n kiinteistöhuolto- ja siivousliiketoiminta.

Tiedot hankituista yrityksistä on esitetty yhdisteltyinä, koska mikään niistä ei ole yksitellen tarkasteltuna olennainen. Käyvät arvot on määritetty kaupan toteutumisajankohtana. Mistään liiketoiminnoista ei ole luovuttu hankinnan seurauksena. Kaikki hankinnat on maksettu käteisellä. Yksittäisiä kauppahintoja ei ole esitetty erikseen, koska mikään niistä ei ole yksitellen tarkasteltuna olennainen. Osakekaupoilla saavutettiin 100 prosentin osuus äänivallasta kaikissa muissa hankinnoissa paitsi Suomen Keräystuote Oy:ssä, jossa Lassila & Tikanojan omistusosuus 31.12.2006 oli 94,5 %.

Hankitut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella ottaen huomioon hyödykkeiden ikä, kuluminen ja muut vastaavat tekijät. Aineelliset hyödykkeet poistetaan johdon arvioon perustuvana taloudellisena vaikutusaikana ottaen huomioon Lassila & Tikanoja -konsernissa noudatettavat poistoperiaatteet.

Yritysten yhteenliittymissä hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan erillään liikearvosta hankinta-ajankohdan käypään arvoon, mikäli hyödykkeen käypä arvo on määriteltävissä luotettavasti. Hankituissa liiketoiminnoissa konserni on hankkinut pääasiassa kilpailukieltosopimuksia ja asiakkuuksia. Asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja nykyisistä asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettorahavirtojen perusteella. Kilpailukieltosopimusten arvo on laskettu vastaavalla tavalla sopimuksen kestoajan rahavirtojen kautta. Muut aineettomat erät poistetaan sopimukseen tai johdon arviointiin perustuvana taloudellisena vaikutusaikanaan.

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo muodostuu hankittujen yritysten henkilöstön ammattitaidon lisäksi muista aineettomista eristä, joita ei erikseen voida yksilöidä IAS 38:n mukaan. Tällaisia erä ovat hankituissa yrityksissä oleva uusien asiakkaiden hankintapotentiaali, uusien tuotteiden ja palveluiden kehitysmahdollisuudet sekä hankitun liiketoiminnan alueellinen vahva asema. Nämä erät eivät täytä IAS 38:n kriteerejä miltään osin: Ne eivät ole eroteltavissa, eivät perustu sopimukseen tai lailliseen oikeuteen, eikä niille pystytä luotettavasti määrittämään arvoa. Kaikista liiketoimintojen yhdistämisestä syntyy lisäksi synergiaetuja, jotka ovat pääasiassa säästöjä tuotannon kiinteissä kustannuksissa.

Suomen Keräystuote Oy:n osakkeiden hankinnasta syntynyt negatiivinen liikearvo on kirjattu muihin liiketoiminnan tuottoihin. Negatiivisen liikearvon kirjaamiseen päädyttiin ostetun oman pääoman ylittäessä ostettujen osakkeiden arvon. Enemmistö ostetuista osakkeista siirtyi Lassila & Tikanojan määräysvaltaan Hämeenlinnan Puhtaanapito Oy:n yrityskaupan yhteydessä erillisellä kaupalla. Muut osakkeet ostettiin tämän jälkeen yksittäisinä erinä useilta osakkeenomistajilta.

Hankittujen liiketoimintojen liikearvoon/hankintamenoihin voi tulla muutoksia kauppakirjojen kauppahintaa koskevien ehtojen perusteella. Kauppahinnan muutokset kirjataan liikearvoon 12 kuukauden kuluessa kaupasta. Monissa hankinnoissa pieni osa kauppahinnasta on sidottu lyhytaikaisesti (alle 12 kk) tulevaisuuden tapahtumiin. Tätä lukuun ottamatta kohdistuslaskelmat ovat lopullisia. Silloin kun liiketoimintojen yhdistämistä koskevassa sopimuksessa määrätään yhdistämisen hankintameno oikaisusta, joka riippuu tulevaisuuden tapahtumista, sisällytetään oikaisun määrä yhdistämisen hankintameno hankinta-ajankohtana, jos oikaisu on todennäköinen ja luotettavasti määriteltävissä. Tulevaisuuden tapahtumiin perustuvat kauppahinnan tarkistukset, jotka on määritetty tehtäväksi yli 12 kuukauden kuluttua hankintahetkestä, kirjataan hankintahetkellä inflaatio-oikaistuna taseeseen velaksi. Vuoden 2006 yrityskaupoista yksi sisältää tällaisen tarkistusehdon. Jos tulevaisuuden tapahtumat eivät toteudu tai arviota on tarpeellista muuttaa, liiketoimintojen yhdistämisen hankintamenoa oikaistaan vastaavasti ja liikearvon määrä muuttuu.

Ostettujen yritysten yhteenlaskettu liikevaihto oli 29 miljoonaa euroa. Vuosiliikevaihdoltaan suurimmat yritykset olivat ASP-konserni (10,6 miljoonaa euroa), All Clean & Consulting Entrepreneur i Sverige AB (9,6 miljoonaa euroa) ja Hämeenlinnan Puhtaanapito Oy (4,4 miljoonaa euroa).

Vuonna 2006 konsernin liikevaihto olisi ollut 446 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto 35 miljoonaa euroa, jos kaikki yritykset olisi hankittu 1.1.. Konsernin liikevaihtoon on lisätty ostettujen yritysten toteutuneet liikevaihdot ja konsernin tulokseen ostettujen yritysten toteutuneet voitot ja tappiot hankintahetken väliinlupautusten mukaan. Tilikauden voitoista on lisäksi vähennetty yhteenliittymässä käypiin arvoihin arvostettujen aineettomien ja aineellisten erien kauden poistot. Lasketuissa luvuissa ei ole huomioitu synergiaetuja. Ostettujen yritysten vaikutusta konsernin raportointikauden liikevaihtoon ja tulokseen ei ole mahdollista esittää erikseen, koska L&T integroi ostetut yritykset olemassa olevaan liiketoimintaan mahdollisimman nopeasti. Nopea integrointi on edellytys synergiaetujen saavuttamiselle.

18.12.2006 allekirjoitettiin sopimus Biowatti Oy:n osake-enemmistön (70 %) ostamisesta yhtiön toimivalta johdolta. Samalla sitouduttiin ostamaan loput 30 prosenttia yhtiön osakkeista vuoden 2011 loppuun mennessä. 70 prosentin omistusosuudesta maksettava kauppahinta oli 30,4 miljoonaa euroa. Kaupassa ei siirtynyt korollisia velkoja. Kaupan toteutuminen vaati kilpailuviranomaisten hyväksynnän. Kauppa astui voimaan 1.2.2007.

Yritysososta kirjataan konsernitilinpäätöksessä hankintahinnaksi sadan prosentin mukainen osuus. Tuloksesta tai omasta pääomasta ei eroteta vähemmistöosuutta, vaan arvio 30 prosentin kauppahinnasta (noin 6 milj. euroa) kirjataan korolliseksi pitkäaikaiseksi velaksi. Loppuosuuden kauppahinta määräytyy Biowatin tulevan tuloskehityksen perusteella. Arvion oikeellisuutta tarkastellaan vuosittain 31.12., tai aina kun viitteitä arvion muutoksesta ilmenee. Mikäli taseen arviota on tarpeellista muuttaa, hankintamenoa oikaistaan vastaavasti ja liikearvon sekä korollisen velan määrä muuttuu.

Biowatti on Suomen johtava uusiutuvia energialähteitä hyödyntävä bioenergia-alan yritys, joka harjoittaa biopolttoaineiden hankintaa, prosessointia, markkinointia ja toimittamista asiakkaille. Päätuotteita ovat metsä- ja puuteollisuuden puusivutuotteet sekä metsähakkeet. Biowatin vuoden 2006 liikevaihto oli 64,2 miljoonaa euroa ja sen palveluksessa oli 38 henkilöä.

L&T Biowatista muodostuu uusi rahavirtaa tuottava yksikkö Ympäristöpalvelut-toimialalle.

4.1.2007 ostettiin Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin Ruotsista Skånsk All Service AB sekä yhtiön tytäryritykset Hygienutveckling AB ja Norjassa toimiva Hygienutvikling A/S. Skånsk All Service -konsernin yhteenlaskettu liikevaihto oli vuonna 2006 noin 10 miljoonaa euroa, josta suurin osa muodostuu elintarviketeollisuudelle tuotettavista hygieniapalveluista. Konserni työllistää yhteensä noin 300 henkilöä. Lopullinen kauppahinta määräytyy vuoden 2006 liikevoiton perusteella ja kauppahinnan arvioidaan olevan noin 7,9 miljoonaa euroa.

2005

1 000 €	Yhdistämisessä Kirjanpitoarvot	
	käyvät arvot	ennen yhdistämistä
Aineelliset käyttöomaisuus-hyödykkeet	4 842	4 143
Asiakassopimukset	5 636	
Kilpailukieltosopimukset	1 226	
Muut aineettomat hyödykkeet yrityskaupoista	115	
Muut aineettomat hyödykkeet		7
Vaihto-omaisuus	15	15
Myyntisaamiset ja muut saamiset	2 991	2 991
Rahavarat	1 015	1 015
Varat yhteensä	15 840	8 171
Laskennalliset verovelat	-1 711	
Pitkäaikaiset korolliset velat	-1 670	-1 670
Ostovelat ja muut velat	-2 757	-2 809
Velat yhteensä	-6 138	-4 479
Nettovarat	9 702	3 692
Hankinnasta syntynyt liikearvo	7 115	
Hankintameno	16 816	
Hankintameno	16 816	
Hankintahetken rahavarat	-1 015	
Rahavirtavaikutus rahavirtalaskelmalla	15 801	

Vuonna 2005 ostettiin Ympäristöpalveluihin jätahuoltoon 1.1. Lahden Autokunnan konekuormausliiketoiminta ja Raahen Romu Oy:n paperinkeräysliiketoiminta, 1.4. Jäteässä Oy, 1.7. Puhtaanapitoilike K Kervinen Oy ja 1.11. Toijalan Jätahuolto Tmi:n jätahuoltoilikeiminta. Kierrätyspalveluihin ostettiin 1.12. Recall Finland Oy:n arkistontuhoilikeiminta.

Kiinteistö- ja käyttäjäpalveluihin kiinteistöhoitoon ostettiin 1.7. Tammelan Huolto Oy. Siivouspalveluihin ostettiin 1.5. Venäjältä Alfa Cleaning LLC:n asiakassopimukset, 1.9. Latviasta SIA 99 Perfekts ja 1.11. Tmi Siivous Rusilan siivousliiketoiminta. Teollisuuspalveluihin ostettiin teollisuuden puhtaanapitoon 1.2. Kaakon Teollisuuspalvelut Oy ja ongelmajätepalveluihin 1.9. Säiliö Cistern Puts Oy:n ongelmajätahuoltoilikeiminta.

Tiedot hankituista liiketoiminnoista on esitetty yhdisteltynä, koska mikään niistä ei ole yksitellen tarkasteltuna olennainen. Kaikki hankinnat on maksettu käteisellä. Osakekaupoilla on saavutettu 100 %:n osuus äänivallasta.

Hankitut aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostettiin käypään arvoon vastaavien hyödykkeiden markkinahintojen perusteella ottaen huomioon hyödykkeiden ikä, kuluminen ja muut vastaavat tekijät. Aineelliset hyödykkeet poistetaan johdon arvioon perustuvana taloudellisena vaikutusajana ottaen huomioon Lassila & Tikanoja- konsernissa noudatettavat poistoperiaatteet.

Yritysten yhteenliittymissä hankitut aineettomat hyödykkeet kirjataan erillään liikearvosta hankinta-ajankohdan käypään arvoon, mikäli hyödykkeen käypä arvo on määriteltävissä luotettavasti. Hankituissa liiketoiminnoissa konserni on hankkinut pääasiassa kilpailukieltosopimuksia ja asiakkuuksia. Asiakassopimusten ja niihin liittyvien asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja nykyisistä asiakkuuksista syntyvien diskontattujen nettoraahavirtojen perusteella. Kilpailukieltosopimusten arvo on laskettu vastaavalla tavalla sopimuksen kestoajan rahavirtojen kautta. Muut aineettomat erät poistetaan sopimukseen tai johdon arviointiin perustuvana taloudellisena vaikutusajanaan.

Liiketoimintojen yhdistämisestä syntynyt liikearvo muodostuu hankittujen yritysten henkilöstön ammattitaidon lisäksi muista aineettomista eristä, joita ei erikseen voida identifioida IAS 38:n mukaan. Näitä identifioimattomia eriä ovat hankituissa yrityksissä oleva uusien asiakkaiden hankintapotentiaali, uusien tuotteiden ja palveluiden kehitysmahdollisuudet sekä hankitun liiketoiminnan alueellinen vahva asema. Kaikista liiketoimintojen yhdistämisestä syntyy lisäksi synergiaetuja, jotka ovat pääasiassa tuotannon kustannussäästöjä.

Ostettujen yritysten yhteenlaskettu vuosiliikvaihto oli 18,5 miljoonaa euroa. Vuosiliikvaihdoltaan suurimmat ostetut yritykset olivat Jäteässä Oy (9,8 miljoonaa euroa) ja Kaakon Teollisuuspalvelut Oy (2,7 miljoonaa euroa).

Vuonna 2005 konsernin liikevaihto olisi ollut 383,5 miljoonaa euroa ja tilikauden voitto olisi ollut 26,9 miljoonaa euroa, jos kaikki yritykset olisi hankittu 1.1.2005. Konsernin liikevaihtoon on lisätty ostettujen yritysten toteutuneet liikevaihdot ja konsernin tulokseen ostettujen yritysten toteutuneet voitot ja tappiot hankintahetken väliinlupauksien mukaan. Tilikauden voitosta on lisäksi vähennetty yhteenliittymässä käypiin arvoihin arvostettujen aineettomien ja aineellisten erien kauden poistot. Lasketuissa luvuissa ei ole huomioitu synergiaetuja.

Vuoden 2005 kauppahintojen kohdistuslaskelmat on kirjattu lopullisina.

Ostettujen yritysten vaikutusta konsernin raportointikauden liikevaihtoon ja tulokseen ei ole mahdollista esittää erikseen, koska L&T integroi ostetut yritykset olemassa olevaan liiketoimintaan mahdollisimman nopeasti. Nopea integrointi on edellytyksenä synergiaetujen saavuttamiselle.

3. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

1 000 €	2006	2005
Palkat ja palkkiot	144 824	126 944
Eläkekulut		
maksupohjaiset järjestelyt	22 106	20 304
etuuspohjaiset järjestelyt	196	-985
Optiopalkitseminen	397	448
Muut henkilösivukulut	13 041	9 371
Yhteensä	180 564	156 082
Etuuspohjaiset eläkekulut toiminoittain		
Hankinnan ja valmistuksen kulut	30	-1 033
Myyntin ja markkinoinnin kulut	97	48
Hallinnon kulut	69	
Yhteensä	196	-985

Tiedot myönnettyistä optioista esitetään liitetiedossa 24. Osakeperusteiset maksut.

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 33. Lähipiiritapahtumat.

Tiedot etuuspohjaisten eläkkeiden tase-eristä esitetään liitetiedossa 25. Eläkevelvoitteet.

Henkilökunta kokopäiväiseksi laskettuna keskimäärin

	2006	2005
Toimihenkilöt	1 342	997
Työntekijät	5 433	4 921
Yhteensä	6 775	5 918
Suomi	5 115	5 052
Muut maat	1 660	866
Yhteensä	6 775	5 918

4. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot toiminnoittain

1 000 €	Aineettomat hyödykkeet	Aineelliset käyttö- omaisuus- hyödykkeet	Yhteensä
2006			
Poistot			
Hankinnan ja valmistuksen poistot	2 919	23 993	26 912
Myyntin ja markkinoinnin poistot	33	387	420
Hallinnon poistot	305	311	616
Poistot yhteensä	3 257	24 691	27 948

Arvonalentumiset

Hankinnan ja valmistuksen poistot	207		207
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	3 464	24 691	28 155

Arvonalentumiskirjausta on selvitetty liitetiedossa 11. Aineettomat hyödykkeet

2005

Hankinnan ja valmistuksen poistot	1 998	21 929	23 927
Myyntin ja markkinoinnin poistot	24	312	336
Hallinnon poistot	257	254	511
Poistot	2 279	22 495	24 774

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy liitetietoon 11.

Aineettomat hyödykkeet ja liitetietoon 13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet.

5. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

1 000 €	2006	2005
Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1 033	906
Rakennusten ja maa-alueiden myyntivoitot	1 893	
Vuokratuotot	82	27
Myyntisaamisten arvonalentumistappioiden peruutukset	71	57
Saadut korvaukset ja julkiset avustukset	225	336
Hyödykejohdannaisten arvomuutos	726	
Muut	672	504
Yhteensä	4 702	1 830
Liiketoiminnan muut kulut		
Käyttöomaisuuden myynti- ja romutustappiot	207	118
Myyntisaamisten arvonalentumistappiot	517	300
Muut	325	258
Yhteensä	1 049	676

6. Tutkimus- ja kehitysmenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehitysmenoja keskitetysti ohjatuista kehitysprojekteista 2,0 miljoonaa euroa (1,4 miljoonaa euroa).

7. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2006	2005
Rahoitustuotot		
Korkotuotot	513	449
Osinkotuotot	9	7
Valuuttakurssivoitot	65	68
Muut rahoitustuotot	450	86
Johdannaisopimusten käyvän arvon muutos	489	821
Rahoitustuotot yhteensä	1 526	1 431
Rahoituskulut		
Korkokulut	-3 045	-3 011
Muut rahoituskulut	-151	-108
Valuuttakurssitappiot	-17	-110
Myytavissä olevien sijoitusten myyntitappiot	-12	-3
Rahoituskulut yhteensä	-3 225	-3 232

Kurssierot ovat rahoitustoiminnan kurssieroja. Myynneistä syntyneet kurssierot 4 tuhatta euroa (9 tuhatta euroa) on kirjattu liikevaihdon oikaisuksi. Ostoista syntyneet kurssierot 7 tuhatta euroa (15 tuhatta euroa) on kirjattu myytyjen suoritteiden hankintameno oikaisuksi.

8. Tuloverot

8.1. Tuloverot tuloslaskelmassa

1 000 €	2006	2005
Verotettavaan tuloon perustuva vero		
Tiilikauden verot	-11 095	-7 016
Edellisten tilikausien verot	3 151	-21
Laskennalliset verot	-5 305	-3 213
Yhteensä	-13 249	-10 250
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 26 % laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Suomen verokannan mukainen tulo- vero konsernin tuloksesta ennen veroja	-12 611	-9 745
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat ja tappiot	-597	-244
Vähennyskelvottomat kulut	-294	-270
Verovapaat tulot	68	
Verot aiemmilta tilikausilta*	3 151	-21
Ed. vuosien purkutappioiden poistojen verojen siirto laskennalliseen verovelkaan*	-2 940	
Muut erät	-26	30
Yhteensä	-13 249	-10 250

* Konserniverokeskus palautti vuosien 2000-2005 veroja, jotka koskivat Säkkiväline Ympäristöpalvelut Oy:n purkamisen yhteydessä syntynyttä purkutappiota. Vero kirjattiin laskennalliseen verovelkaan.

8.2. Laskennallisten verosaamisten ja -velkojen muutos tilikauden aikana

2006		Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Hankitut liike- toiminnot	31.12.2006
1 000 €	1.1.2006				
Laskennalliset verosaamiset					
Eläke-etuudet	46	49			95
Varaukset	163	53			216
Käyvän arvon muutokset	-62	-299	-140		-501
Tuloutus	280	110			390
Hyllypoistot	88	49			137
Yhteisyritysten tappiot	263	163			426
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	227	4	-64		167
Yhteensä	1 005	129	-204		930
Laskennalliset verovelat					
Poistoerot	-16 173	-5 371		-960	-22 504
Rahoitusleasing	-288	-63			-351
Yhteensä	-16 461	-5 434		-960	-22 855
Laskennallinen verovelka, netto	-15 456	-5 305	-204	-960	-21 925

2005		Kirjattu tulos- laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Hankitut liike- toiminnot	31.12.2005
1 000 €	1.1.2005				
Laskennalliset verosaamiset					
Eläke-etuudet	302	-256			46
Varaukset	100	63			163
Käyvän arvon muutokset	153	-215			-62
Tuloutus	305	-25			280
Hyllypoistot	130	-42			88
Yhteisyritysten tappiot	72	191			263
Muut vähennyskelpoiset tilapäiset erot	294	-65	-2		227
Yhteensä	1 356	-349	-2		1 005
Laskennalliset verovelat					
Poistoerot	-11 525	-2 937		-1 711	-16 173
Käyvän arvon muutokset	-4		4		
Rahoitusleasing	-294	6			-288
Muut veronalaiset tilapäiset erot	-67	67			
Yhteensä	-11 890	-2 864	4	-1 711	-16 461
Laskennallinen verovelka, netto	-10 534	-3 213	2	-1 711	-15 456

8.3. Laskennalliset verot taseessa

1 000 €	2006	2005
Laskennalliset verosaamiset	425	312
Laskennalliset verovelat	-22 350	-15 768
Laskennalliset verovelat, netto	-21 925	-15 456

Laskennallinen vero on taseessa esitetty nettona niissä tapauksissa, joissa on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuva verosaaminen ja -velka keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvollisilta, jotka aikovat kuitata tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään.

Konsernitiilinpäätökseen on jätetty vuonna 2006 kirjaamatta 626 tuhatta euroa (212 tuhatta euroa) konserniyritysten tappioihin liittyviä laskennallisia verosaamisia, koska niihin sisältyvän verohyödyn realisoituminen ei ole todennäköistä.

Taseeseen sisältyy 426 tuhatta euroa (263 tuhatta euroa) laskennallisia verosaamisia yhteisyritysten tappiollisista tuloksista. Verosaamisten kirjaaminen perustuu tulosennusteisiin, jotka osoittavat verohyödyn realisoitumisen olevan todennäköistä.

Tytärtyhtiöiden jakamattomista voittovaroista ei aiheudu konsernitiilinpäätökseen laskennallista verovelkaa, koska EU-maista saaduista tytäryhtiöosingoista ei jouduta maksamaan lähdeveroa.

9. Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistulla keskimääräisellä lukumäärällä.

1 000 €	2006	2005
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	34 613	26 822
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana, 1000 kpl	38 445	38 193
Osakekohtainen tulos, €	0,90	0,70

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien potentiaalisten osakkeiden laimentava vaikutus. 2002A-C ja 2005A ja 2005B-optiot ovat laimentavia. Osakeoptiolla on laimentava vaikutus, kun osakkeen merkintähinta optiolla on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutukseksi tulee se määrä osakkeita, jotka joudutaan laskemaan liikkeelle vastikkeettomana, koska optioiden käytöstä saatavilla varoilla yhtiö ei voisi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeen kauden keskimääräiseen hintaan.

1 000 €	2006	2005
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto	34 613	26 822
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana, 1000 kpl	38 445	38 193
Osakeoptioiden vaikutus, 1000 kpl	156	228
Laimennettu osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana, 1000 kpl	38 601	38 421
Laimennettu osakekohtainen tulos, €	0,90	0,70

10. Osakekohtainen osinko

Yhtiön hallitus esittää 26.3.2007 pidettävälle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,55 euroa osakkeelta. Jaettavan osingon määrä on 21 202 345,45 euroa. Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu velaksi tilinpäätökseen. Vuonna 2006 osinkoa jaettiin 0,40 euroa osakkeelta.

11. Aineettomat hyödykkeet

1 000 €	Sisäisesti aikaansaadut aineettomat hyödykkeet		Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet yrityskauspoista		Muut aineettomat hyödykkeet	Ennakkomaksut	Yhteensä
	Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet		Liikearvo	Yrityskauspoista			
Hankintameno 1.1.2006	548	8 177	99 120	11 617	2 415	1 873	123 750	
Lisäykset	871	664			183	1 298	3 016	
Hankitut liiketoiminnot		57	7 282	2 546			9 885	
Vähennykset		-92			-67		-159	
Muuntoerot			209	63			272	
<u>Siirrot erien välillä</u>					2 085	-2 085		
Hankintameno 31.12.2006	1 419	8 806	106 611	14 226	4 616	1 086	136 764	
Kertyneet poistot 1.1.2006		-6 398		-1 758	-722		-8 878	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-2					-2	
Tilikauden poistot	-2	-525		-2 355	-375		-3 257	
Arvon alentumiset				-207			-207	
<u>Muuntoerot</u>				-13			-13	
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2006	-2	-6 925		-4 333	-1 097		-12 357	
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	1 417	1 881	106 611	9 893	3 519	1 086	124 407	

Ulkomailta hankitut liiketoiminnot on muunnettu euroiksi hankintapäivän kurssiin.

Aineettomien hyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukseen perustuvat sitoumukset olivat 0,2 milj. euroa.

Asiakassuhteille tehtiin arvonalennustestaus 1.10., jonka seurauksena erälle on tehty 207 tuhannen euron arvonalennus. Arvonalennustestaus suoritettiin ulkoisten viitteiden perusteella ASP-konsernin hankinnan myötä syntyneelle asiakassuhteet-erälle. Kertyttävissä olevat rahavirrat arvioitiin MEEM-menetelmällä. Vastaiset rahavirrat perustuvat johdon toteamaan toteutuneeseen asiakassopimusten uusitumisasteeseen vuosina 2006 ja 2007 sekä tästä seuraavaan tulevaisuuden kehitykseen liikevaihto- ja EBITDA-prosenttitasolla. Rahavirrat määritettiin neljälle vuodelle kullekin erikseen. Diskonttokorkona käytettiin WACCia ennen veroja, joka on 12,3 %. WACCin laskentakomponentit ovat samat kuin määritettäessä asiakassuhteiden käypää arvoa 4.1.2006, mutta ne on päivitetty testaushetkeen.

2005

1 000 €	Sisäisesti aikaansaadut		Liikearvo	Aineettomat hyödykkeet		Muut aineettomat hyödykkeet	Ennako- maksut	Yhteensä
	aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet		yrityskau- poista				
Hankintameno 1.1.2005		7 949	92 005	4 640	2 500	60	107 154	
Lisäykset	548	705			642	532	2 427	
Hankitut liiketoiminnot			7 115	6 977			14 092	
Vähennykset		-505				-60	-565	
Siirrot erien välillä		28			-727	1 341	642	
Hankintameno 31.12.2005	548	8 177	99 120	11 617	2 415	1 873	123 750	
Kertyneet poistot 1.1.2005		-6 240		-416	-364		-7 020	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		421					421	
Tilikauden poistot		-579		-1 342	-358		-2 279	
Kertyneet poistot 31.12.2005		-6 398		-1 758	-722		-8 878	
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	548	1 779	99 120	9 859	1 693	1 873	114 872	

Aineettomien hyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukseen perustuvat sitoumukset olivat 0,6 milj. euroa.

Aineettomien oikeuksien lisäykset ovat pääasiassa liiketoimintojen yhdistämisistä tulleita aineettomia oikeuksia sekä ohjelmistolisenssejä.

Muita aineettomia hyödykkeitä ovat kasvattaneet ATK-järjestelmien rakentamiset.

12. Liikearvojen arvonalentumistestit

Liikearvojen kohdistaminen

Lassila & Tikanojan toimialat jaetaan tuotelinjoihin, jotka muodostavat rahavirtoja tuottavat yksiköt. Rahavirtaa tuottava yksikkö on lisäksi Latvian/Baltian liiketoiminnot. Arvonalennustestausta varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille.

Liikearvon kirjanpitoarvot on kohdistettu seuraavasti:

1 000 €	2006	2005
Jätehuolto	43 859	43 788
Kierrätyspalvelut	19 556	19 444
Siivouspalvelut	16 770	9 812
Ongelmajätetpalvelut	9 640	9 590
Yhteensä	89 825	82 634
Yksiköt, joille kohdistettu liikearvo ei ole merkittävä suhteessa tasearvoon	16 786	16 486
Yhteensä	106 611	99 120

Arvonalennustestaus

Kerryttävissä olevat rahamäärät on arvonalentumistestauksessa arvioitu sekä käyttöarvon että nettomyyntihinnan perusteella. Tavat ovat samanarvoiset. Vastaiset rahavirrat perustuvat johdon viiden vuoden vuosikohtaisiin tuloslaskelma- ja ylläpitoinvestointiennusteisiin, jotka on tehty budjetointiprosessin yhteydessä. Johto perustaa ennusteensa toteutuneeseen kehitykseen sekä käsitykseensä alansa kasvunäkymistä (markkinoiden yleinen kehitys ja tuotelinjakohtainen kannattavuus, hinnoittelu, kunnallistamispäätökset, henkilöstö- ja raaka-ainekustannukset). Kasvuennusteissa huomioidaan hyväksytyt investointipäätökset. Näissä ennusteissa liikevaihdon kasvuprosentit vaihtelevat -8,7 %:n ja 34,5 %:n välillä (3,5-27,4 %) rahavirtaa tuottavasta yksiköstä riippuen. Siitä eteenpäin rahavirtoille on arvioitu ylläpitoinvestoinnit ja 2-3 %:n residuaalikasvu. Tulevaisuuden EBITDA-prosentit on määritetty konservatiivisin perustein ja niiden arvo perustuu toteutuneeseen kehitykseen eikä niissä ennakoita tapahtuvan olennaisia muutoksia ennustekauden aikana.

Käyttöarvon laskentamenetelmänä on käytetty tuottoarvomenetelmää. Laskelmissa käytettyjen tuottovaatimusten laskentakomponentit ovat riskitön tuotto prosentti (valtion 10 v. velkakirja), markkinariskipremio, listaamattomien yritysten epäliikvidisyyspremio, toimialakohtainen beta, vieraan pääoman kustannus ja pääoman kustannusrakenne. Toimialakohtainen beta, vieraan pääoman kustannus ja pääoman kustannusrakenne on laskettu kullekin rahavirtaa tuottavalle yksikölle johdon määrittelemien samoilla toimialoilla toimivien julkisesti noteerattujen vertailuyritysten tunnuslukujen perusteella. Näillä perusteilla arvonalennustestauksissa on käytetty diskonttokorkona pääoman tuottovaatimusta ennen veroja (WACC) seuraavasti: jätehuolto 9,7 % (9,9 %), kierrätyspalvelut 9,1 % (9,4 %), siivouspalvelut 9,5 % (9,6 %) ja ongelmajätetpalvelut 9,7 % (9,7 %). Muiden rahavirtaa tuottavien yksiköiden korko on 8,3-10,5 % (9,3-10,3 %).

Hankintamenoihin kirjataan mahdollisia oikaisuja 12 kuukauden kuluessa hankintahetkestä.

Liikearvoista ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Arvonalennustestauksen herkkyysoanalyysi

Keskeiset oletukset	Osuus liikearvosta	Vaadittu muutos	Vaadittu muutos kriittisimmässä rahavirtaa tuottavassa yksikössä
Residuaali EBITDA-%	87 %	≥ -50 %	-23 %
WACC (ennen veroja)	97 %	≥ 99 %	46 %

88 prosentissa rahavirtaa tuottavista yksiköistä (97 % konsernin liikearvosta) korkokannan muutoksen olisi oltava 99 % tai enemmän, jotta käyttöarvo vastaisi kirjanpitoarvoa. 63 prosentissa rahavirtaa tuottavista yksiköistä (87 % konsernin liikearvosta) pitäisi residuaali-EBITDA-prosentin laskea 50 % tai enemmän, jotta käyttöarvo olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Kriittisimmän rahavirtaa tuottavan yksikön kohdalla tulisi koron nousta 46 % ja residuaali-EBITDA-prosentin laskea 23 %, jotta käyttöarvo olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Arvonalennustappion kirjaaminen edellyttäisi kriittisten muutusten vielä suurempia muutoksia.

13. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

2006

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset		Yhteensä
					hankinnat		
Hankintameno 1.1.2006	4 824	53 392	185 111	124	2 849		246 300
Muuntoerot		-4	-24		-2		-30
Lisäykset	46	2 501	23 531	73	4 526		30 677
Hankitut liiketoiminnot	30	1 301	1 864	66			3 261
Vähennykset	-1 685	-3 078	-16 407		-126		-21 296
Siirrot erien välillä		1 254	3 980		-5 234		
Hankintameno 31.12.2006	3 215	55 366	198 055	263	2 013		258 912
Kertyneet poistot 1.1.2006		-15 651	-95 165	-80			-110 896
Muuntoerot			16				16
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		2 228	8 469				10 697
Tilikauden poistot		-3 704	-20 978	-9			-24 691
Kertyneet poistot 31.12.2006		-17 127	-107 658	-89			-124 874
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	3 215	38 239	90 397	174	2 013		134 038

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät rahoitusleasingsopimuksilla hankitut hyödykkeet

1 000 €	Rakennukset	Koneet ja kalusto		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2006	360	1 184		1 544
Lisäykset		117		117
Vähennykset		-205		-205
Hankintameno 31.12.2006	360	1 096		1 456
Kertyneet poistot 1.1.2006	-21	-366		-387
Tilikauden poistot	-18	-197		-215
Kertyneet poistot 31.12.2006	-39	-563		-602
Kirjanpitoarvo 31.12.2006	321	533		854

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukseen perustuvat sitoumukset olivat 7,2 milj. euroa.

Aineellisesta käyttöomaisuudesta ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Eräiden raskaan kaluston kalustoryhmien poistoajoja on pidennetty vuoden 2006 alusta lähtien. Muutoksen vaikutus poistoihin vuositasona on noin 0,8 milj. euroa.

Konserni sai 155 tuhatta euroa investointiavustusta koneiden ja kaluston hankintaan sekä tuotantotilojen laajentamiseen. Avustus on kirjattu hankintamenojen vähennyksiksi.

2005

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset		Yhteensä
					hankinnat		
Hankintameno 1.1.2005	4 719	46 960	152 861	128	3 868		208 536
Muuntoerot			14				14
Lisäykset	90	1 073	20 165		18 164		39 492
Hankitut liiketoiminnot	15	518	4 309				4 842
Vähennykset		-123	-5 786				-5 909
Siirrot erien välillä		4 964	13 548	-4	-19 183		-675
Hankintameno 31.12.2005	4 824	53 392	185 111	124	2 849		246 300
Kertyneet poistot 1.1.2005		-12 593	-80 453	-80			-93 126
Muuntoerot			-2				-2
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		42	4 685				4 727
Tilikauden poistot		-3 100	-19 395				-22 495
Kertyneet poistot 31.12.2005		-15 651	-95 165	-80			-110 896
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	4 824	37 741	89 946	44	2 849		135 404

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvät rahoitusleasingsopimuksilla vuokratut hyödykkeet

1 000 €	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2005	360	713	1 073
Lisäykset		471	471
Hankintameno 31.12.2005	360	1 184	1 544
Kertyneet poistot 1.1.2005	-3	-125	-128
Tilikauden poistot	-18	-241	-259
Kertyneet poistot 31.12.2005	-21	-366	-387
Kirjanpitoarvo 31.12.2005	339	818	1 157

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintaa koskevat sopimukseen perustuvat sitoumukset olivat 5,1 miljoonaa euroa.

Aineellisesta käyttöomaisuudesta ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

14. Yhteisyritykset

Konsernilla on 50 prosentin omistusosuus seuraavista yhteisyrityksistä:

Blue Service Partners Oy, Helsinki
Salvor Oy, Helsinki
L&T Recoil Oy, Helsinki

Konsernin taseeseen ja tuloslaskelmaan sisältyvät yhteisyritysten varat, velat, tuotot ja kulut

1 000 €	2006	2005
Pitkäaikaiset varat	4 503	4 627
Lyhytaikaiset varat	5 512	1 699
Pitkäaikaiset velat	-394	-191
Lyhytaikaiset velat	-3 787	-1 709
Nettovarat	5 834	4 426
Tuotot	7 034	4 228
Kulut	-6 962	-4 798
Tilikauden voitto/tappio	72	-570
Henkilöstö keskimäärin yhteisyrityksissä	50	32

Lisää tietoja yhteisyrityksistä esitetään liitetiedossa 33. Lähipiiritapahtumat.

Osakkuusyritysten taloudellinen yhteenveto

1 000 €	Konsernin omistusosuus %	Varat	Velat	Liikevaihto	Tilikauden tulos
2006					
Rodnik Ltd, Pietari, Venäjä	35	234	21	234*	-24*
Re Plast Oü, Rapla, Viro	33,3				
2005					
Suomen Keräystuote Oy, Tampere	27,8	2 161	866	6 947	71
Rodnik Ltd, Pietari, Venäjä	35	261	48	424	-23
Re Plast Oü, Rapla, Viro	33,3				

Tilikauden 2006 aikana ostettiin Suomen Keräystuote Oy:n osake-enemmistö, ja yhtiö muuttui osakkuusyhtiöstä konserniyhtiöksi. Re Plast Oü:n taseen loppusumma on alle 10 tuhatta euroa.

* 9 kuukauden liikevaihto ja tilikauden tulos

15. Osuudet osakkuusyrityksissä

1 000 €	2006	2005
Hankintameno 1.1.	129	140
Lisäykset	143	
Vähennykset	-306	-16
Siirrot erien välillä		5
Hankintameno 31.12.	-34	129
Pääomaokaisu 1.1.	209	182
Vähennykset	-190	
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	18	27
Pääomaokaisu 31.12.	37	209
Kirjanpitoarvo yhteensä	3	338

16. Konserniyritykset

	Konsernin osuus osakkeista ja äänivallasta %
All Clean & Consulting Entrepreneur i Sverige AB, Tukholma, Ruotsi	100,0
EM-business Oy, Helsinki	100,0
SIA Evus, Riika, Latvia	100,0
Hämeenlinnan Puhtaanapito Oy, Helsinki	100,0
Kanta-Hämeen Ympäristöyhtiö Oy, Helsinki	100,0
Kiinteistö Oy Meritonttu, Helsinki	100,0
Kiinteistö Oy Vantaan Valimotie 33, Helsinki	100,0
Lassila & Tikanoja Service AB, Tukholma, Ruotsi	100,0
Lassila & Tikanoja Services OÜ, Tallinna, Viro	100,0
L&T Advance Oy, Helsinki	100,0
L&T Deili Oy, Helsinki	100,0
L&T Development Oy, Helsinki	100,0
L&T Hankinta Ky, Helsinki	100,0
A/S L&T Hoetika, Riika, Latvia	100,0
L&T Improvement Oy, Helsinki	100,0
L&T Kalusto Oy, Helsinki	100,0
L&T Muoviportti Oy, Merikarvia	66,7
L&T Palvelu Oy, Helsinki	100,0
L&T Relations Oy, Helsinki	100,0
L&T Services LLC, Moskova, Venäjä	100,0
L&T Servis Oy, Helsinki	100,0
SIA L&T Serviss, Riika, Latvia	100,0
L&T Toimi Oy, Helsinki	100,0
L&T Viwaplast Oy, Valkeakoski	66,7
L&T Ympäristöhuolto Oy, Helsinki	100,0
Pahvipojat Oy, Kemi	100,0
Suomen Keräystuote Oy, Tampere	94,5
The Russian-Finnish Company Ecosystem LLC, Dubna, Venäjä	74,0

17. Myytävissä olevat pitkäaikaiset sijoitukset

1 000 €	2006	2005
Tasearvo 1.1.	3 029	3 121
Lisäykset	7	
Hankitut liiketoiminnot	313	
Vähennykset	-395	-87
Siirrot erien välillä		-5
Tasearvo 31.12.	2 954	3 029

Myytävissä olevat pitkäaikaiset sijoitukset ovat noteeraamattomia osakkeita. Merkittävin sijoitus on Ekokem Oy:n osakkeet, joiden tasearvo on 2 542 tuhatta euroa.

Hankittujen liiketoimintojen yhteydessä tulleet myytävissä olevat pitkäaikaiset sijoitukset on myyty välittömästi hankinnan jälkeen.

18. Rahoitusleasingsaamiset

1 000 €	2006	2005
Vähimmäisvuokrien erääntyminen		
Enintään 1 vuoden kuluessa	1 420	1 165
1-5 vuoden kuluttua	3 637	3 129
Yli 5 vuoden kuluttua	170	272
Bruttosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	5 227	4 566
Vähimmäisvuokrien nykyarvojen erääntyminen		
Enintään 1 vuoden kuluessa	1 356	1 114
1-5 vuoden kuluttua	3 054	2 634
Yli 5 vuoden kuluttua	120	188
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	4 530	3 936
Kertymättömät rahoitustuotot	697	630
Bruttosijoitus rahoitusleasingsopimuksiin	5 227	4 566

Rahoitusleasingsaamiset perustuvat asiakkaille vuokrattujen puristimien, paalaimien ja muiden hyödykkeiden vuokrasopimuksiin. Vähimmäisvuokrat sisältävät hyödykkeiden omistusoikeuden siirrostä suoritettavan maksun vuokrauden lopussa, jos vuokrasopimukseen sisältyvä osto-optio on ehdoiltaan sellainen, että oikeuden käyttäminen sopimuksen syntymisajankohtana on kohtuullisen varmaa tai jos siitä on tehty sitova sopimus.

19. Vaihto-omaisuus

1 000 €	2006	2005
Aineet ja tarvikkeet	1 087	959
Valmiit tuotteet/Tavarat	1 928	2 385
Muu vaihto-omaisuus	1 300	1 400
Yhteensä	4 315	4 744

Vuonna 2006 kirjattiin varaston arvonalennuksia 0,2 milj. euroa (0,2 milj. euroa).

20. Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 €	2006	2005
Myyntisaamiset	48 909	37 630
Rahoitusleasingsaamiset, lyhytaikaiset	1 356	1 114
Lainasaamiset	115	
Siirtosaamiset	2 807	4 917
Verosaamiset	409	1 508
Johdannaissopimuksiin perustuvat saamiset	3 533	253
Muut saamiset	965	366
Yhteensä	58 094	45 788
Siirtosaamisten erittely		
Korot	27	1
Kela, työterveyshuollon korvaukset	949	1 130
Lakisääteiset henkilövakuutukset	634	2 032
Vakuutukset	22	29
Väilliset verot	90	785
Muut	1 085	940
Yhteensä	2 807	4 917

Kaikki saamiset ovat vakuudettomia. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittyviä. Myyntisaamisista kirjatut arvonalentumistapit ja niiden palautukset ilmenevät liitetiedosta 5. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut.

21. Myytävissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset

1 000 €	2006	2005
Sijoitus- ja yritystodistukset	13 955	3 696

Myytävissä olevat lyhytaikaiset sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksissä käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan oman pääoman arvomuutosrahastoon. Efektiivinen painotettu keskimääräinen 31.12.2006 oli 3,65 % p.a. (2,42 % p.a.) ja keskimaturiteetti 32 päivää (21 pv).

23. Oma pääoma

Osakepääoma ja ylikurssirahasto

1 000 €	Osakkeiden lukumäärä (1000 kpl)	Osakepääoma	Ylikurssirahasto	Yhteensä
1.1.2006	38 378	19 189	46 606	65 795
16.2.2006 Merkintä 2002B-optioilla	10	5	63	68
12.5.2006 Merkintä 2002B-optioilla	26	13	172	185
4.8.2006 Merkintä 2002B- ja 2002C-optioilla	97	49	715	764
16.11.2006 Merkintä 2002B-optioilla	17	8	110	118
31.12.2006	38 528	19 264	47 666	66 930
1.1.2005	38 136	19 068	44 932	64 000
16.2.2005 Merkintä 2002A-optioilla	6	3	41	44
4.8.2005 Merkintä 2002A- ja 2002B-optioilla	80	40	560	600
16.11.2005 Merkintä 2002A- ja 2002B-optioilla	156	78	1 073	1 151
31.12.2005	38 378	19 189	46 606	65 795

Lassila & Tikanoja Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukainen osakkeiden enimmäismäärä on 100 miljoonaa kappaletta ja enimmäispääoma 50 miljoonaa euroa. Osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,50 euroa. Osakkeella ei ole nimellisarvoa.

Muut rahastot

Muuntoerorahasto

Muuntoerorahasto sisältää nettosijoituksista muihin kuin euromääräisiin konserniyrityksiin syntyneet muuntoerot. Muuntoeroja syntyy tytäryritysten oman pääoman ja tuloksen muuntamisesta euromääräisiksi. Tämän lisäksi osana nettosijoitusta tytäryhtiöihin käsitellään pitkäaikaiset lainasaamiset, joiden suorittamista ei ole suunniteltu ja joiden suorittaminen ei ole todennäköistä ennakoitavissa tulevissa tulevaisuudessa.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää käyvän arvon rahaston myytävissä olevien rahoitusvarojen käypien arvojen muutoksille ja suojausrahaston rahavirran suojausvälineinä käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutoksille.

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan tavoitteena on turvata Lassila & Tikanojan toiminnan jatkuvuus ja ylläpitää optimaalinen pääomarakenteen investointien turvaamiseksi ottaen huomioon pääomakustannukset.

Vuotuisen osingon määrä on sidottu tulokseen. Se osa, jota ei katsota tarvittavan yhtiön terveen kehityksen varmistamiseen, jaetaan osakkaille. Osakepääomaa korotetaan, mikäli poikkeuksellisen nopea kasvu tai suuret investoinnit vaativat lisää pääomaa.

22. Rahavarat

1 000 €	2006	2005
Pankkitilit ja käteinen raha	5 035	2 556
Lyhytaikaiset talletukset	5 800	1 000
Yhteensä	10 835	3 556

Rahavarat esitetään nimellisarvoisina, mikä vastaa niiden käypää arvoa.

Pääoman rakenteen kehitystä seurataan omavaraisuus-tunnusluvun avulla vuosineljänneksittäin. Tunnusluku lasketaan siten, että konsernin oma pääoma jaetaan luvulla, joka saadaan kun taseen loppusummasta vähennetään saadut ennakot.

1 000 €	2006	2005
Oma pääoma konsernitaseessa	176 869	155 032
Taseen loppusumma	352 584	314 846
Saadut ennakot		
Saadut lyhytaikaiset ennakot	-1 948	-1 145
Saadut pitkäaikaiset ennakot	-49	-207
	350 587	313 494
Omavaraisuusaste, %	50,4 %	49,5 %

Konsernin omavaraisuusaste on säilynyt syksyllä 2004 toteutetun osakeannin jälkeen korkealla tasolla. Laitosinvestoinnit ovat toteutuneet ympäristölupaprosessin hitaudesta johtuen ennakoitua hitaammin ja niiden rakennuskustannukset ovat olleet arvioitua alhaisemmat. Tulorahoitus on säilynyt hyvänä.

24. Osakeperusteiset maksut

Konsernilla on sekä vuonna 2002 että vuonna 2005 myönnetty optio-ohjelmat. Molemmat ohjelmat jakautuvat A-, B- ja C-sarjoihin. Optiojärjestelyt, jotka on myönnetty 7.11.2002 jälkeen ja joihin ei ole syntynyt oikeutta ennen 1.1.2005, on kirjattu IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin mukaisesti kuluksi. Kulukirjaukset tehdään 2002B-, 2002C- sekä 2005-optioille. Optioiden käyvistä arvosta syntyvä kulu jaksotetaan oikeuksien syntymisajanjaksolle. Käypä arvo määritetään Black-Scholes -hinnoittelumallilla.

Ulkona olevat optio-oikeudet

Optio	Osakkeiden merkintäaika	Merkintähinta €/osake	Osakkeita merkittävässä 31.12.2006	Osakkeita merkittävässä 31.12.2005	Oikeuden syntymis- ajanjakson päättymisen
2002A	2.5.2004-30.10.2005	7,86			päättynyt
2002B	2.5.2005-30.10.2006	7,02		132 900	päättynyt
2002C	2.5.2006-30.10.2007	11,46	256 300	274 000	päättynyt
2005A	2.11.2007-29.5.2009	14,22	162 000	170 000	2.11.2007
2005B	3.11.2008-31.5.2010	16,98	193 000		3.11.2008
Yhteensä			611 300	576 900	

Ulkona olevien optio-oikeuksien lukumäärät ja keskimääräiset merkintähinnat

	2006		2005	
	Keskimääräinen merkintähinta €/osake	Optioita kpl	Keskimääräinen merkintähinta €/osake	Optioita kpl
Tilikauden alussa	11,25	576 900	9,05	648 440
Myönnettyt uudet optiot	16,98	200 000	14,22	170 000
Yhtiölle palautuneet optiot	15,36	-15 000		
Toteutetut optiot	7,54	-150 400*	7,43	-241 540*
Rauenneet optiot	7,02	-200		
Tilikauden lopussa	13,93	611 300	11,25	576 900
Kauden lopussa toteutettavissa olevat optiot	11,46	256 300	7,02	132 900

* Vuonna 2006 käytettiin 2002B-optioita 132 700 osakkeen ja 2002C-optioita 17 700 osakkeen merkintään. Vuonna 2005 2002A-optioita käytettiin 118 440 osakkeen merkintään ja 2002B-optioita 123 100 osakkeen merkintään.

Tilikauden aikana optioilla merkittyjen osakkeiden toteutuspäivän osakehinnan painotettu keskiarvo oli 16,27 euroa vuonna 2006 (15,06 e). Optioilla merkityistä osakkeista konserni sai 1 134 tuhatta euroa, josta 75 tuhatta euroa kirjattiin osakepääomaan ja 1 059 tuhatta euroa ylikurssirahastoon (yhteensä 1 795 tuhatta euroa, josta osakepääomaan kirjattiin 121 tuhatta euroa ja 1 674 tuhatta euroa ylikurssirahastoon). Oman pääoman muutokset on kerrottu liitetiedossa 23. Oma pääoma.

Black-Scholes -hinnoittelumallissa käytetyt muuttujat

	2005B	2005A	2002C*
Myöntämispäivä	12.6.2006	7.6.2005	5.7.2004
Myönnettyjen optioiden määrä	200 000	170 000	140 000
Osakehinta myöntämishetkellä	16,50	14,76	26,60
Merkintähinta	16,98	14,22	26,34
Odotettavissa oleva volatiliiteetti	27 %	19 %	23 %
Oletettu option voimassaoloaika	3 v 354 pv	3 v 359 pv	3 v 117 pv
Oikeuden syntymisehdot	Työssäoloaika	Työssäoloaika	Työssäoloaika
	2v 4 kk	2v 4 kk	1v 10 kk
Riskitön korko	3,60 %	2,40 %	3,20 %
Odotettavissa olevat osingot, €	2,10	1,11	3,11
Käypä arvo myöntämispäivänä, €	3,16	2,35	3,87

Odotettavissa oleva volatiliiteetti on määritetty arvostuspäivää edeltävien 50, 100 ja 260 kaupankäyntipäivän keskiarvona.

Volatiliiteetin määrittely perustuu Bloomberg-tietokannan informaatioon.

Optioiden ehdoissa ei ole sellaisia käyttöehtoja, jotka tulisi ottaa huomioon optioiden käypää arvoa arvostettaessa.

Optioiden arvioitu palautuma myöntämispäivänä on 0 %.

* Arvostus tehty ennen rahastoantia, jossa optioiden määrä kaksinkertaistui ja merkintähinta aleni.

Optio-ohjelmat

Optio-oikeuksia on myönnetty johtoon kuuluville avainhenkilöille. Optio-oikeudet antavat oikeuden merkitä Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeita optio-ohjelman ehtojen mukaisella merkintähinnalla ehtojen määräämänä aikana. Kaikkien optio-oikeuksien merkintäsuhte on 1:1.

Optio-oikeuksia, joiden osakemerkinnän aika ei ole alkanut ja joihin oikeus ei ole siten syntynyt, ei saa luovuttaa kolmannelle. Jos työ- tai toimisuhte päättyy muusta syystä kuin eläkkeelle siirtymisen tai kuoleman johdosta, on osallistujan viipymättä tarjottava vastikkeetta yhtiölle sellaiset optio-oikeudet, joiden osakemerkinnän aika ei ollut alkanut. Merkintäajan päättymisen jälkeen optio-oikeudet raukeavat arvottomina.

Optio-oikeuksilla merkittyjen osakkeiden osinko-oikeus ja muut osakasoikeudet alkavat osakepääoman tultua rekisteröidyksi kaupparekisteriin. Yllä olevassa taulukossa on esitetty optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden merkintäajat ja -hinnat. Merkintähintoja alennetaan merkintähinnan määräytymisen jälkeen ja ennen osakemerkintää jaettavien osakekohtaisten osinkojen määrällä, joka ylittää yhteensä 70 % sen tilikauden osakekohtaisesta voitosta, jolta osinkoja jaetaan.

31.12.2006 ulkona olevien optio-oikeuksien perusteella voidaan yhteensä merkitä enintään 611 300 uutta osaketta, mikä on 1,6 % yhtiön tämänhetkisestä osakemäärästä ja sen tuottamista äänistä. Yhtiön osakepääoma voi näiden merkintöjen seurauksena nousta enintään 305 650 euroa.

31.12.2006 tytäryhtiön hallussa oli 230 000 optiota, joiden merkintähinta ei ole vielä määräytynyt. Niillä merkittävien osakkeiden osuus yhtiön tämänhetkisestä osakemäärästä ja sen tuottamista äänistä on 0,6 %. Yhtiön osakepääoma voi näiden merkintöjen seurauksena nousta enintään 115 000 euroa.

Optio-ohjelma 2002

Vuoden 2002 varsinainen yhtiökokous päätti enintään 400 000 optio-oikeuden antamisesta. Niistä 130 000 merkittiin tunnuksella 2002A, 130 000 tunnuksella 2002B ja 140 000 tunnuksella 2002C. Yhtiön osakkeiden lukumäärä saattoi nousta merkintöjen seurauksena enintään 400 000 uudella osakkeella. Näiden osakkeiden osuus oli 2,5 % yhtiön osakemäärästä optioiden antamishetkellä. Ylimääräisen yhtiökokouksen 15.11.2004 päättämä rahastoanti kaksinkertaisti käyttämättömien optioiden määrän sekä niillä merkittävässä olevien osakkeiden määrän.

2002-optio-oikeuksia on myönnetty 28 henkilölle.

2002A-optio-oikeudet olivat kaupankäynnin kohteena Helsingin Pörssissä 3.5.2004 – 24.10.2005, 2002B-optio-oikeudet 2.5.2005 – 30.10.2006 ja 2002C-optio-oikeudet ovat olleet listattuina 2.5.2006 lähtien.

Vuoden 2006 aikana optio-ohjelmaan 2002 liittyvillä optio-oikeuksilla merkittiin yhteensä 150 400 osaketta ja osakepääomaa korotettiin vastaavasti 75 200 eurolla.

Optio-ohjelma 2005

Vuoden 2005 varsinainen yhtiökokous päätti 600 000 optio-oikeuden antamisesta. 162 000 2005A-optio-oikeutta on 25 avainhenkilön hallussa ja 193 000 2005B-optio-oikeutta 35 avainhenkilön hallussa. Lassila & Tikanoja Oyj:n kokonaan omistaman tytäryhtiön L&T Advance Oy:n hallussa on 8 000 2005A-optio-oikeutta, 7 000 2005B-optio-oikeutta ja kaikki 230 000 2005C-optio-oikeutta.

Osakkeen merkintähinta on 2005A-optio-oikeuksilla 14,22 euroa, 2005B-optio-oikeuksilla 16,98 euroa ja 2005C-optio-oikeuksilla yhtiön osakkeen vaihdolla painotettu keskipurssi Helsingin Pörssissä toukokuussa 2007 pyöristettynä lähimpään senttiin.

Yhtiön osakepääoma voi vuoden 2005 optio-oikeuksilla tehtävien merkintöjen seurauksena nousta enintään 300 000 eurolla ja osakkeiden lukumäärä enintään 600 000 uudella osakkeella. Näiden osakkeiden osuus on 1,6 % yhtiön tämänhetkisestä osakemäärästä.

25. Eläkeveloitteet

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt ovat pieniä ja koskevat yksittäisiä henkilöitä Suomessa. Ne ovat syntyneet pääasiassa yrityskauppojen seurauksena. Osa eläkesopimuksista hoidetaan vakuutusyhtiöissä ja osa on yhtiön omalla vastuulla.

Vuodesta 2005 alkaen Suomen TEL-järjestelmän työkyvyttömyyskorvauksia koskeva osa on käsitelty maksuperusteisena järjestelmänä silloin kun eläketurva on hoidettu vakuutusyhtiöissä. Aiemmin nämä eläkkeet käsiteltiin etuuspohjaisina eläkkeinä. Tämän muutoksen seurauksena tuloutui vuoden 2005 aikana 1,1 milj. euroa.

1 000 €	2006	2005
Taseen etuuspohjainen eläkevelka määräytyy seuraavasti:		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	234	225
Järjestelmään kuuluvien varojen käypä arvo	-194	-191
Alikate	40	34
Rahastoimattomien veloitteiden nykyarvo	326	193
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-14	-51
Nettomääräinen eläkevelka taseessa	352	176
Veloitteen nykyarvon muutokset		
Velote kauden alussa	418	392
Työsuorituksesta johtuvat menot	173	179
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot		48
Korkomenot	27	21
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-43	-126
Maksetut etuudet	-15	-96
Velote tilikauden lopussa	560	418
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset		
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot kauden alussa	191	408
Varojen odotettu tuotto	9	22
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	20	1
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-11	-144
Maksetut etuudet	-15	-96
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot kauden lopussa	194	191
Taseessa esitetyn velan muutokset:		
Velka kauden alussa	176	1 162
Tuloslaskelmaan merkityt eläkekulut	196	-985
Maksusuoritukset järjestelyyn	-20	-1
Velka kauden lopussa	352	176

1 000 €	2006	2005
Tuloslaskelman etuuspohjainen eläkekuulu määräytyy seuraavasti:		
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	173	179
Korkomenot	27	21
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-9	-22
Vakuutusmatemaattiset voitot(-) ja tappiot (+)	5	0
Takautuvaan työsuoritukseen perustuvat menot		48
Järjestelyn supistamisesta johtuvat voitot		-1 211
Yhteensä	196	-985
Järjestelyyn kuuluvien varojen toteutunut tuotto oli 2 tuhatta euroa vuonna 2006 (2005: 122 tuhatta euroa).		
Konserni ennakoii maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 17 tuhatta euroa vuonna 2007.		
Veloitteen nykyarvo	560	418
Järjestelmään kuuluvien varojen käypä arvo	-194	-191
Alikate	366	227
Kokemusperäiset tarkistukset (voitot +) järjestelyjen velkoihin	15	143
Tärkeimmät käytetyt vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttokorko	4,2 %	4,5 % - 5 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	4,2 %	4,5 %
Tuleva palkankorotusolettamus	4,5 %	4,5 %

26. Varaukset

1 000 €	Ympäristö- varaukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2006	984		984
Varausten lisäykset	48	460	508
Käytetyt varaukset	-300		-300
Diskonttauksen vaikutus	16		16
Varaukset 31.12.2006	748	460	1 208
1 000 €	2006	2005	
Pitkäaikaiset varaukset	936	684	
Lyhytaikaiset varaukset	272	300	
Yhteensä	1 208	984	

Ympäristövaraukset kattavat seuraavat veloitteet:

Konserni on vuokrannut Keravan kaupungilta maa-alueen, jota se käyttää kaatopaikkana. Konsernilla on velvoite hoitaa vuokrasopimuksen päättyessä alueen jälkihoitotyöt.

Yhteisyritys Salvorilla on käytössä maa-alue pilaantuneen maa-aineksen välivarastointia, puhdistustoimintaa ja loppusijoitusta varten. Toimintaa koskevan sopimuksen perusteella Salvor on vastuussa alueen jälkihoitotoista.

Konsernilla on kaksi ei-purettavissa olevaa vuokrasopimusta, joita koskevia tiloja konserni ei pysty hyödyntämään toiminnassaan. Konserni pyrkii vuokraamaan tilat edelleen, mutta toistaiseksi ne ovat tyhjiillään.

Konsernilla on aiemmin ollut vuokralla maa-alue, jonka vuokrasopimuksen mukaiset puhdistustyöt konserni on saattanut loppuun vuoden 2006 aikana. Käyttämättä jäänyt puhdistuskustannusvaraus on tuloutettu vuonna 2006.

Keravan kaatopaikan jälkihoitokustannusvaraus on jaettu kahden osaan. Tulevat kustannukset on arvioitu nykyisen hintatason perusteella korjattuna 2 %:n vuotuisella inflaatiolla, koska kustannustaso on varauksen käyttöhetkellä korkeampi kuin kaatopaikan rakennusaikana. Inflaatiolla korjatut kustannukset on diskontattu kaatopaikan rakentamishetkeen. Korkokantana on käytetty valtion 5 vuoden riskittömän velkakirjan tuotto-odotusta rakennushetkellä lisättyä Lassila & Tikanojan lainamarginaalilla ko. ajankohtana. Tämän kaatopaikka-alueen rakentamisesta aiheutuva määrä on aktivoitu nykyarvon suuruusena osaksi alueen hankintamenoa taseeseen ja se poistetaan suunnitelman mukaisin poistoin. Vastaavasti yhtä suuri erä on kirjattu taseen velkoihin varaukseksi, jota vuosittain kasvattaa rahoituskuluihin kirjattava diskonttokorko. Varauksen toinen osa lasketaan kaatopaikalle ajettavan tonnimäärän perusteella.

Salvorin pilaantuneen maa-aineksen käsittely- ja loppusijoituspaikan jälkihoitokustannusvaraus on käsitelty saman periaatteen mukaan. Tappiollisia vuokrasopimuksia koskeva varaus kattaa niiden tappiot kokonaisuudessaan vuokrasopimusten päättymiseen saakka. Niiden nykyarvon määrittämisessä on käytetty diskonttauskorkona 4 %.

Pitkäaikaisiin varauksiin merkittyjen veloitteiden arvioidaan johtavan taloudellisen hyödyn menetyksiin pääosin 2-6 vuoden kuluessa.

27. Korolliset velat

1 000 €	2006 Tasearvo	2005 Tasearvo
Pitkäaikaiset		
Pankkilainat	58 368	58 858
Rahoitusleasingvelat	663	769
Muut lainat		2
Yhteensä	59 031	59 629
Lyhytaikaiset		
Pitkäaikaisen lainojen lyhennykset	16 929	8 250
Rahoitusleasingvelkojen lyhennykset	270	229
Yritystodistukset		15 462
Muut korolliset velat	1 032	136
Yhteensä	18 231	24 077

31.12.2006 pankkilainojen käyvät arvot olivat 75 282 te ja rahoitus-leasingvelkojen 943 te. Niiden käyvät arvot pohjautuvat diskontattuihin rahavirtoihin. Diskonttauskorkona on käytetty korkoa, jolla konserni saisi vastaavaa lainaa ulkopuolelta tilinpäätöshetkellä. Korko perustuu riskittömään korkokäyrään ja yrityskohtaiseen riskimarginaaliin.

Muiden korollisten velkojen käyvät arvot ovat samat kuin niiden yllä esitetyt tasearvot.

Korollisten velkojen maturiteettijakauma

1 000 €	Käytössä Käytettävissä		2007	2008	2009	2010	2011	2012 ja myöh.
	31.12.2006	31.12.2006						
Pankkilainat	75 297		16 929	29 519	16 817	1 816	1 816	8 400
Rahoitusleasingvelat	933		270	224	387	52		
Sitova luottolimiitti		10 000	10 000					
Ei-sitova luottolimiitti		8 000						
Yritystodistukset		50 000						
Shekkitililimiitit	973	2 100						
Muut	59		59					
Yhteensä	77 262	70 100	27 258	29 743	17 204	1 868	1 816	8 400

Korollisista veloista 97 % oli euromääräisiä ja 3 % latimääräisiä 31.12.2006.

Pitkäaikaisten lainojen uudelleenhinnoittelupäivä (ml. koronvaihtosopimukset) tai eräpäivä

1 000 €	2007	2008	2009	2010	2011	2012	
						ja myöh.	Yhteensä
Kaikki lainat	31 496	17 153	16 816	1 481	1 429	7 855	76 230

Pitkäaikaisten lainojen keskimaturiteetti 31.12.2006 oli 1,9 vuotta (2,0 vuotta) ja efektiivisten korkokantojen painotettu keskiporkko 4,124 % p.a. (2,83 % p.a.).

Pitkäaikaisten lainojen efektiivisten korkokantojen painotettu keskiporkko mukaan lukien koronvaihtosopimukset oli 31.12.2006 3,54 % p.a. (3,19 % p.a.)

Pitkäaikaisten pankkilainojen sopimuksiin sisältyy omavaraisuus- ja korkokatekovenanteja sekä muita tavanomaisia ehtoja, jotka rajoittavat lisävakuuksien antoa muille rahoittajille ja nykyisen liiketoiminnan lakkauttamista ja luovuttamista. Näiden ehtojen rikkominen oikeuttaa lainantajat irtisanomaan lainat välittömästi. Näitä ehtoja ei ole vuoden 2006 aikana rikottu.

Rahoitusleasingvelat

1 000 €	2006	2005
Vähimmäisvuokrien erääntyminen		
Enintään 1 vuoden kuluessa	281	236
1-5 vuoden kuluttua	747	887
Vähimmäisvuokrat yhteensä	1 028	1 123
Vähimmäisvuokrien nykyarvon erääntyminen		
Enintään 1 vuoden kuluessa	270	229
1-5 vuoden kuluttua	663	769
Yhteensä	933	998
Tulevat rahoituskulut	95	125
Rahoitusleasingvelat yhteensä	1 028	1 123

Merkittävin rahoitusleasingsopimus on Merikarvialla sijaitsevan teollisuushallin vuokraamisesta tehty sopimus. Vähimmäisvuokrat sisältävät vuokratkauden lopussa maksettavaksi sovitun lunastushinnan. Yli viiden vuoden kuluttua erääntyviä rahoitusleasingvelkoja ei ole.

28. Muut pitkäaikaiset velat

1 000 €	2006	2005
Siirtovelat	208	
Saadut ennakot	49	207
Muut korottomat velat	174	17
Yhteensä	431	224

29. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

1 000 €	2006	2005
Saadut ennakot	1 948	1 145
Ostovelat	18 075	14 241
Muut korottomat velat	17 675	13 256
Siirtovelat	35 476	30 314
Yhteensä	73 174	58 956
Siirtovelat		
Henkilöstökuluihin liittyvät velat	26 414	23 607
Jätteenkäsittelymaksut	2 467	2 380
Johdannaissopimusvelat		16
Korot	620	413
Muut jaksotetut kulut	5 975	3 898
Yhteensä	35 476	30 314

Ostovelkojen ja muiden lyhytaikaisten velkojen käyvät arvot ovat samat tai jokseenkin samat kuin niiden yllä esitetty tasearvot.

30. Johdannaisopimukset

1 000 €	2006		2005	
	Nimellisarvo	Käypä arvo	Nimellisarvo	Käypä arvo
Kaupankäyntitarkoituksessa tehtyjen koronvaihtosopimusten erääntyminen				
Enintään 1 vuoden kuluessa	13 500		6 000	
1-5 vuoden kuluttua	30 500		44 000	
Yhteensä	44 000	726	50 000	237

Koronvaihtosopimuksilla on suojauduttu vaihtuvakorkoisin lainoihin liittyvältä rahavirran korkoriskiltä. Niihin ei ole sovellettu IAS 39 mukaista suojauslaskentaa, vaan käypien arvojen muutokset on kirjattu rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

1 000 €	Nimellisarvo	Käypä arvo
Suojauslaskennassa olevan koronvaihtosopimuksen erääntyminen		
Enintään 1 vuoden kuluessa	1 429	
1-5 vuoden kuluttua	5 714	
yli 5 vuoden kuluttua	7 857	
Yhteensä	15 000	519

Koronvaihtosopimuksella on suojauduttu vaihtuvakorkoiseen lainaan liittyvältä rahavirran korkoriskiltä. Siihen on sovellettu IAS 39 mukaista suojauslaskentaa. Suojaus on ollut tehokas ja sen käyvän arvon muutos on kirjattu kokonaisuudessaan oman pääoman suojausrahastoon (Arvonmuutosrahasto).

	Määrä	Käypä arvo
	1000 bbl	1 000 €
Kaupankäyntitarkoituksessa ostettujen raakaöljyn myyntioptioiden erääntyminen		
1-5 vuoden kuluttua	453	
Yhteensä	453	2 288

Öljyjohdannaisilla on suojattu yhteisyritys L&T Recoilin rakenteilla olevan regenerointilaitoksen tuottaman perusöljyn hintariskiä. Niihin ei ole sovellettu IAS 39 mukaista suojauslaskentaa, vaan käypien arvojen muutokset on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Koronvaihtosopimusten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin. Öljyoptioiden käyvät arvot on määritelty yleisesti käytössä olevalla optioiden arvonmääritysmallilla.

31. Muut vuokrasopimukset

1 000 €	2006	2005
Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten vähimmäisvuokrien erääntyminen		
Enintään 1 vuoden kuluessa	6 107	2 809
1-5 vuoden kuluttua	12 742	7 016
Yli 5 vuoden kuluttua	3 614	4 357
Vähimmäisvuokrat yhteensä	22 463	14 182

Konserni on vuokrannut osan käytössään olevista tuotanto- ja toimistotiloista. Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten pituudet ovat yleensä kolmesta vuodesta kahdeksaan vuoteen ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päätymispäivän jälkeen. Konserni on vuokrannut maa-alueita lähinnä tuotannollisten toimintojen varastokentiksi. Vuokrasopimusten ehdot ovat yleisen maanvuokrasopimusmallin mukaiset. Kaikkien vuokrasopimusten vuokrat perustuvat kiinteään neliömetripohjaiseen yksikköhintaan ja ne on sidottu pääsääntöisesti elinkustannusindeksiin. Konserni on vuokrannut edelleen osan yhden kiinteistövuokratiokeen tiloista.

Vuoden 2006 tuloslaskelmaan sisältyy muiden vuokrasopimusten perusteella kuluksi kirjattuja vuokria 6 786 tuhatta euroa (4 804 tuhatta euroa).

32. Rahavirtalaskelman oikaisut

1 000 €	2006	2005
Liiketoiminnan rahavirran oikaisut		
Verot	13 249	10 250
Poistot ja arvonalentumiset	28 155	24 774
Rahoitustuotot ja -kulut	1 699	1 800
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	18	27
Myyntivoitot ja -tappiot	-2 724	-358
Varaukset	458	-889
Muut	-199	-344
Yhteensä	40 656	35 260

33. Lähipiiritapahtumat

Lassila & Tikanoja -konsernin lähipiiriin kuuluvat yhteisyritykset, osakkuusyritykset ja ylin johto.

1 000 €	2006	2005
Liiketoimet ja avoimet saldot yhteisyritysten kanssa		
Myynti	517	1 026
Ostot	535	1 201
Pitkäaikaiset saamiset		
Pääomalinasaaminen	3 296	2 000
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	28	34
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat	84	105

Yhteisyritys Salvor Oy:n 2 000 tuhannen euron suuruisen pääomallainan korko on 4,2 % p.a. Korko olisi maksettu ensimmäisen kerran 30.6.2006, mikäli yhteisyrityksellä olisi taseen mukaan ollut voitonjakokelpoisia varoja. Maksamatta jäänyt korko lisätään lainan pääomaan.

Yhteisyritys L&T Recoil Oy:n 1 296 tuhannen euron suuruisen pääomallainan korko on 5,582 % p.a. Korko maksetaan ensimmäisen kerran 31.10.2008, mikäli yhteisyrityksellä on taseen mukaan voitonjakokelpoisia varoja.

Konsernin emoyhtiö on sitoutunut osakassopimuksen mukaan sijoittamaan lisää yhteisyritys L&T Recoil Oy:öön osakepääomana ja pääomallainoina enintään 2 200 tuhatta euroa.

Konsernin emoyhtiö on antanut omavelkaisen takauksen L&T Recoil Oy:n rahoituslimiiteille, joiden määrä on 15 000 tuhatta euroa. Takaus kattaa 50 % kulloinkin käytössä olevien limiittien määrästä.

Konsernin emoyhtiö on antanut yhteisyritys Salvor Oy:n puolesta sitoumuksen, joka liittyy Salvor Oy:n pilaantuneiden maiden välivastointi- ja käsittelypaikkana käyttämän hallin vuokrasopimukseen. Lassila & Tikanoja Oyj vastaa 50 % mahdollisesti syntyvistä ympäristövahingoista, mikäli Salvor Oy ei itse pysty niitä korvaamaan tai vuokranantaja ei saa niistä korvausta esimerkiksi vakuutuksen kautta.

Yhteisyrityksillä ei ollut investointisitoumuksia 31.12.2006.

1 000 €	2006	2005
Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuusyritysten kanssa		
Myynti	1 074	2 970
Ostot	21	150
Myyntisaamiset		180
Ostovelat		7

Liiketapahtumat osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa tapahtuvat käyvin markkinahinnoin.

Ylimmän johdon työsuhte-etuudet

Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	1 077	1 058
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	78	57
Osakeperusteiset maksut (optioetu)	701	1 036
Yhteensä	1 856	2 151

Ylin johto koostuu hallituksesta, toimitusjohtajasta ja johtajistosta. Tuloslaskelmaan kirjattiin ylimmän johdon osuutena osakeperusteista maksuista kuluksi 214 tuhatta euroa (2005: 248 tuhatta euroa).

1 000 €	2006	2005
Hallitukselle ja toimitusjohtajalle maksetut palkat ja palkkiot		
Juhani Majjala, puheenjohtaja	42	80
Heikki Hakala, varapuheenjohtaja	28	26
Lasse Kurkilahti	23	22
Juhani Lassila	23	22
Soili Suonoja	23	22
Jari Sarjo, toimitusjohtaja	325	526

Hallituksen jäsenillä ei ole eläkesopimuksia yhtiön kanssa.

Toimitusjohtajalla on etuusperusteinen eläkesopimus, jonka mukaan hänellä on oikeus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana. Sopimuksesta kirjattiin tuloslaskelmaan 36 tuhatta euroa vuonna 2006 (25 tuhatta euroa vuonna 2005). Eläkkeen määrä on alle täysimääräisen TEL-eläkkeen.

Hallituksen jäsenet eivät kuulu optio-ohjelmien piiriin.

Toimitusjohtajalle ja johtajistolle myönnettiin 2005B-optioita 94 000 kpl vuonna 2006 (2005A-optioita 94 000 kpl vuonna 2005). Toimitusjohtajalla ja johtajistolla oli 31.12.2006 235 300 kpl optioita, joista 141 300 kpl oli toteutettavissa (31.12.2005 218 700 kpl optioita, joista 66 700 kpl oli toteutettavissa).

Hallituksen puheenjohtajan toimi oli päätoiminen 4.4.2005 pidetty yhtiökokoukseen saakka.

Konsernin lähipiiriin kuuluville henkilöille ei ole myönnetty lainoja eikä heidän puolestaan ole annettu takauksia tai muita vakuuksia.

34. Vastuositoumukset

1 000 €	2006	2005
Omista sitoumuksista annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	10 484	105
Yrityskiinnitykset	12 778	500
Muut vakuudet	197	188
Ympäristöluopien edellyttämät pankkitakaukset	2 026	1 969

Konserni ei ole antanut ulkopuolisten puolesta pantteja, kiinnityksiä tai takauksia.

Riita-asiat ja oikeusprosessit

Lahti Energia Oy nostanut Lassila & Tikanoja Oyj:tä vastaan vahingonkorvausvaatimuksen Lahden kärjäoikeudessa. Vaatimuksen määrä on 2 514 985,46 euroa. Yhtiö kiistää vaatimuksen sekä perusteeltaan että määrältään. Yhtiöllä on asianmukaiset vakuutukset mahdollisen korvausvelvollisuuden varalta.

Lassila & Tikanoja on lisäksi asianosaisena kolmessa pienessä konsernin liiketoimintaan liittyvässä riita-asiassa. Kyseisten riita-asioiden lopputuloksilla ei ole olennaista vaikutusta konsernin taloudelliseen asemaan.

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

Tuloslaskelma

1 000 €	2006	2005	Liitetieto
Liikevaihto	342 373	323 238	1
Hankinnan ja valmistuksen kulut	-288 384	-279 857	
Bruttokate	53 989	43 381	
Myyntin ja markkinoinnin kulut	-10 594	-10 589	
Hallinnon kulut	-6 345	-6 376	
Liiketoiminnan muut tuotot	5 091	1 686	4
Liiketoiminnan muut kulut	-713	-356	4
Liikevoitto ennen liikearvon poistoa	41 428	27 746	2,3
Liikearvon poistot	-10 687	-11 178	
Liikevoitto	30 741	16 568	
Rahoitustuotot ja -kulut	74	-992	5
Voitto ennen satunnaisia erä	30 815	15 576	
Satunnaiset erät	73	144	6
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	30 888	15 720	
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron lisäys	-46	-339	
Tuloverot	-6 193	-5 606	7
Tilikauden voitto	24 649	9 775	

Rahoituslaskelma

1 000 €	2006	2005
Liiketoiminta		
Liikevoitto	30 741	16 568
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	14 511	14 954
Muut oikaisut	-3 654	193
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	41 598	31 715
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien liike-saamisten lisäys/vähennys	-4 883	-5 811
Vaihto-omaisuuden lisäys/vähennys	667	-460
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	3 197	5 124
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituserä ja veroja	40 579	30 568
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-6 661	-4 584
Saadut korot liiketoiminnasta	6 635	3 305
Maksetut välittömät verot	-3 847	-7 536
Liiketoiminnan rahavirta	36 706	21 753
Investoinnit		
Investoinnit konserniyrityksiin	-611	-11 799
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-5 335	-5 495
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	8 127	289
Investoinnit muihin sijoituksiin	-1 173	-222
Luovutustulot muista sijoituksista	60	68
Saadut osingot investoinneista	286	22
Investointien rahavirta	1 354	-17 137
Rahoitus		
Maksullinen osakeanti	1 134	1 795
Maksettu konserniavustusta	-4 753	-1 387
Saatu konserniavustusta	4 897	3 066
Lyhytaikaisten lainojen nostot/takaisinmaksut	-15 462	15 462
Lyhytaikaisten konsernin sisäisten lainojen takaisinmaksut	154	-12 558
Pitkäaikaisten lainojen nostot	15 000	
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-8 408	-13 315
Maksetut osingot	-15 339	-9 525
Rahoituksen rahavirta	-22 777	-16 462
Rahavarojen muutos	15 283	-11 846
Rahavarat 1.1.	5 205	17 051
Rahavarat 31.12.	20 488	5 205

Rahoituslaskelman erät eivät ole suoraan johdettavissa taseista mm. tytäryhtiöiden fuusioiden ja purkujen takia.

Tase

1 000 €	2006	2005	Liitetieto
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet			8
Aineettomat oikeudet	299	352	
Liikearvo	26 610	37 610	
Muut pitkävaikutteiset menot	119	145	
	27 028	38 107	
Aineelliset hyödykkeet			9
Maa-alueet	2 519	4 167	
Rakennukset ja rakennelmat	26 718	29 771	
Koneet ja kalusto	4 250	4 754	
Muut aineelliset hyödykkeet	47	44	
Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	618	554	
	34 152	39 290	
Sijoitukset			10,11
Osuudet saman konsernin yrityksissä	20 808	20 354	
Osuudet omistusyhteys yrityksissä	3 008	3 162	
Pääomalinasaamiset omistusyhteisyrityksiltä	3 296	2 000	12
Muut osakkeet ja osuudet	2 685	2 719	
	29 797	28 235	
Pysyvät vastaavat yhteensä	90 977	105 632	
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	416	318	
Valmiit tuotteet/Tavarat	1 821	2 351	
Muu vaihto-omaisuus	476	711	
	2 713	3 380	
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset	1	1	
Lyhytaikaiset saamiset			12
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	90 009	85 733	
Saamiset omistusyhteis yrityksiltä	28	34	
Myyntisaamiset	40 957	34 937	
Muut saamiset	379	134	
Siirtosaamiset	1 594	4 753	
	132 967	125 591	
Rahat ja pankkisaamiset	20 488	5 205	
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	156 169	134 177	
Vastavaaa yhteensä	247 146	239 809	
1 000 €	2006	2005	Liitetieto
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			13
Osakepääoma	19 264	19 189	
Ylikurssirahasto	47 666	46 606	
Edellisten tilikaudien voitto	16 251	25 090	
Tilikauden voitto	24 649	9 775	
Oma pääoma yhteensä	107 830	100 660	
Tilinpäätössiirtojen kertymä			
Poistoero	3 176	3 130	
Pakolliset varaukset			14
Pitkäaikainen	645	355	
Lyhytaikainen	272	300	
	917	655	
Vieras pääoma			15
Pitkäaikainen			
Lainat rahoituslaitoksilta	56 072	58 000	
Saadut ennakat	48	1	
Muut velat	200		
Siirtovelat	505	351	
	56 825	58 352	
Lyhytaikainen			
Joukkovelkakirjalainat		15 462	
Lainat rahoituslaitoksilta	16 929	8 250	
Saadut ennakat	1	13	
Ostovelat	12 976	9 852	
Velat saman konsernin yrityksille	9 354	8 063	
Velat omistusyhteisyrityksille	84	109	
Muut velat	12 082	10 775	
Siirtovelat	26 972	24 488	
	78 398	77 012	
Vieras pääoma yhteensä	136 140	136 019	
Vastattavaa yhteensä	247 146	239 809	

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Lassila & Tikanoja Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain mukaisesti (FAS). Tilinpäätöksen erät on arvostettu alkuperäiseen hankintamenuun.

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet merkitään taseeseen välittömään hankintamenuun vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina taloudellisen pitoajan perusteella alkuperäisestä hankintahinnasta. Poistoajat ovat:

Rakennukset ja rakennelmat	5-25 vuotta
Kuljetusvälineet	6-15 vuotta
Koneet ja kalusto	4-15 vuotta
Liikearvot	5-10 vuotta
Aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	5-10 vuotta

Tiilikauden aikana hankitun käyttöomaisuuden poistot lasketaan käyttöönotosta lähtien. Maa-alueista ja arvonorotuksista ei tehdä poistoja. Maa-alueiden ja rakennusten arvoja on korotettu viimeksi vuonna 1987.

Leasingvuokrat käsitellään vuosikuluina eikä leasingoimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä esitetä taseessa.

Sijoitukset arvostetaan hankintamenuun.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenuun ellei todennäköinen jälleenhankintameno tai luovutushinta ole sitä alhaisempi. Ympäristötuotteiden vaihto-omaisuus arvostetaan käyttäen liukuvaa keskihintaa. Muun vaihto-omaisuuden arvo määritellään fifo-periaatteella. Itse valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenuun luetaan välittömien kustannusten lisäksi myös osuus tuotannon yleiskustannuksista.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Valuuttamääräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi käyttäen tilinpäätöspäivän Euroopan Keskuspankin kurssia. Kurssierot merkitään tuloslaskelmaan.

Johdannaiset

Rahavirran suojaamiseen korkoriskiltä käytetään koronvaihtosopimuksia. Niistä syntyvät korkotuotot tai -kulut jaksotetaan sopimusajalle ja niillä oikaistaan suojattavan erän korkoja.

Liikevaihto

Myyntituotoista vähennetään myynnin välilliset verot, annetut alennukset sekä myynnin kurssierot. Myyntirahdit ja muut myynti- ja toimituskulut käsitellään luonteensa mukaisesti hankinnan tai myynnin kuluina. Luottotappiot kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan kuluksi.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät säännölliseen palvelu- ja suoritemyyniin kuulumattomat erät kuten käyttöomaisuuden myyntivoitot, -tappiot ja romutukset sekä luottotappiokirjaukset ja niiden palautukset.

Tuloverot

Kauden tuloverot lasketaan verotettavasta tulosta voimassaolevan verokannan perusteella. Veroja oikaistaan mahdollisilla edellisissä kausiin liittyvillä veroilla. Laskennalliset verovelat ja -saamiset on esitetty liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen liitetiedot

1. Liikevaihto

1 000 €	2006	%	2005	%
Liikevaihto toimialoittain				
Ympäristöpalvelut	159 291	46,5	143 044	44,3
Kiinteistö- ja käyttäjäpalvelut	121 584	35,5	125 024	38,6
Teollisuuspalvelut	61 382	17,9	54 804	17,0
Konsernihallinto ja muut	116	0,1	366	0,1
Yhteensä	342 373	100,0	323 238	100,0

Liikevaihto

markkina-alueittain

Suomi	337 680	98,6	317 797	98,3
Muut maat	4 693	1,4	5 441	1,7
Yhteensä	342 373	100,0	323 238	100,0

2. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

	2006	2005
Henkilökunta keskimäärin		
Toimihenkilöt	851	795
Työntekijät	3 656	3 520
Yhteensä	4 507	4 315

1 000 €	2006	2005
---------	------	------

Tiilikauden henkilöstökulut

Palkat ja palkkiot	115 985	106 179
Eläkekulut	19 180	17 445
Muut henkilösivukulut	8 789	7 495
Yhteensä	143 954	131 119

Johdon palkkoja, palkkioita ja eläke-etuuksia selostetaan konsernitiilinpäätöksen liitetiedoissa 33. Lähipiiritapahtumat.

Konserniyhtiöiden lähipiiriin kuuluville henkilöille ei ole myönnetty lainoja.

3. Poistot

1 000 €	2006	2005
Toimintokohtaiset poistot		
Hankinnan ja valmistuksen poistot	3 797	3 739
Myynnin ja markkinoinnin poistot	8	15
Hallinnon poistot	19	22
Liikearvon poistot	10 687	11 178
Yhteensä	14 511	14 954

Tase-eräkohtainen poistoerittely sisältyy kohtiin aineettomat ja aineelliset hyödykkeet.

4. Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

1 000 €	2006	2005
---------	------	------

Liiketoiminnan muut tuotot

Saman konsernin yritysiltä		
Hallintoveloitus	290	793
Muilta		
Kiinteistöjen myyntivoitot	3 693	
Osakkeiden myyntivoitot	14	
Muiden pysyvien vastaavien myyntivoitot	389	216
Saadut avustukset	225	197
Vuokratuotot	42	10
Luottotappioiden palautukset	69	43
Muut	369	427
Yhteensä	5 091	1 686

Liiketoiminnan muut kulut

Muille		
Pysyvien vastaavien myynti- ja romutustappiot	9	5
Osakkeiden myyntitappiot	19	4
Luottotappiot	473	196
Muut	212	151
Yhteensä	713	356

Emoyhtiön tilinpäätös, FAS

5. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2006	2005
Osinkotuotot	11	22
Muut korko- ja rahoitustuotot	6 929	3 287
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-6 866	-4 301
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	74	-992
Rahoitustuotot ja -kulut sisältävät:		
Osinkotuottoja		
Saman konsernin yrityksiltä	8	
Omistusyhteisyrityksiltä		15
Muilta	3	7
Korkotuottoja		
Saman konsernin yrityksiltä	6 383	3 078
Muilta	546	209
Korkokuluja		
Saman konsernin yrityksille	3 913	1 350
Muille	2 909	2 926

6. Satunnaiset erät

1 000 €	2006	2005
Satunnaiset tuotot		
Saadut konserniavustukset	3 258	4 897
Satunnaiset kulut		
Annetut konserniavustukset	-3 185	-4 753
Satunnaiset erät yhteensä	73	144

7. Tuloverot

1 000 €	2006	2005
Tuloverot tilikaudelta		
varsinaisesta toiminnasta	8 936	5 593
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-2 743	13
Yhteensä	6 193	5 606
Laskennalliset verovelat/-saamiset		
Poistoeroista	-846	-814
Muista jaksotuseroista	424	1 228
Yhteensä	-422	414

8. Aineettomat hyödykkeet

1 000 €	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 059	103 126	242	105 427
Lisäykset		158		158
Vähennykset	-484	-471	-8	-963
Hankintameno 31.12.	1 575	102 813	234	104 622
Kertyneet poistot 1.1.	-1 707	-65 516	-97	-67 320
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	438		6	444
Tilikauden poistot	-7	-10 687	-24	-10 718
Kertyneet poistot 31.12.	-1 276	-76 203	-115	-77 594
Kirjanpitoarvo yhteensä	299	26 610	119	27 028

9. Aineelliset hyödykkeet

1 000 €	Maa-alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 965	39 007	33 172	129	554	75 827
Lisäykset	37	1 108	358	3	1 155	2 661
Vähennykset	-483	-1 030	-2 966			-4 479
Siirrot erien välillä		755	336		-1 091	
Hankintameno 31.12.	2 519	39 840	30 900	132	618	74 009
Kertyneet poistot 1.1.		-11 292	-28 418	-85		-39 795
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		783	2 948			3 731
Tilikauden poistot		-2 613	-1 180			-3 793
Kertyneet poistot 31.12.		-13 122	-26 650	-85		-39 857
Arvonkorotukset 1.1.	1 202	2 056				3 258
Arvonkorotusten vähennykset	-1 202	-2 056				-3 258
Arvonkorotukset 31.12.						
Kirjanpitoarvo yhteensä	2 519	26 718	4 250	47	618	34 152

10. Sijoitukset

1 000 €	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistus-yhteis-yrityksissä	Osuudet yhteis-yrityksissä	Pääomalaainasaamiset	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	20 354	158	3 004	2 000	2 719	28 235
Lisäykset	296		8	1 296	27	1 627
Vähennykset			-4		-61	-65
Siirrot erien välillä	158	-158				0
Hankintameno 31.12.	20 808	0	3 008	3 296	2 685	29 797

11. Konserniyritykset

	Yhtiön osuus osakkeista ja äänivallasta %
EM-business Oy, Helsinki	100,0
Hämeenlinnan Puhtaanapito Oy, Helsinki	100,0
Kanta-Hämeen Ympäristöyhtiö Oy, Helsinki	100,0
Kiinteistö Oy Meritonntu, Helsinki	100,0
Kiinteistö Oy Vantaan Valimotie 33, Helsinki	100,0
L&T Advance Oy, Helsinki	100,0
L&T Deeli Oy, Helsinki	100,0
L&T Development Oy, Helsinki	100,0
L&T Improvement Oy, Helsinki	100,0
L&T Katusto Oy, Helsinki	100,0
L&T Palvelu Oy, Helsinki	100,0
L&T Relations Oy, Helsinki	99,0
L&T Toimi Oy, Helsinki	100,0
L&T Ympäristöhuolto Oy, Helsinki	100,0
Suomen Keräystuote Oy, Tampere	57,1

Omistusyhteisyydet

Blue Service Partners Oy, Helsinki	50,0
L&T Recoil Oy, Helsinki	50,0
Salvor Oy, Helsinki	50,0
Rodnik Ltd, Pietari, Venäjä	35,0

12. Saamiset

1 000 € 2006 2005

Saamiset saman konsernin yrityksiltä

Lainasaamiset	89 547	85 129
Myyntisaamiset	462	604
Yhteensä	90 009	85 733

Saamiset omistusyhteisyyksiltä

Myyntisaamiset	28	34
Yhteensä	28	34

Siirtosaamiset

Korot	19	1
Kela, työterveyshuollon korvaukset	851	988
Lakisääteiset henkilövakuutukset	355	1 314
Vakuutuskorvaussaamiset	60	253
Välittömät verot		1 942
Muut	309	255
Yhteensä	1 594	4 753

13. Oma pääoma

1 000 € 2006 2005

Osakepääoma 1.1.	19 189	19 068
Merkintä 2002-optioilla	75	121
Osakepääoma 31.12.	19 264	19 189

Ylikurssirahasto 1.1.	46 606	44 932
Merkintä 2002-optioilla	1 060	1 674
Ylikurssirahasto 31.12.	47 666	46 606

Edellisten tilikausien voitto 1.1.	34 865	34 625
Osingonjako	-15 356	-9 535
Arvonkorotusten purku	-3 258	
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	16 251	25 090
Tilikauden voitto	24 649	9 775
Oma pääoma 31.12.	107 830	100 660

Voitonjakokelpoiset varat

Edellisten tilikausien voitto	16 251	25 090
Tilikauden voitto	24 649	9 775

Voitonjakokelpoisia varoja	40 900	34 865
----------------------------	--------	--------

14. Pakolliset varaukset

1 000 € 2006 2005

Ympäristövaraukset	457	655
Vuokravaraukset	460	
	917	655

Keravan kaatopaikan jälkihoitokustannuksista ja tyhjiillään olevien vuokratilojen vuokravaraukset. Vuoden 2005 pakollisiin varauksiin sisältyy myös varaus maa-alueen puhdistamisesta, joka on saatettu loppuun tilikauden aikana.

15. Vieras pääoma

1 000 € 2007*) 2008 2009 2010 2011 2012 ja myöh.

Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset lähivuosina						
Lainat rahoituslaitoksilta	16 929	28 929	16 429	1 429	1 429	7 855

*) Taseessa lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa

2006 2005

Korottomat velat

Pitkäaikaiset	753	352
Lyhytaikaiset	52 142	48 615
Yhteensä	52 895	48 967

Velat saman konsernin yrityksille

Lyhytaikaiset korolliset	9 328	4 685
Lyhytaikaiset korottomat	26	3 378
Yhteensä	9 354	8 063

Velat omistusyhteisyyksille

Lyhytaikaiset korottomat	84	109
Yhteensä	84	109

Siirtovelat

Henkilöstökulut	21 966	19 659
Korot	617	413
Jätteenkäsittelymaksut	1 096	1 482
Muut jaksotetut kulut	3 293	2 934
Yhteensä	26 972	24 488

16. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

1 000 € 2006 2005

Muista omista sitoumuksista kuin veloista

Kiinteistökiinnitykset	114	105
Muut vakuudet	112	99

Muut omat vastuut

Leasingvastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät vuokrat	2 614	312
Myöhemminä vuosina erääntyvät vuokrat	4 538	591
Yhteensä	7 152	903

Konserniyritysten puolesta

Takaukset	3 521	1 119
Ympäristölupien edellyttämät pankkitakaukset	1 741	1 475

Lisäksi yhtiö on antanut yhteisyritys Salvor Oy:n puolesta sitoumuksen, joka liittyy Salvor Oy:n pilaantuneiden maiden välivarastointi- ja käsittelypaikkana käyttämän hallin vuokrasopimukseen. Yhtiö vastaa 50 %:sta mahdollisesti syntyvistä ympäristövahingoista, mikäli Salvor Oy ei itse pysty niitä korvaamaan tai vuokranantaja ei saa niistä korvausta esimerkiksi vakuutuksen kautta.

17. Johdannaisopimukset

1 000 € 2006 2005

Koronvaihtosopimukset

Kohde-etuuden arvo	59 000	50 000
Käypä arvo	1 245	237

Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Niiden käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinahintoihin.

Lassila & Tikanoja Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Lassila & Tikanoja Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2006. Hallitus ja toimitusjohtaja ovat laatineet EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laaditun konsernitilinpäätöksen sekä Suomessa voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti laaditun toimintakertomuksen ja emoyhtiön tilinpäätöksen, joka sisältää emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon konsernitilinpäätöksestä sekä emoyhtiön tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistä on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, etteivät tilinpäätös ja toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty emoyhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Konsernitilinpäätös

EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaan laadittu konsernitilinpäätös antaa näiden standardien ja kirjanpitolaisten tarkoittamalla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Emoyhtiön tilinpäätös, toimintakertomus ja hallinto

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti ja antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Toimintakertomus on laadittu kirjanpitolaisten ja toimintakertomuksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa ja antaa kirjanpitolaisten tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Konsernitilinpäätös ja emoyhtiön tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys voitonjakokelpoisten varojen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 13. päivänä helmikuuta 2007

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Heikki Lassila
KHT

Vuosikooste

Lassila & Tikanojan vuonna 2006 julkaisemat pörssitiedotteet ja pörssi-ilmoitukset

Päivämäärä	Tiedotelaji	Otsikko
8.2.2006	Pörssi-ilmoitus	Tilinpäätöstiedote 1.1. – 31.12.2005
8.2.2006	Pörssi-ilmoitus	Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla
28.2.2006	Pörssitiedote	Yhtiökokouskutsu
8.3.2006	Pörssi-ilmoitus	Vuosikertomus 2005 ilmestynyt
23.3.2006	Pörssitiedote	Varsinaisen yhtiökokouksen päätökset ja hallituksen järjestäytyminen
23.3.2006	Pörssitiedote	Lassila & Tikanoja hakee 2002C-optioiden listausta Helsingin Pörssiin
10.4.2006	Pörssi-ilmoitus	Tapiola-ryhmän omistus Lassila & Tikanoja Oyj:ssä laskenut 4,6 prosenttiin
28.4.2006	Pörssi-ilmoitus	2002C-optiot kaupankäynnin kohteeksi 2.5.2006
3.5.2006	Pörssitiedote	Osavuosikatsaus 1.1. – 31.3.2006
3.5.2006	Pörssi-ilmoitus	Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla
26.7.2006	Pörssitiedote	Osavuosikatsaus 1.1. – 30.6.2006
26.7.2006	Pörssi-ilmoitus	Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla
25.10.2006	Pörssitiedote	Osavuosikatsaus 1.1. – 30.9.2006
8.11.2006	Pörssi-ilmoitus	Osakkeiden merkintä optio-oikeuksilla
8.11.2006	Pörssi-ilmoitus	Taloustiedottaminen ja yhtiökokous vuonna 2007
10.11.2006	Pörssi-ilmoitus	Optio-oikeuksilla tehtävien osakemerkintöjen aikataulu vuonna 2007
18.12.2006	Pörssitiedote	Lassila & Tikanojasta yritysostolla Suomen johtava biopolttoaineiden toimittaja

Kaikki Lassila & Tikanojan pörssitiedotteet vuodesta 2001 lähtien ovat luettavissa yhtiön Internet-sivuilla.

Yllä luetellut tiedotteet voivat sisältää vanhentunutta tietoa. Ajantasaiset tiedot ovat saatavilla yhtiön Internet-sivuilla.

Sijoittajasuhteet

Tavoitteet

Sijoittajaviestinnän tarkoitus on edistää yhtiön pääomanhankintaa julkisilta markkinoilta tarjoamalla sijoittajille ajankohtaista, oikeaa ja olennaista tietoa yhtiön taloudellisesta tilanteesta ja tulevaisuudennäkymistä.

Periaatteet

Lassila & Tikanojan sijoittajaviestinnän perustana on listayhtiön säännöllinen tiedonantovelvollisuus. Kaikista olennaisista asioista kerrotaan heti kun se on mahdollista. Raportointikausien tiedoissa noudatetaan jatkuvaa ja johdonmukaista linjaa sekä numeroissa että sanallisissa arvioissa. Kaikille toimitetaan yhdenmukainen tieto yhtä aikaa. Tiedottaminen on tasapuolista ja symmetristä siten, että sekä positiiviset että negatiiviset asiat tiedotetaan.

Vastuut

Sijoittajasuhteiden hoidosta vastaa toimitusjohtaja Jari Sarjo. Sijoittajaviestinnästä vastaa talousjohtaja Sirkka Tuomola. Sijoittajayhteyksiä ja –tapaamisia hoitavat Jari Sarjo ja yrityssuunnittelu- ja kehitysjohtaja Martin Forss.

Yhtiön taloutta koskevia lausuntoja antaa hallituksen ohella vain toimitusjohtaja.

Hiljainen jakso

Tapaamisia ei järjestetä eivätkä yhtiön edustajat kommentoi tulosta eivätkä esiinny pääomamarkkinoihin liittyvissä tilaisuuksissa kauden päättymisen ja kyseistä kautta koskevan tulostiedotteen julkistamisen välisenä aikana.

Painotuotteet ja Internet

Vuosikertomus painetaan sekä suomen- että englanninkielisenä, osavuosikatsaus vain suomeksi. Vuosikertomus ja painetut osavuosikatsaukset postitetaan sekä osakkaille että yhtiön ylläpitämällä postituslistalla oleville.

Kaikki yhtiön pörssitiedotteet ovat luettavissa yhtiön kotisivuilla Internetissä heti julkistamisen jälkeen.

Yhteystiedot

www.lassila-tikanoja.fi

Sähköposti: ir@lassila-tikanoja.fi

tai etunimi.sukunimi@lassila-tikanoja.fi

Lassila & Tikanoja Oyj:n osake Helsingin Pörssissä

Osake

Kaupankäyntitunnus	LAT1V
ISIN-koodi	FI0009010854
Listautumispäivä	1.10.2001
Lista	Pohjoismainen lista, keski-suuret yhtiöt
Toimialaluokka	Teollisuustuotteet ja –palvelut, Ympäristö- ja tilapalvelut
Osakkeiden lukumäärä	38 549 719

2002C-optio

Kaupankäyntitunnus	LAT1VEW302
ISIN-koodi	FI0009607139
Listautumispäivä	2.5.2006
Vaihtosuhte	1 (LAT1VEW302) : 1 (LAT1V)
Optioiden lukumäärä	240 755

Sijoitustutkimus

Lassila & Tikanoja Oyj:tä seuraavat ja arvioivat ainakin seuraavat pankkiiriliikkeet. Lassila & Tikanoja Oyj ei vastaa analyyseissä esitetystä arvioista.

ABN AMRO
Carnegie, Finland Branch
Evli Pankki
eQ Bank
FIM Pankkiiriliike
Handelsbanken
Kaupthing Bank
Nordea
OKO Pankki
SEB Enskilda
Cazenove, Lontoo
Merrill Lynch, Edinburgh

Lassila & Tikanojaa seuraavien analyytikoiden yhteystiedot ovat yhtiön Internet-sivuilla.

Yhtiökokous

Lassila & Tikanoja Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 26.3.2007 klo 16.00 Helsingissä Finlandia-talon Helsinki-salissa, Mannerheimintie 13 e. Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 16.3.2007 merkittynä osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa ilmoittautua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan viimeistään maanantaina 19.3.2007 klo 16.00 joko postitse osoitteella Lassila & Tikanoja Oyj, PL 28, 00441 Helsinki, puhelimitse numeroon 010 636 2882/Taru Määttä, faksilla numeroon 010 636 2899 tai sähköpostilla osoitteeseen taru.maatta@lassila-tikanoja.fi. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan ilmoittautumisajan loppuun mennessä yllä mainittuun osoitteeseen.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 2006 maksetaan osinkoa 0,55 euroa osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä on merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Yhtiökokous	26.3.2007
Osingon irtoamispäivä	27.3.2007
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	29.3.2007
Osingonmaksu	5.4.2007

Taloudellinen tiedottaminen vuonna 2007

Osavuositarkastus tammi – maaliskuu julkaistaan 4.5.2007 klo 8.00.

Osavuositarkastus tammi – kesäkuu julkaistaan 31.7.2007 klo 8.00.

Osavuositarkastus tammi – syyskuu julkaistaan 24.10.2007 klo 8.00.

Lassila & Tikanojan vuosikertomus ja osavuositarkastukset julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Ne ovat heti julkistamisen jälkeen luettavissa ja tulostettavissa myös yhtiön Internet-sivuilta www.lassila-tikanoja.fi. Internet-sivuilla voi ilmoittautua pörssitiedotteiden sähköpostituslistalle sekä vuosikertomusten ja suomenkielisten osavuositarkastusten postituslistalle. Vuosikertomus ja osavuositarkastukset postitetaan osakkeenomistajille APK:n ylläpitämän osakerekisterin tietojen mukaan.

Osoitteenmuutokset

Osakkeenomistajia pyydetään ilmoittamaan osoitteenmuutokset siihen pankkiin, pankkiiriliikkeeseen tai muuhun tilinhoitajayhteisöön, joka hoitaa osakkeenomistajan arvo-osuustillää.

LASSILA & TIKANOJA OYJ

Lassila & Tikanoja Oyj, PL 28, 00441 Helsinki

puh. 010 636 111, fax 010 636 2800

www.lassila-tikanoja.fi